

Tilladelse til indvinding af råstoffer, Smedevej 54, matr. nr. 14ac Lynge By, Lynge

Region Sjælland har den 8. december 2017 givet endelig tilladelse til at indvinde råstoffer på Smedevej 54, matr. nr. 14ac Lynge By, Lynge.

Tilladelsen har forud for afgørelsen været i partshøring.

Gravearealet ligger i Lynge graveområde. Arealet er på ca. 7 ha. Grusgraven skal efterbehandles til naturområde med mulighed for delvis udstykning, der graves ikke under grundvandsspejl. Dog er der mulighed for etablering af lavvandede søer i forbindelse med efterbehandling.

Tilladelsen er givet efter råstoflovens § 7 og § 8.

Ansøgningen er blevet screenet efter Bekendtgørelse nr. 448 af 10. maj 2017 om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM), og regionen har vurderet, at råstofindvinding på ovennævnte ejendomme ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet. Råstofindvindingen kan derfor gennemføres uden at der udarbejdes en VVM-redegørelse.

Klagevejledning

Klageberettigede kan klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet inden 4 uger fra datoen for offentliggørelsen.

Der henvises desuden til klagevejledningen i tilladelsen.

Tilladelse til

RÅSTOFINDVINDING

Smedevej 54

Gældende indtil 8. januar 2028

Tilladelse til erhvervsmæssig
indvinding af råstoffer på matrikel

Matr.nr. 14ac Lynge By, Lynge
Smedevej 54, 4180 Sorø
Sorø Kommune

Lynge Graveområde
Dato: 7. december 2017

Oversigt

Smedevej 54, 4180 Sorø. Matr. nr. 14ac Lyngby, Lyngby

Sagsnummer 16/00070

Ansøger

Navn:	Tulstrup Sten & Grus ApS		
CVR-nr.:	20229098		
Adresse:	Møllehøjvej 4, 3400 Hillerød		
Kontakt:	Christian Bødker-Petersen		
Telefon:	48383835	E-mail:	cbp@scttransport.dk

Indvinder

Navn:	Tulstrup Sten & Grus ApS		
CVR-nr.:	20229098		
Adresse:	Møllehøjvej 4, 3400 Hillerød		
Kontakt:	Christian Bødker-Petersen		
Telefon:	48383835	E-mail:	cbp@scttransport.dk

Ejer

Navn:	Smedevej ApS		
CVR-nr.:	35399402		
Adresse:	Korshøjgårdsvej 5, 3670 Veksø Sjælland		
Kontakt:	Rie og Peter-Michael Marskot Engstrøm		
Telefon:		E-mail:	pme1985@icloud.com

Indhold

1	AFGØRELSE FRA REGION SJÆLLAND	7
1.1	RÅSTOFLOVEN	7
1.2	PLANLOVEN - VVM BEKENDTGØRELSEN	7
1.3	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	7
2	AFGØRELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	8
2.1	NATURBESKYTTELSESLØVEN	8
2.1.1	Beskyttede naturtyper	8
3	VILKÅR	9
3.1	VILKÅR EFTER RÅSTOFLOVEN	9
3.1.1	Før indvindingen påbegyndes	9
3.1.2	Råstofindvindingen	10
3.1.3	Tilladte driftstider	10
3.1.4	Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer	11
3.1.5	Materiel	13
3.1.6	Støv	13
3.1.7	Forebyggelse mod forurening	13
3.1.8	Dræn og brønde	15
3.1.9	Arkæologi og geologi	15
3.1.10	Graveafstande	15
3.1.11	Gravning i skrån timer og indskiftning	17
3.1.12	Efterbehandling	17
3.1.13	Afslutning	17
4	VILKÅR FRA ANDRE MYNDIGHEDERNE	18
4.1	SORØ KOMMUNE	18
4.1.1	Naturbeskyttelsesloven	18
5	GRUNDLAG FOR TILLADELSEN	19
5.1	ANSØGNINGEN	19
5.2	GEOLOGI OG GRUNDVANDSFORHOLD	21
5.2.1	Regional Geologi	21
5.2.2	Hydrogeologiske forhold	21
5.3	UDTALELSER	22
5.3.1	Høring af myndigheder og forsyningsselskaber	22
5.3.2	Høring af øvrige interessenter	22
5.3.3	Partshøring	24
5.3.4	Efterbehandling	24
5.3.5	Nabomøde den 31/8 2017	25
6	GRAVE - OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	26
6.1.1	Graveplan	26
6.1.2	Efterbehandlingsplan	26
7	MYNDIGHEDERNES BEHANDLING AF SAGEN	27

7.1	RÅSTOFPLANEN.....	27
7.2	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	27
7.2.1	Natura 2000.....	27
7.2.2	Habitatdirektivet bilag IV.....	27
7.3	VVM - VURDERING AF VIRKNING PÅ MILJØET	28
7.4	ANDRE LOVGIVNINGER	28
7.4.1	Naturbeskyttelsesloven.....	28
7.5	MILJØMÆSSIGE FORHOLD	28
7.5.1	Driftstider.....	28
7.5.2	Støj.....	28
7.5.3	Forebyggelse mod forurening	29
7.5.4	Graveafstande, periferiskråninger og oplag	29
7.5.5	Sikkerhedsstillelse	29
7.5.6	Udkørsels- og vejforhold	29
7.6	SVAR FRA PARTER	31
7.7	EFTERBEHANDLING	31
8	GENERELLE BESTEMMELSER.....	32
8.1	GYLDIGHED OG TILBAGEKALDELSE	32
8.2	TINGLYSNING AF DEKLARATION OM EFTERBEHANDLING	32
8.3	TILSYN OG BESIGTIGELSE	32
8.4	UDTALELSE FRA MUSEUM VEDR. ARKÆOLOGI FORUD FOR INDVINDINGEN	33
8.5	GRAVE OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	33
8.6	RETURJORD.....	33
8.7	AFFALD	33
8.8	ENTREPRENØRTANKE	33
8.9	JORDFORURENING	34
8.10	VEJLOVEN	34
8.11	BYGGELOVEN	34
8.12	SPILDEVAND.....	34
8.13	GRUNDEVAND.....	34
8.14	DIGESVALER	34
8.15	LEDNINGSREGISTERET.....	34
8.16	TELELEDNINGER	35
8.17	INDBERETNING AF INDVUNDEN MÆNGDE	35
8.18	INDBERETNING OM BORINGER.....	35
8.19	UNDERRETNING VED KONKURS MV.	35
8.20	RÅSTOFAFGIFT	35
8.21	YDERLIGERE VILKÅR OG ÆNDRINGER.....	35
9	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING	36
9.1	GENEREL KLAGEVEJLEDNING	36
9.2	KLAGE OVER REGION SJÆLLANDS AFGØRELSE	36
9.2.1	Råstoffilladelsen og vurderinger efter Habitatdirektivet.....	36
9.2.2	VVM screening	37
9.3	ORIENTERING	38

Bilag

1. Oversigtskort
2. Grave – og efterbehandlingsplan
3. VVM-screening
4. Bilag IV screeningsskema
5. Graveafstande og skråningsanlæg
6. Nabohøringssvar
7. Partshøringssvar
8. Principskitse for bortgravning af naboskel
9. Høringssvar Museum Vestsjælland
10. Dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen (påklaget).
11. Oversigtsforhold
12. Støjberegning
13. Udkørselstilladelse fra Sorø Kommune samt supplerende bemærkninger fra Sorø Kommune.

Dokumentoversigt

Oversigt over dokumenter relevante for afgørelsen

Dato	
15/2 2016	Ansøgning
4/5 2017	VVM screening
18/4 2017	Bilag IV screening
	partshøringssvar
2016	nabohøringssvar
18/10 2016	støjberegning
6/7 2016	kommnehøring
19/7 2017	Dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen
15/2 2016	Grave – og efterbehandlingsplan
6/6 2017	Overkørselstilladelse, Sorø Kommune
31/8 2017	Referat af nabomøde

1 Afgørelser fra Region Sjælland

1.1 Råstofloven

På baggrund af det foreliggende materiale og med hjemmel i råstofloven¹ meddeler Region Sjælland hermed tilladelse til en årlig indvinding af 100.000 m³ sand, grus og sten over grundvandsspejlet, hvilket er angivet på vedlagte oversigtskort, bilag 1.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit 3.

Samtidig godkender Region Sjælland grave- og efterbehandlingsplanen på vilkår, som er beskrevet i afsnit 3.1.12, jf. bilag 2.

Der fastsættes en sikkerhedsstillelse på 1.050.000,00 kr., jf. afsnit 3.1.1.

Tilladelsen må først udnyttes, når klagefristen er udløbet.

1.2 Planloven - VVM Bekendtgørelsen

Region Sjælland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og afgør derfor, at der ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse².

VVM screeningen fremgår af bilag 3.

1.3 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Det er Region Sjællands vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt³ og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget.

Regionen vurderer endvidere, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter og yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Regionens vurdering fremgår af afsnit 7.2.

¹ LBK nr. 124 af 26. januar 2017 af lov om råstoffer, § 7, stk. 1 og § 8.

² LBK nr 448 af 10. maj 2017 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ BEK nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 7 og 8.

2 Afgørelser fra andre myndigheder

2.1 Naturbeskyttelsesloven

2.1.1 Beskyttede naturtyper

Sorø Kommune har 19. juli 2016 meddelt dispensation⁴ fra fortidsmindebeskyttelseslinjen

Dispensationen er meddelt på vilkår, som beskrevet underafsnit 4.1.1.

Dispensationen har opsættende virkning og er påklaget. Klagesagen er ikke afgjort.

---

⁴ LBK nr. 121 af 26. januar 2017, § 65, stk. 2, jf. NBL § 65, stk. 3.

3 Vilkår

3.1 Vilkår efter Råstofloven

3.1.1 Før indvindingen påbegyndes

3.1.1.1 Underretning om muldafrømning

- Indvinder skal senest 4 uger før muldafrømning underrette Region Sjælland samt Museum Vestsjælland om datoen for arbejdets iværksættelse.

3.1.1.2 Grave- og efterbehandlingsplan

- Gravningen og efterbehandlingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med den godkendte grave- og efterbehandlingsplan, der beskriver de overordnede retningslinjer for indvinding og efterbehandlingen.
- Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til naturområde med mulighed for etablering af overdrev samt mindre vandhuller, der ikke udgør en forureningsrisiko for grundvandet. Efterbehandlingsplanen er nærmere beskrevet i afsnit 6.1.2 og bilag 2.
- Indvinder har pligt til at udarbejde en ajourført plan til godkendelse i Region Sjælland, hvis indvindingen og/eller efterbehandlingen ønskes væsentligt ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Til brug for ajourføringen kan Region Sjælland kræve foretaget nivellement og opmåling af arealet.
- Gravningen skal udføres i etaper som beskrevet i grave- og efterbehandlingsplanen.

3.1.1.3 Sikkerhedsstillelse

- Der skal stilles sikkerhed for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden, tilladelsen udnyttes.
- Den aktuelle sikkerheds størrelse fastsættes til **1.050.000,00** kr., som er beregnet ud fra 7 ha efterbehandlet til sø- og naturområde, hvor sikkerhedsstillelsen er fastsat til 150.000 kr./ha.
- Sikkerhedsstillelsen skal indeksreguleres efter "Danmarks Statistiks omkostningsindeks for anlæg, jordarbejde".
- Region Sjælland kan stille krav om, at sikkerhedsbeløbet opskrives, hvis det ud fra en konkret vurdering skønnes nødvendigt. Sikkerhedsbeløbet kan efter aftale reduceres, hvis det åbne gravefelt begrænses til et mindre areal, og der foretages løbende efterbehandling på de allerede udgravede arealer.
- Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset nominel sikkerhed og stilles i form af garanti fra et pengeinstitut eller et kautions – og garantiforsikringsselskab. Gravning må ikke påbegyndes før sikkerhedsstillelse er indsendt til - og godkendt af Region Sjælland.

3.1.1.4 Afmærkning

- Gravearealet skal afsættes i marken med kendelige pæle, der ikke må bortgraves eller dækkes med jord. Hovedafmærkningen, som angiver graveområdets ydre grænse, skal sikres med betonringe el. lign. Veje og lignende faste landskabselementer, kan anvendes som markører.

- Afmærkning skal være etableret før gravning påbegyndes.
- Afmærkning af tilladte graveafstand til fortidsmindebeskyttelseslinje mod vest skal foretages af landmåler.

3.1.2 Råstofindvindingen

3.1.2.1 Vilkår om adgangsvej

- Adgangsvejen til og fra gravearealet skal være i overensstemmelse med graveplanens anvisning. For at hindre uvedkommende færdsel skal adgangsvejen være afspærret, når råstofgraven er ubemandet. Adgangsvejen skal renholdes og vandes ved generende støvdannelse.

3.1.2.2 Interne køreveje

- Til etablering af køreveje i råstofgraven må der ud over materialer fra graven kun anvendes rene sten- og grusmaterialer, der fjernes i forbindelse med efterbehandlingen.

3.1.2.3 Jordvolde og -depoter

- Overjorden placeres i volde inden for arealet omfattet af denne indvindingstilladelse.
- Der må ikke placeres jorddepoter inden for 2 meter fra digefoden langs diget mod nord mod matrikel 14a.
- Såfremt der ikke meddeles endelig dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, må der ikke placeres jord eller øvrige depoter inden for fortidsmindebeskyttelseszonen.
- Eventuelle øvrige depoter skal placeres inden for det tilladte indvindingsområde.
- Overjordsvolde/støjvolde må have en højde på maksimal 5 meter over nuværende terræn. Mod matrikel 14e, 14d, 14t, 14o, 14aa og 14x må støjvoldene anlægges i op til 7 meter over terræn såfremt det bliver nødvendigt med yderligere støjdæmpning.
- Der må ikke anlægges støjvolde inden for 5 meter af Smedevej af hensyn til udsigtsforhold ved udkørsel.
- Muld og overjord skal adskilles, enten i forskellige depoter eller adskillelse ved f.eks. markeringssnet.
- Såfremt oplag ligger i en længere periode, skal det sikres, at der nydannet muld frasorteres, inden jorden anvendes til indskiftning og efterbehandling.

3.1.2.4 Kvalitet

- Region Sjælland kan forlange, at indvinderen lader de oparbejdede materials kvalitets undersøge med henblik på deres anvendelighed til bestemte formål. Undersøgelsernes nærmere omfang fastsættes i givet fald af Region Sjælland i hvert enkelt tilfælde.
- Hvis virksomheden lader egne rutinemæssige undersøgelser foretage, kan analyseattester fra disse være tilstrækkelig dokumentation. Region Sjælland kan forlange at få sådanne attester tilsendt.

3.1.3 Tilladte driftstider

- Tilladte driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg:
  - Mandag til fredag kl. 07.00 - 16.00, dog ikke helligdage.
  - Lørdag kl. 7.00 - 12.00, dog ikke helligdage.

- Tilladte driftstider for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område samt støjafgivende reparationer og afprøvning af materiel:
  - Mandag til fredag kl. 06.00 - 16.00, dog ikke helligdage.
  - Lørdag kl. 07.00 - 12.00, dog ikke helligdage.
- Der må ikke foretages knusning om lørdagen.
- Afvigelser fra de normale driftstider er kun muligt i kortere perioder og kun med forudgående accept fra Region Sjælland. Indvinder skal orientere alle nærmest liggende naboer med mindst 14 dages varsel.

3.1.4 Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

3.1.4.1 Støjvilkår

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte/beregnete værdi af virksomhedens bidrag til støjen, målt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A), overstiger følgende grænser:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 lørdag kl. 14.00 - 22.00 søn- og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 - 07.00
3. Område for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne)	55	45	40

3.1.4.2 Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

- Der accepteres et støjniveau på 60 dB(A) i tidsrummet 7.00 - 16.00, mandag til fredag, i forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsarbejdet. Anlægsarbejdet omfatter afgravning af muld og overjord samt terrænreguleringer.

3.1.4.3 Intern trafik og transport

- Motoren i et holdende, motordrevet køretøj må ikke være i gang længere end højst nødvendigt, og højst i 1 minut, medmindre køretøjet i gang med pålæsning.

Dette finder ikke anvendelse i følgende tilfælde:

- o Der er tale om gravemaskiner, dumpere og andet motordrevet materiel der anvendes til indvindingen.
- o så længe det af hensyn til køretøjets anvendelse, efter dets funktion, er nødvendigt at udnytte motorens trækraft til af- og pålæsning,
- o ved tilvejebringelse af trykluft, eller i lignende specielle tilfælde.

3.1.4.4 Pligt til støjmåling/støjberegning

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Sjælland, som er tilsynsmyndighed i forhold til råstofloven. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af Region Sjælland. Der kan maksimalt kræves målinger en gang om året, - med mindre forholdene i råstofgraven er ændrede.

3.1.4.5 Udførelse af støjberegning

- Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 og nr. 6/1984 om måling af ekstern støj fra virksomheder og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.
- Målingerne/beregningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret eller certificeret firma.

3.1.4.6 Støjdæmpende foranstaltninger

- Sorterings- og knuseanlæg skal være placeret som angivet på kortbilag 2 i ansøgningsmaterialet, der er udgangspunktet for støjberegningen.
- Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læsemaskiner kan om fornødent kræves støjdæmpet, således at ovennævnte grænseværdier kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummibeklædning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.
- Der må ikke ske læsning af paksten (> 32 mm) eller større fraktioner i tidsrummet 06.00 og 07.00, alle dage.

3.1.4.7 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af virksomhedens bidrag til støjen målt indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	A-vægtet lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder i børneinst. og lign.		
Aften/nat (kl. 18-07)	20	85
Dag (kl. 07-18)	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd. Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde, hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB

- Driften af virksomheden må ikke medføre at udsendelse af vibrationer målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau, Law i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 18-07	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 07-18	80
Kontorer, undervisningslokaler, og lign.	80
Erhvervsbebyggelse	85

Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre målinger og beregninger efter anmodning fra Region Sjælland, som er tilsynsmyndighed i forhold til råstofloven. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af Region Sjælland. Der maksimalt kan kræves målinger/beregninger én gang om året medmindre, forholdene i råstofgraven er ændrede.
- Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne i afsnit 3 (lavfrekvent støj og infralyd) og 4 (vibrationer) i "Orientering fra Miljøstyrelsen", nr. 9, 1997 om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø, af et laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - eksternt støj".

3.1.5 Materiel

- Det benyttede materiel skal svare til det i ansøgningsmaterialet beskrevne.
- Hvis der udskiftes eller indkøbes materiel, skal dette være mindst lige så støjsvagt som det eksisterende.

3.1.6 Støv

- Virksomhedens drift må ikke give anledning til væsentlige ulemper i form af støv. Således skal der træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.
- Der må ikke udsprede andre støvdæmpende midler end vand.
- På interne veje må der ikke køres med en hastighed over 20 km/t.

3.1.7 Forebyggelse mod forurening

3.1.7.1 Brændstoftanke

- Overjordiske brændstoftanke med tilhørende slanger og brændstofstudse, olietromler m.v. skal - uanset hvor de placeres inden for det godkendte graveområde - anbringes i aflåselige lukkede containere med en indbygget sump, som skal kunne rumme 100 % af brændstoftankens volumen og øvrige olieprodukter.

- Alternative løsninger er mulige, hvor brændstoftanke med tilhørende slanger og brændstofstudse, olietromler m.v. anbringes i aflåselige eksisterende eller nye bygninger, og sikres med en sump, som mindst skal kunne rumme 100 % af brændstoftankens volumen og øvrige olieprodukter. En alternativ løsning skal godkendes af Region Sjælland.
- Tankene i grusgraven skal være typegodkendt efter Olietankbekendtgørelsen⁵ eller ADR bekendtgørelsen.
- Udendørstanke og entreprenørtanke skal sikres mod påkørsel.

3.1.7.2 Tankning, reparation og parkering af kørende materiel

For tankning af kørende samt flytbart materiel, som anvendes i grusgraven, gælder følgende:

- Tankning, reparation samt parkering af kørende materiel skal foregå på befæstet areal, som er modstandsdygtigt over for olie- og dieselprodukter, således at evt. brændstofspild hurtigt og nemt kan fjernes. Arealet skal være indrettet således, at spildte væsker ikke løber væk fra det befæstede areal. Alternativt kan der anvendes sugemåtter til drypsspild.
- Under påfyldningsstudse på tanke med olieprodukter, herunder motorbrændstof, skal der etableres en impermeabel belægning med kontrolleret afledning af afløbsvandet.
- Alternativt skal eventuelt spild opsamles i en tæt spildbakke eller grube. En eventuel udendørs spildbakke eller grube skal tømmes, således at regnvand i bunden maksimalt udgør 10 % af spildbakken eller grubens volumen.

For tankning af langsomt kørende samt svært flytbart materiel, som anvendes i grusgraven, gælder følgende:

- Maskinen skal have monteret en sugepumpe med fast rørforbindelse til maskinens diesel-tank.
- Denne pumpe skal have monteret en slange til at forbinde til brændstoftanken. Mellem pumpe og slange skal der være monteret en lukkehane, og for enden af slangen skal der være en lynkobling monteret.
- Ved tankning monteres lynkoblingen fra slangen på en modpart på brændstoftanken. Tankningen skal foregå således, at den automatisk afbrydes, når tanken er fuld.
- Under påfyldningsstudse på tanke med olieprodukter, herunder motorbrændstof, skal der etableres en impermeabel belægning med kontrolleret afledning af afløbsvandet. Alternativt skal eventuelt spild opsamles i en tæt spildbakke eller grube. En eventuel udendørs spildbakke eller grube skal tømmes, således at regnvand i bunden maksimalt udgør 10 % af spildbakken eller grubens volumen. Alternativt kan der anvendes sugemåtter til drypsspild.

3.1.7.3 Entreprenør-tanke

- Påfyldning af entreprenørtanke og køretøjer skal foregå på impermeable arealer med kontrolleret afledning af afløbsvandet.
- Udendørs tanke og entreprenørtanke skal sikres mod påkørsel.

⁵ Bek nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, kap. 2.

3.1.7.4 Øvrigt oplag

- Tanke med AdBlue el. lign. tilsætningsstoffer skal placeres minimum 50 meter fra åbne vandflader eller borer.
- Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer til andet end grusgravsindvindingen.
- Kemikalier, olieprodukter, klude mm, skal opbevares i overdækket container og i beholdere egnede til formålet. Flydende væsker, herunder spildolie, hydraulikolie m.fl, skal desuden opbevares på spildbakke der kan indeholde 100 % af indholdet fra den største beholder.
- Containeren skal sikres mod påkørsel.

3.1.7.5 Olie- og kemikaliespild

- Alt stationært og rullende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres.
- Spild af olieprodukter, herunder spild ved påfyldning af brændstof på køretøjer, skal opsamles straks. Der skal forefindes absorptionsmateriale til opsamling af sådant spild.
- Der skal straks foretages en anmeldelse til råstofmyndigheden.

3.1.7.6 Affald

- Maskiner og materiel, der ikke anvendes i forbindelse med indvinding eller ikke kan betragtes som anvendeligt til indvindingen, må ikke opbevares inden for det område, som tilladelsen til indvinding af råstoffer omfatter.
- Ejeren og indvinderen har ansvar for, at der ikke - hverken midlertidigt eller varigt - henlægges affald af nogen slags samt for, at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

3.1.8 Dræn og brønde

- Hvis der i forbindelse med indvindingen blotlægges dræn, skal Sorø kommune underrettes.
- Forud for gravning øst for Smedevej nr 56, skal det synliggøres om og hvor en eventuel ned-sivningsbrønd er lokaliseret. Såfremt der lokaliseres en ned-sivningsbrønd, skal Sorø Kommune orienteres.

3.1.9 Arkæologi og geologi

- Hvis der i forbindelse med råstofindvindingen fremkommer arkæologiske fund eller anlæg, skal indvindingen omgående standses, og der skal foretages anmeldelse til Museum Vestsjælland.
- Hvis der i indvindingsforløbet blotlægges særligt værdifulde geologiske profiler i grusgravens periferi, kan Region Sjælland forlange disse profiler bevaret af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

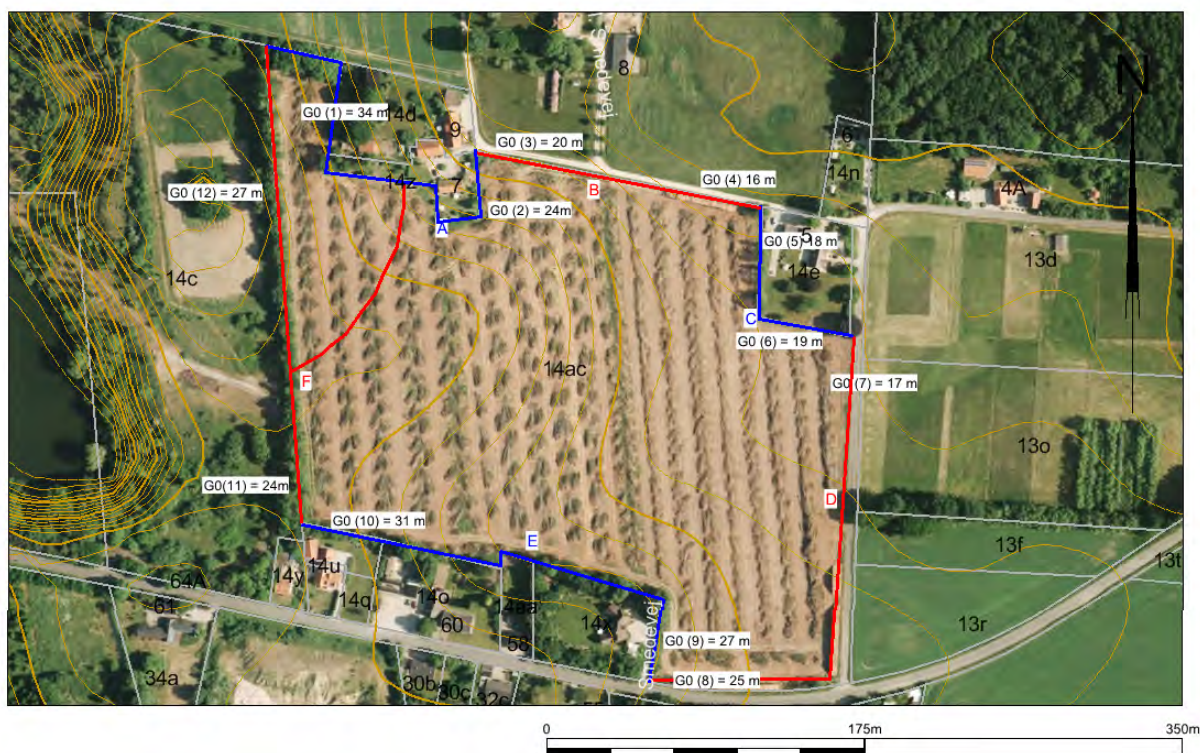
3.1.10 Graveafstande

3.1.10.1 Graveafstande til skel, veje, diger

- Der må ikke foretages gravning mellem efterbehandlingslinjen og graveområdets ydre kant, jf. bilag om graveafstande og skråningsanlæg.

- De tilladelige graveafstande til grusgravens ydre grænser er med en gravedybde til 1 meter over grundvandsspejlet, er varierende på grund af højdeforskellen i landskabet fremgår af nedenstående skema med tilhørende kort.

nr	skråning	e respekt/geotek- nisk afstand (me- ter – ingen indvin- ding mellem skel og e)	Anlæg (x) gennem- snit (1:x)	terræn- kote (m)	grave- dybde (m)	Go graveafstand (meter fra skel)
1	A vest	10	3	57	16	34
2	A øst	10	3	50	9	24
3	B vest	8	3	49	8	20
4	B øst	8	3	46	5	16
5	C nord	10	3	46	5	18
6	C øst	10	3	47	6	19
7	D nord	6	3	47	6	17
8	D syd	6	3	52	11	23
9	E sydøst	10	3	52	11	27
10	E vest	10	3	55	14	31
11	F syd**	3	3	55	14	24
12	F nord*	3	3	57	16	27
13	F nord	3	3	53	12	21

**	der kan indgås aftale om skelgennemgravning. Dette sker lodsejerne imellem. Hvis der ikke opnås aftale, fastholdes e til 3 meter fra skel.
*	såfremt dispensation for fortidsmindebeskyttelseslinjen gøres gældende

3.1.11 Gravning i skråninger og indskiftning

- Der må ikke ske indskiftning mellem graveområdets ydre grænse og efterbehandlingslinjen jf. bilag om "Graveafstande og periferiskråninger".
- Der kan efter aftale indskiftes i blivende periferiskråninger. Indvinder skal senest 2 uger før planlagt påbegyndelse af den aftalte indskiftning, anmelde arbejdet til Regionen.
- Skråninger må ikke stå stejlere end 1:1 før der graves til øjeblikkelig indskiftning.
- Gravning i skråninger må på intet tidspunkt udføres så der er risiko for nedskridning.
- Region Sjælland kan kræve dokumentation for, at der ikke er risiko for nedskridning af grusmaterialer på tværs af matrikelstel i forbindelse med gravning af skråninger.

3.1.12 Efterbehandling

- Mulddepoter, der er oplagt på ejendommen i forbindelse med afgravning af overjord, skal nedlægges i forbindelse med efterbehandlingen.
- Alle periferiskråninger udføres som blivende skråningsanlæg.
- Den sydvendte skråning mod indkørselsvejen mellem matrikel 14a og 14ac, skal efterlades med en hældning på 1:1 – 1:2. Der må ikke udlægges muld. Eventuel bevoksning må udelukkende ske ved naturlig succession.
- Såfremt der sker udstykning langs det nordlige matrikelstel (A og B), fastholdes en stejl skråning på mindst 20 meter i den vestlige del af det nordlige graveskel. Den stejle del af skråningen må maksimalt udgøre de nederste 5 meter af profilet, herover skal skråningsanlægget etableres med en hældning på 1:3, varierende mellem 1:2 og 1:5
- Alle øvrige skråninger etableres med en gennemsnitlig hældning på minimum 1:3 varierende mellem 1:2 og 1:5. Der skal holdes en mindst 10 meter respektafstand fra skel til beboelse før efterbehandlingslinjen, se bilag om graveafstande.
- På nordvendte skråninger skal der etableres hasselmusvenlig buskbeplantning
- Ved etablering af paddesøer må der ikke udlægges muld under vandspejl og indtil 10 meter fra højeste vandspejlskant på land.

3.1.13 Afslutning

- Efterbehandlingen skal være afsluttet senest 1 år efter indvindingens ophør.
- Efterbehandlingspligten indtræder omgående, såfremt tilladelsen tilbagekaldes.
- Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter indvindingens ophør.

4 Vilkår fra andre myndighederne

4.1 Sorø Kommune

Sorø Kommune har truffet afgørelse om dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen. Afgørelsen/afgørelserne og klagevejledning vedlægges som bilag.

4.1.1 Naturbeskyttelsesloven

Sorø Kommune har truffet afgørelse om dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Dispensationen indeholder følgende vilkår:

- At støjvolden fjernes senest 1 år efter indvindingen er ophørt.

Dispensationen er påklaget med opsættende virkning. Indvinding af råstoffer inden for beskyttelseslinjen forudsætter derfor, at dispensationen gøres gældende.

5 Grundlag for tilladelsen

5.1 Ansøgningen

- Ansøgningsskema af 15. februar 2016, grave – og efterbehandlingsplan samt akkrediteret støjberregning.
- Ejendommen består af matr.nr. 14ac Lyng By, Lyng, Sorø Kommune og udgør totalt 7 ha.
- Terrænkote fra ca. +48 i den østlige del af området til ca. +55 i den vestlige del. Det primære grundvandsspejl ligger i kote ca. +30, sekundært grundvandsspejl ligger i kote ca. +40.
- Planlagt gravedybde er 7-14 meter under terræn, således at der graves maksimalt til 1 meter over det sekundære grundvandsspejl, dvs. ikke dybere end kote +41.
- Der skønnes at være ca. 100.000 m³ uanvendelige materialer (muld og overjord) inden for det ansøgte areal. Materialerne lægges i depot inden for det ansøgte område, i form af støjvolde, der nedlægges efter endt indvinding.
- Støjvolde ønskes etableret i højde 4-5 meter.
- Der forventes årligt produceret 100.000 m³ sand-, grus- og stenmaterialer, primært til vejmaterialer.
- Med en indvinding på op til 100.000 m³ og en gennemsnitlig vægtfylde på 1,5 t/m³, forventes en transport fra graveområdet på ca. 5000 lastvognslæs/år = gennemsnitlig 22 lastvogne/dag i arbejdsår.
- Der graves i 1 etape.
- Den samlede råstofindvinding forventes afsluttet over grundvandsspejlet, men med anlæg af mindre paddesøer med henblik på naturudvikling.
- Ved prøvegravninger ses 1-1,5 meter muld og overjord. Der indvindes grus til ca. kote 41, 1 meter over nuværende grundvandsstand. I forbindelse med efterbehandlingen tænkes udgravet mindre søer under grundvandsspejl, for at fremme udvikling af natur på området.
- Anvendt materiel:
  - Anlægsfase
    - 1 stk. dozere (CAT D6T)
    - 2 stk. dumpere (Volvo A25D)
  - Driftsfase
    - 1 stk. gravemaskine (Volvo 25 eller 32 ton)
    - 2 stk. frontlæssere (Volvo)
    - 1 stk. sorteringsanlæg (Powerscreen 2100)
    - 1 stk. knuseanlæg (Premiertrak 400/R400)
  - Alle maskiner/anlæg vil ikke være i drift samtidigt.
- Der foretages tørsortering og knusning.
- Opbevaring og håndtering af brændstof og affald er beskrevet i graveplan, og sker i overensstemmelse med gældende regler.

- Forventet årligt forbrug af dieselolie er ca. 50.000 ltr., hydraulikolie er ca. 500 ltr. Tanke opbevares inden for graveområdet.
- Den stationære tank er typegodkendt og placeret i aflåst miljøcontainer på materialepladsen ved mandskabspavillonen. De miljøgodkendte, mobile tanke tænkes at følge hver deres maskine og flyttes ud i graven, hvor der aktivt indvindes. Ved endt arbejdsdag flyttes tanken med maskinen tilbage til materialepladsen.
- Tankning fra den stationære tank tænkes at foregå med tilhørende pumpe, slange samt automatpistol på materialepladsen. Tankning fra de mobile tanke foregår med tilhørende pumpe, slange samt automatpistol i graven.
- Oliespildrester, klude mm opbevares i godkendt og aflåst miljøcontainer placeret på materialepladsen ved mandskabsskuret.
- Ansøger har udarbejdet handleplan ved spild af brændstof eller lignende væsker hvorved der kan forekomme forurening af jord, grundvand og recipienter.
- Der vandes efter behov for at reducere støvgener.
- Ansøgning om tilladelse efter vandforsyningsloven er trukket tilbage
- Opsætning af mandskabspavillon.
- Nærmeste vandforsyningsboring er DGU 210.624 ca 300 meter fra det ansøgte areal. Boringen er filtersat i ca 44 m.u.t.
- Affald opbevares i container og bortkøres/afhentes af godkendt modtager.
- Ansøgte driftstider:
for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg:
Mandag til fredag kl. 07.00 - 16.00, dog ikke helligdage.
Lørdag kl. 7.00 - 12.00, dog ikke helligdage.

for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område samt støjafgivende reparationer og afprøvning af materiel:
Mandag til fredag kl. 06.00 - 16.00, dog ikke helligdage.
Lørdag kl. 07.00 - 12.00, dog ikke helligdage.
- Der ansøges Sorø Kommune om overkørselstilladelse.
- Ca. 0,5 ha i det nordvestlige hjørne af projektarealet er omfattet af 100 m beskyttelseslinje rundt om et fortidsminde (Rundhøj – dateret til oldtid jf. Kulturstyrelsen). Jf. Naturbeskyttelseslovens §18, stk. 1 må der ikke foretages ændring i tilstanden af arealet inden for 100 m fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i Museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campinvogne og lignende.

Der søges således dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §18 til at indvinde inden for 100 m beskyttelseslinjen.
Beskyttelseslinjen skal bl.a. sikre ud- og indsyn til fortidsmindet i terrænet. Disse forhold til rundhøjen vurderes ikke at blive hindret ved gennemførelsen af nærværende projekt.
- Størstedelen af projektområdet er omfattet af skovbyggelinjen til Feldskov.

- Der kan blive tale om, at der senere søges om tilladelse til indvinding under grundvandsspejl.

5.2 Geologi og grundvandsforhold

5.2.1 Regional Geologi

Sorø Regionale Graveområde ligger i et nord/sydgående smeltevandssystem, som strækker sig mellem Åmosen og Tystrup sø. Smeltevandsdalen er dannet under sidste istid, Weichsel og er en del af et større smeltevandskompleks der strækker sig fra Åmosen i nord til syd for Næstved.

Landskabet er karakteriseret ved dødislandskab med gennemskærende smeltevandsaflejringer, skabt i det skiftende istidsmiljø.

Materialerne i området er således karakteriseret ved grove materialer, med moderat indhold af kalk og lavt indhold af porøst flint.

De kvartære aflejringer i området har en tykkelse på op til 70 m (se boringer 210.766, 210.624). Prækvarteroverfladen udgøres af Kertemindemergel, der er en dæklagsaflejrings over Lellinge grønsandskalken, der udgør sammen med lagene Sand 2 og Sand 3 områdets drikkevandsmagasiner.

I området omkring Smedevej er træffes prækvarteroverfladen i -60 til -70 meter.

Graveområdet er beliggende i terrænkote ca. +50 - +60 m.

Graveområdet ved Smedevej er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD-område).

Den nærmeste recipient er en §3-beskyttet sø beliggende ca. 100 m vest for graveområdet. Sorø Sø er beliggende ca. 600 m nord for graveområdet.

5.2.2 Hydrogeologiske forhold

Det ansøgte område ligger inden for indvindingsopland til Frederiksberg Vandværk, der har tilladelse til årlig indvinding af 280.000 m³ drikkevand.

Nærmeste vandindvinding er boring DGU nr. 210. 624, der er placeret 310 m nordøst for graveområdet. Boringen er en offentlig vandværksboring. Boringen er filtersat i smeltevandssand i dybdeintervallet 43 – 63 m u.t.

Det primære grundvandsmagasin i området knytter sig til glaciale smeltevandsaflejringer (sand og grus) typisk beliggende i dybdeintervaller mellem 25 – 70 m u.t. Smeltevandsaflejringerne udgør et regionalt udbredt grundvandsmagasin.

Rovandsspejlet i de filtersatte boringer i nærheden af graveområdet er pejlet til kote +30 til +45, jf. Jupiter-Databasen. De dybest filtersatte boringer har typisk et spændt grundvandspotentiale omkring kote +30 m og de mere terrænnære filtersætninger har typisk et frit potentiale omkring kote +40 m. På denne baggrund vurderes det, at der i området findes to grundvandsmagasiner, hhv. primært og sekundært med ringe hydraulisk forbindelse.

Vandspejlet i den §3-beskyttede sø vest for kommende graveområde på matr. 14ac blev i oktober 2015 pejlet til kote +39,3 m og i Sorø Sø blev vandspejlet målt til kote +35 m.

De dybereliggende kalkaflejringer i området har ikke vandindvindingsmæssig interesse.

5.3 Udtalelser

5.3.1 Høring af myndigheder og forsyningsselskaber

Ansøgningsmaterialet har været sendt i høring til følgende:

- Sorø kommune
- Sorø Forsyning
- Museum Vestsjælland, plan@vestmuseum.dk
- Natur og Erhvervsstyrelsen

Vi har modtaget høringssvar fra Sorø Kommune samt Museum Vestsjælland. Svar vedlægges i bilag.

5.3.2 Høring af øvrige interessenter

Ansøgningsmaterialet har været sendt i høring til følgende naboer

Sorø kommune	Rådhusvej 8	4180 Sorø
Per Bech Christiansen	Gl. Smedevej 4 A	4180 Sorø
Abelone Bak	Gl. Smedevej 4 A	4180 Sorø
Jens Olsen	Gl. Smedevej 2	4180 Sorø
Maja Holst	Sasserbrovej 32	4173 Fjenneslev
Stig Oluf Petersen	Parnasvej 34	4180 Sorø
Flemming Pierre du Jardin Nielsen	Parnasvej 36	4180 Sorø
Sarah Beck	Gl. Smedevej 10	4180 Sorø
Jesper Zølck Felbo	Frederiksberg Have 24	4180 Sorø
Friederike Naja Vageler Felbo	Smedevej 61	4180 Sorø
Eilif Byrnak	Parnasvej 47	4180 Sorø
Helle Marianne Storm	Parnasvej 47	4180 Sorø
Ole Birkholt Nielsen	Smedevej 63	4180 Sorø
Kristine Marie Nielsen	Holbergsvej 18,st,-17	4180 Sorø
Anders Bruun Graakjær	Parnasvej 38	4180 Sorø
Anne Mette Graakjær	Parnasvej 38	4180 Sorø
Bent Embøll Nielsen	Smedevej 69	4180 Sorø
Gregers Jørgen Dankjær	Smedevej 59	4180 Sorø
Hanne Hansen	Topshøjvej 59	4180 Sorø
Bente Hansen	Sognefogedvej 20	4180 Sorø

Anker Herluf Thorvald Jørgensen	Smedevej 55	4180 Sorø
Johannes Mark	Smedevej 57	4180 Sorø
Ole Henning Hansen	Frøsmosevej 7	4173 Fjenneslev
Ejendomsselskabet Løngvej ApS	Løngvej 14	4180 Sorø
Robert Danny Kjær	Trautnersvej 12	4180 Sorø
Poul Mikkelsen	Parnasvej 40	4180 Sorø
Morten le Fevre Roy	Fulbyvej 21	4180 Sorø
Vibeke Marianne Roy	Sognefogedvej 18	4180 Sorø
Henrik Laursen	Sognefogedvej 16	4180 Sorø
Jane Bødker Hommel	Smedevej 53	4180 Sorø
Niels-Christian Breyen Hilker	Smedevej 66	4180 Sorø
Ella Meyer Hilker	Smedevej 66	4180 Sorø
Annemarie Arnemand Nielsen	Parnasvej 51	4180 Sorø
Kim Gunner Nielsen	Parnasvej 51	4180 Sorø
Mogens Kristian Pedersen	Parnasvej 49	4180 Sorø
Kristine Maria Møller Sørensen	Smedevej 62	4180 Sorø
Michael Møller Sørensen	Smedevej 62	4180 Sorø
Anette Lykkegaard Ravn	Smedevej 56	4180 Sorø
Jakob Hyttel Spliid	Smedevej 64	4180 Sorø
Niels Michael Petersen	Gl. Smedevej 7	4180 Sorø
Ib Steen Poulsen	Smedevej 58	4180 Sorø
Søren Krytz	Gl. Smedevej 9	4180 Sorø
Anette Krytz	Gl. Smedevej 9	4180 Sorø
Anja Rotbøl Amstrup	Gl. Smedevej 5	4180 Sorø
Heine Voersaa Amstrup	Gl. Smedevej 5	4180 Sorø
Jørn Ebbe Lago Hvidtfeldt	Gl. Smedevej 6	4180 Sorø
Johnni Boye Madsen	Smedevej 60	4180 Sorø
Lars Flemming Wiberg	Smedevej 51 B	4180 Sorø
Sanne Solveig Wiberg	Smedevej 51 B	4180 Sorø
Henning Møller Jensen	Gl. Smedevej 8	4180 Sorø

De modtagne indledende svar vedlægges i bilag.

Der er afholdt møde mellem indvinder og naboer torsdag den 31/8 2017.

5.3.3 Partshøring

Udkast af gravetilladelsen er ud over til ejer og indvinder udsendt i partshøring til:

Ejer	Adresse	
Per Bech Christiansen og Abelone Bak	Gl. Smedevej 4 A	4180 Sorø
Sorø kommune	Rådhusvej 8	4180 Sorø
Henning Møller Jensen	Gl. Smedevej 8	4180 Sorø
Gregers Jørgen Dankjær	Smedevej 59	4180 Sorø
Robert Danny Kjær	Trautnersvej 12	4180 Sorø
Eilif Byrnak og Helle Marianne Storm	Parnasvej 47	4180 Sorø
Poul Mikkelsen	Parnasvej 40	4180 Sorø
Søren Krytz og Anette Krytz	Gl. Smedevej 9	4180 Sorø
Anja Rotbøl Amstrup og Heine Voersaa Amstrup	Gl. Smedevej 5	4180 Sorø
Jørn Ebbe Lago Hvidtfeldt	Gl. Smedevej 6	4180 Sorø
Johnni Boye Madsen	Smedevej 60	4180 Sorø
Kristine Maria Møller Sørensen og Michael Møller Sørensen	Smedevej 62	4180 Sorø
Anette Lykkegaard Ravn	Smedevej 56	4180 Sorø
Jakob Hyttel Spliid	Smedevej 64	4180 Sorø
Niels Michael Petersen	Gl. Smedevej 7	4180 Sorø
Ib Steen Poulsen	Smedevej 58	4180 Sorø
Jane Bødker Hommel	Smedevej 53	4180 Sorø
Anker Herluf Thorvald Jørgensen	Smedevej 55	4180 Sorø
Johannes Mark	Smedevej 57	4180 Sorø
Lars Flemming Wiberg og Sanne Solveig Wiberg	Smedevej 51 B	4180 Sorø
Mikkel Rath Pedersen og Signe Mia Hansen	Smedevej 61	4180 Sorø

Region Sjælland har vurderet, at de nærmeste naboer kan blive væsentligt individuelt berørt af råstoftilladelsen og derfor er parter i sagen. Derudover er det vurderet, at næstliggende naboer med direkte udsigt til indvindingsområdet kan være parter, afhængig af den vurderede mulige individuelle påvirkningsgrad, særligt hvor den mellemliggende ejendom ikke skærmer de forventede individuelle påvirkninger.

5.3.4 Efterbehandling

Sorø Kommune er særskilt hørt i forbindelse med efterbehandlingen, som har sendt følgende bemærkninger:

Den østlige del af graveområdet ligger i kommuneplanens udpegning af "tør potentiel korridor", som i henhold til kommuneplanens pkt.6.1.6. er udpeget med henblik på at skulle sikre og forbedre spredningsmulighederne for vilde dyr og planter. Det skal tilstræbes, at der i de potentielle økologiske forbindelser skabes nye naturarealer, der kan forbedre dyrs og planter spredning mellem de eksisterende naturområder.

Hele graveområdet ligger desuden i kommuneplanens udpegning af "Skov, eksisterende korridor" som i henhold til kommuneplanens pkt.6.1.6. er udpeget med henblik på at skulle sikre og forbedre spredningsmulighederne for vilde dyr og planter.

Hele graveområdet ligger desuden i kommuneplanens udpegning af "Skov, kerneområder" som i henhold til kommuneplanens pkt.6.1.1 og 6.1.2. er udpeget med henblik på at beskytte naturområdet. Jf. efterbehandlingsplanen området efterbehandles til naturområde. Især de sydvendte skrænter (nord siden af grusgraven) har særlige muligheder for at tilbyde tørbundsarter gode betingelser for varme og tørke, og dermed medvirke til gode levesteder og spredningsmuligheder for arterne. Der bør derfor om muligt være bindende retningslinjer i gravetilladelsen, at de sydvendte skrænter friholdes for overjord og beplantning ved efterbehandlingen. Dette er dog ikke nogen hindring for at der kan plantes på det flade stykke ovenfor skrænterne.

Tilplantning af de nordvendte skrænter og evt. dele af bunden vil kunne forbedre spredningsmulighederne og levestederne for skovarterne. Det anbefales at etablere Hasselmusvenlige buskbeplantninger for at området kan få betydning som spredningsvej for arten i øst-vestlig retning, og evt. også som habitat.

Der må ikke udsættes eller fordres ænder, fisk eller andet i evt. vandhuller og søer.

Der må kun udlægges muld på 50 % af det afgravede areal, og kun på nordvendte skrån timer eller for foden af de nordvendte skrån timer. Ved genudlægning af overjord skal der tages hensyn til de biologiske interesser.

På sydvendte skrån timer skal der sikres tilstedeværelse af næringsfattige jordbundsforhold, (dvs. uden overjord).

Eventuelt overskydende større sten og blokke (> 3000 mm) og blokke skal fordeles på mindst 10 % af det tørre bundareal.

Hvor der graves til eller under grundvandsspejlet, skal mindst 25% af dette bundareal udgøres af søer. Mindst 5% af bundarealet skal udgøres af småsøer.

Hvor der graves tættere grundvandsspejlet end 1 meter, skal mindst 5% af dette bundareal udgøres af lavvandede søer. Søerne må hver især højst have en vandflade på 300 m², og brinkhældningen skal være fladere end 1:5. De lavvandede søer må gerne tørre ud sidst på sommeren.

Der må som udgangspunkt højst tilplantes på 50% af det afgravede areal. Det må kun ske på skrænter, der vender mod nord, eller i bunden ud for de nordvendte skrån timer. Beplantning skal ske i overensstemmelse med efterbehandlingsplanen og efter aftale med Sorø Kommune.

Hovedvægten af beplantninger skal lægges på naturligt hjemmehørende plantearter, som vurderet ud fra en landskabelig helhedsbetragtning, skal kunne indgå i området. Beplantningsplan skal godkendes af Sorø Kommune før tilplantning.

5.3.5 Nabomøde den 31/8 2017

Der er den 31/8 2017 afholdt nabomøde i forbindelse med ideer og bemærkninger til det ansøgte projekt.

Det overvejende tema på mødet, omhandlede trafik på offentlig vej, trafikbelastning samt skolevejsforhold.

Ved mødet deltog Sorø Kommune, der er myndigheden på tilladelse til udkørsel til offentlig vej. Vurderinger angående trafik er beskrevet i afsnit 7.5.6.

6 Grave - og efterbehandlingsplan

6.1.1 Graveplan

Anlægsfasen (afrømning af muld og overjord) forventes at have en varighed på 50 dage.

I den indledende periode af indvindingen, bortkøres de opgravede materialer uden oparbejdning, for hurtigst muligt at skabe plads til fuld drift inden for graveområdet.

Indvindingen påbegyndes i sydøst, med graveretning mod vest.

Der foregår sortering af materialerne inden for det ansøgte område, større sten knuses efter behov.

6.1.2 Efterbehandlingsplan

De oplagte jordvolde vil blive anvendt til indskiftning og genopfyldning af skråninger.

Det centrale og vestlige indvindingsområde tænkes efterbehandlet til natur, med mulighed for lavvandede søer, golde sydvendte skråninger og indretning med henblik på udvikling af naturen i overensstemmelse med de i kommuneplanen beskrevne naturtyper.

Der vil i løbet af indvindingen ske løbende undersøgelser med henblik på at afklare om hvorvidt der kan søges om indvinding under grundvandsspejl.

Der er søgt om dispensation fra Jordforureningslovens §52 til at tilføre ren jord ifm. efterbehandlingen af arealet, da grundejer har visioner om at udstykke grunde langs Smedevej samt Gl. Smedevej efter endt indvinding, såfremt tilladelse hertil kan opnås. Der er således udarbejdet to scenarier for efterbehandlingen alt efter om dispensationen opnås:

1) Ved opnåelse af §52-dispensation

Såfremt der opnås dispensation efter Jordforureningslovens §52, tilføres der ca. 120.000 m³ ren intakt jord til arealet, som indbygges i skråningerne mod det østlige og nordlige skel således, at de tidligere terrænkoter reetableres i en bredde/længde på ca. 50 m. Her genudlægges det oprindelige muldlag i terræn. Jordtilførslen sker med henblik på, at det i fremtiden skal være muligt at anvende arealerne til boligbyggeri.

2) Ved afslag på §52-dispensation

Opnås der ikke dispensation efter Jordforureningslovens §52 efterbehandles periferiskråningerne efter samme principper som ovenfor beskrevet blot med en mindre terrænflade ved det nordlige og østlige matrikelskel.

Der efterbehandles løbende, og det tilstræbes, at der maksimalt er indvinding på ca. 4,5 ha ad gangen.

Planlagte tidshorisonter for indvindingen og efterbehandling er vejledende, da indvindingen til en hver tid vil være afhængig af råstoffernes forekomst samt mulighed for afsætning. Såfremt der skulle forekomme væsentlige ændringer undervejs, kan efterbehandlingsplanen revideres.

7 Myndighedernes behandling af sagen

7.1 Råstofplanen

Gravearealet er beliggende i Lynges graveområde, som ifølge råstofplan 2016 er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne inden for området skal udnyttes og oparbejdes optimalt, såvel over som under grundvandsspejlet, i overensstemmelse med deres kvalitet.

7.2 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

7.2.1 Natura 2000

Nærmeste habitatområde ligger ca. 1,4 km mod nordøst (Natura 2000 område nr. 160, Nordlige del af Sønderskov).

Skoven er udpeget som Natura 2000-område, fordi den er levested for den sjældne bille eremit, som lever i gamle, delvist hule træer med solbeskinnede trækroner og stammer. De overordnede mål for Natura 2000-område nr. 160 Nordlig del af Sorø Sønderskov er, at den sjældne bille, eremit, prioriteres højt i området, og sikres gunstig bevaringsstatus gennem bevaring og genopretning af dens levesteder, og sikring af gode spredningsmuligheder. Artens robusthed overfor forandringer sikres ved tilstrækkelig store bestande.

Sorø Kommune har udarbejdet handleplan for sikring af området:

Sorø Kommune	Indsats	Kommunalt ejet	Privatejet
	Etablering af græsningsfaciliteter: fangfolde, låger og oplysningsskilte på Flommen inkl. skovgræsningsareal.	-	3 fangfolde, 2 låger og 2 oplysningsskilte. 55% finansieret via Natur og Miljøprojekter fra landdistriktsmidlerne.
	Gennemgang af træer hhv. i alléen langs Skælskørvej og langs Sorø Sø inden fældning.	Ca. 800 meter allé	Ca. 3 km. søbred
	Fældede allé-træer lægges ind i habitatområdet.	Ca. 25	-
	Træer beskæres som "Træruiner" i stedet for at fældes.	2 stk.	3 stk.

Indvindingen vurderes ikke, at påvirke Natura 2000 området.

7.2.2 Habitatdirektivet bilag IV

Regionen har foretaget screening for bilag IV arter. Der er ikke kendskab til tilstedeværelsen af bilag IV arter inden for det ansøgte område. Arealet har indtil ca. 1996 fungeret som agerjord, hvorefter arealet i etaper mellem 1996 og 2001 er tilplantet med nåletræer og fungeret som plantageskov. Nåletræerne er fældet i 2016.

Hasselmus er fundet både mod øst ved Flaskehulen og vest ved Koldmosevej. Arten vurderes dog ikke at have yngle – eller rasteområder i eller umiddelbart omkring projektområdet, da området ikke har karakter heraf. Hasselmusen er knyttet til lav – og blandskov med tæt undervækst af buske og krat, typisk skovbryn ved lysninger. Bevoksningen skal helst være varieret med urter, bærbuske og bregner som undervegetation.

Der er ikke yderligere kendskab til bilag IV arter på lokaliteten og derudover vurderes indvindingen ikke at have karakter af yngle – eller rastested for andre arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Den ansøgte råstofindvinding vurderes derfor, ikke at kunne påvirke yngle – eller rastesteder for bilag IV arter.

7.3 VVM - Vurdering af Virkning på Miljøet

Råstofindvinding hører under planlovens regler om VVM-pligt⁶. Ansøger har udfyldt et screeningskema, som Region Sjælland har brugt som udgangspunkt for den screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse af, hvorvidt et givent anlæg er VVM-pligtigt. Indvinding af sand, grus og sten er opført under bekendtgørelsens bilag 2, hvorfor det skal vurderes om indvindingen kan have væsentlig indvirkning på miljøet.

Screeningen har fastslået, at anlæggets art, dimension og placering ikke danner grundlag for udarbejdelse af en VVM-redegørelse, jf. bilag 3.

7.4 Andre lovgivninger

7.4.1 Naturbeskyttelsesloven

Sorø Kommune har den 19. juli 2016 meddelt dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, til indvinding af råstoffer.

Dispensationen er betinget af, at støjvolden fjernes senest 1 år efter indvindingen er ophørt.

Dispensation er påklaget, med opsættende virkning. Tilladelse til indvinding af råstoffer inden for beskyttelseslinjen er derfor betinget af, at der foreligger en gældende dispensation.

7.5 Miljømæssige forhold

7.5.1 Driftstider

Driftstiderne er fastsat i overensstemmelse med det ansøgte, hvor der er også taget i betragtning de støjvilkår der fastsættes inden for normal arbejdstid.

7.5.2 Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", område-type 3 - "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Derfor er der fastsat vilkår om støjpåvirkningen fra råstofgraven i afsnit 3.1.4.

---

⁶ LBK nr 448 af 10.maj 2017 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Der er i støjberegningen gjort rede for, at de vejledende støjgrænser kan overholdes med de støj-dæmpende foranstaltninger samt de i ansøgningen beskrevne placeringer for anlæg. I støjberegningen er ikke medtaget støj fra anlægsfasen, hvor det forventes at støjdæmpningen ikke har effekt, dels pga. indvinding foregår over normalt terræn samt, at de planlagte støjvolde ikke er anlagt. Regionen vurderer, at der i anlægsperioden kan meddeles lempede støjkrav. Støjberegningen antager, at der ikke er tydeligt hørbare impulser i forbindelse med indvindingen, dvs. at støjende håndtering af materialer med større sten kun forekommer, når der er drift i sorteringsanlægget, der i sig selv er en så kraftig støjkilde, at den vil maskere impulserne. Regionen vurderer dog, at der skal sættes krav til hvor stor kornstørrelse der må læsses i nattetimerne, mellem kl. 6.00 og 7.00, for at undgå impulsstøj inden for denne time.

For maksimal udnyttelse af støjdæmpning bag støjvoldene samt længst mulig afstand mellem faste støjkluder, som sorterings- og knuseanlæg, vurderes det, at anlæggene skal stå tættest muligt på den nærmeste støjvold mod beboelse, i overensstemmelse med støjberegningen.

7.5.3 Forebyggelse mod forurening

Vilkår er fastsat ud fra principperne, at spild skal forhindres. Derudover sættes der vilkår der beskriver de situationer hvor spild er sket, og spredning af forurening skal bremses.

7.5.4 Graveafstande, periferiskråninger og oplag

Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler, samt at der holdes en respektafstand til omkringliggende beboelser og lignende. Derudover skal der tages geotekniske hensyn til forskellige vejanlæg, fundamenter og lignende.

Vejledning til graveafstande er beskrevet nærmere i bilag om graveafstande.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger, tager udgangspunkt i de i ansøgningen angivne gravedybder og koter.

Der er sat vilkår om, at der ikke må opføres støjvolde tættere på Smedevej end 5 meter, af hensyn til oversigtsforhold for ejendommen. Indvinder har indsendt kortmateriale der argumenterer for at afstanden fastsættes til 5 meter, ud fra de givne forhold ved udkørsel til Smedevej. Kortmaterialet vedlægges i bilag.

7.5.5 Sikkerhedsstillelse

Region Sjælland har vurderet sikkerhedsstillelsen ud fra perspektivet, at der er tale om indvinding over grundvandsspejl inden for en råstofgrav der forholdsvis kvadratisk. Efterbehandlingen sker til naturformål, og der skal således ikke færdiggøres større anlægsprojekter.

7.5.6 Udkørsels- og vejforhold

På baggrund af nabomøde den 31/8 2017, samt senere indgåede bemærkninger fra naboer, har der i Region Sjælland samt Sorø Kommune været drøftet muligheder for alternative udkørselsforhold.

Region Sjælland vurderer, at det ikke er muligt igennem råstoftilladelsen, at fastsætte vilkår for udkørsel gennem 3 mands ejendom. Region Sjælland vedlægger derfor tidligere meddelte udkørselstilladelse fra Sorø Kommune.

Det bemærkes, at såfremt der på et senere tidspunkt kan etableres aftaler angående overkørsel nord for ejendommen, og videre ud gennem Parnasvej 45, er følgende indgået fra Slots – og Kulturstyrelsen til Sorø Kommune:

Mht. evt. Dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til etablering af kørevej med vilkår om reetablering.

SLKS vil foretrække, at en evt. kørevej bliver etableret via den nordligste af de to angivne rutealternativer (de røde linjer på kortet).

SLKS vil ikke klage over etablering af en kørevej indenfor 100 m zonen, hvis følgende betingelser opfyldes:

- 1. Terrænet kræves reetableret efterfølgende.*
- 2. Der stilles vilkår om, at der ved en evt. fundering af kørevejen og i den sammenhæng bortskrælning af øvre jordlag foranstaltes overvågning ved det lokale arkæologiske museum, Museum Vestsjælland.*

Mht. evt. Dispensation fra museumsloven til ét eller to gennembrud af diger med vilkår om reetablering.

SLKS vil ikke påklage dispensation til ét eller to digegennembrud, hvis følgende betingelser opfyldes:

- 1. Diget kræves reetableret efterfølgende*
- 2. Der stilles vilkår om, at der ved en evt. fundering af kørevejen og i den sammenhæng bortskrælning af øvre jordlag under diget foranstaltes overvågning ved det lokale arkæologiske museum, Museum Vestsjælland*
- 3. Øvrige vilkår i forbindelse med digegennembrud bør være*
  - a. Gennembruddet reduceres mest muligt i bredden*
  - b. Jord og sten fra diget lægges i nærmeste omgivelser og lægges tilbage igen i samme form og med samme opbygning som det tilstødende intakte dige, dog ca. 20 % højere for at tage højde for jordsætning. Hvis det midlertidigt fjernende jordfyld ikke er tilstrækkeligt til at gennemføre reetableringen skal der findes tilsvarende jordfyld.*

Såfremt der ønskes etableret en senere kørevej, kræver dette således også yderligere tilladelse fra Sorø Kommune samt Region Sjælland forud for etablering.

7.6 Svar fra parter

Region Sjælland har foretaget høring af parter i henhold til afsnit 5.3.3.

Der er indgået svar fra:

Sorø Kommune

Helle Storm & Eilif Byrnak, Parnasvej 47 (sammen med Kirsten og Børge Mortensen, Smedevej 68, som ikke vurderes som værende part)

Samlet skrivelse fra: Kristine Maria Møller Sørensen og Michael Møller Sørensen, Smedevej 62, Anette Lykkegaard Ravn, Smedevej 56 og Mikkel Rath Pedersen og Signe Mia Hansen, Smedevej 61

Samlet skrivelse fra: Abelone Bak og Per Christiansen - Gl. Smedevej 4, Lone og Ebbe Hvidtfeldt - Gl. Smedevej 6, Anja Rotbøl-Amstrup og Heine Amstrup - Gl. Smedevej 5, Lizzie og Niels Petersen - Gl. Smedevej 7, Hanne og Henning Møller Jensen - Gl. Smedevej 8, Anette og Søren Krytz - Gl. Smedevej 9.

Høringssvar med Region Sjællands individuelle vurderinger, er vedlagt i bilag 7.

Ud fra de indgåede høringssvar vurderer Region Sjælland at bemærkningerne ikke har givet anledning til væsentlige ændringer i vilkår eller vurderinger, og der meddeles tilladelse til indvinding af råstoffer.

7.7 Efterbehandling

I forhold til efterbehandling af området, har Region Sjælland lagt særligt lagt vægt på de indgåede bemærkninger fra Sorø Kommune, samt egen planlægning for området.

Sorø Kommune har blandt andet lagt vægt på områdets naturværdi og den eksisterende kommuneplanlægning som tør potentiel korridor, skov-eksisterende korridor samt skov-kerneområder.

Ejer har samtidig ønsket at bidrage til bevarelse og/eller forbedring af de naturmæssige værdier der er for området.

Region Sjælland vurderer, at området efter endt råstofindvinding kan få en positiv betydning som spredningsskorridor.

8 Generelle bestemmelser

8.1 Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke startes, før en endelig afgørelse er truffet med mindre, klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstofftilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Råstofftilladelsen kan tilbagekaldes af Region Sjælland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, hvilket er beskrevet i råstoflovens § 11.

Tilladelse efter vandforsyningsloven kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis forudsætningerne for tilladelsen viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

8.2 Tinglysning af deklaration om efterbehandling

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Sjælland en deklaration på ejendommen om de varige vilkår vedrørende efterbehandling og brug af arealet.

Afgiften for tinglysningen er 1.660 kr. I henhold til § 10, stk. 5 i lov om råstoffer⁷ skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i grave- og efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Sjælland samt Sorø kommune.

8.3 Tilsyn og besigtigelse

Region Sjælland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynet har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Sjælland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Region Sjælland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

⁷ LBK nr. 124 af 1. februar 2017 af lov om råstoffer

8.4 Udtalelse fra museum vedr. arkæologi forud for indvindingen

Bygherre har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumsloven § 25⁸.

Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologiske undersøgelser, jf. museumsloven § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse skulle betales af Kulturministeren, jf. museumsloven § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/indvinder fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

Indvinder kan også få afklaret de arkæologiske interesser igennem en prøvegravning på arealet.

8.5 Grave og efterbehandlingsplan

Efterbehandlingsplanen beskriver de overordnede retningslinjer for efterbehandlingen. De medfølgende skitser, f.eks. placering af søer, beplantning osv., er således ikke nøjagtigt fastlagte.

8.6 Returjord

Der må ikke uden dispensation fra Region Sjælland tilføres hverken forurenede eller ren jord til råstofgraven⁹.

Import af råstofferne sand, grus og sten til forarbejdning og/eller produktforbedring forudsætter ikke dispensation fra jordforureningsloven § 52.

8.7 Affald

Olieaffald skal opsamles og afleveres til en kommunal modtageplads for olie- og kemikalieaffald medmindre, kommunalbestyrelsen meddeler fritagelse for afleveringspligten¹⁰.

Klude, der benyttes til aftørring af maskiner og andet materiel, skal opbevares og bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om opbevaring og bortskaffelse af farligt affald.

8.8 Entreprenørtanke

Entreprenørtanke skal være typegodkendte, og der skal være mærkeskilt på tankene med oplysninger om fabrikantens navn, hjemsted, tankrumfang, tanktype, fabrikationsnummer og fabrikationsår.

⁸ LBK nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

⁹ LBK nr. 282 af 27. marts 2017 af lov om forurenede jord.

¹⁰ Bek. nr. 1309 af 18. december 2012 om affald, §§ 61 og 63.

Tankene i grusgraven skal desuden være typegodkendt og opstillet efter Olietankbekendtgørelsen¹¹ og ADR reglerne¹².

8.9 Jordforurening

I tilfælde af oliespild eller lignende i forbindelse med råstofindvindingen skal Region Sjælland orienteres.

8.10 Vejloven

Der skal meddeles særskilt overkørselstilladelse til overkørsel/udkørsel til Smedevej. Tilladelse til overkørsel efter vejloven er ikke omfattet af samordningspligten.

8.11 Byggeloven

Tilladelse til opsætning af mandskabsvogne, administrationsbygninger eller lignende i råstofgraven, er ikke omfattet af samordningspligten og der skal søges særskilt om byggetilladelse til dette hos Sorø Kommune. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne eller lignende. Der henvises til det gældende bygningsreglement.

8.12 Spildevand

Der skal søges om tilladelse til at etablere en samletank til sanitært spildevand. Tilladelse søges hos Sorø Kommune.

8.13 Grundvand

Der må ikke uden særlig tilladelse foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.

Der må ikke uden særskilt udledningstilladelse foretages udledning af vand fra grusvask og vand fra vask af materiel.

8.14 Digesvaler

Digesvaler er fredet. Skrænter og skråninger, hvor digesvalerne har etableret reder, må ikke graves inden for ynglesæsonen fra 1. april til 31. august.

8.15 Ledningsregisteret

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger i ledningsregistret (LER.dk) om ledningsføringer, der kan påvirkes af gravningen¹³.

¹¹ Bek. nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, kap. 2.

¹² Bek. nr. 828 af 10. juni 2017 om vejtransport af farligt gods.

¹³ LBK nr. 578 af 6. juni 2011 om registrering af ledningsejere.

8.16 Teleledninger

I henhold til § 5 i lovbekendtgørelse om graveadgang¹⁴ skal enhver, der foretager bygnings-, jordarbejder eller iværksætter andre foranstaltninger, forespørge telefonselskaberne med mindst 8 dages varsel, om der findes ledninger eller anlæg, der nødvendiggør særlig hensyn.

8.17 Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Sjælland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske elektronisk efter anvisning af Region Sjælland.

8.18 Indberetning om borerer.

Resultatet af udførelse af borerer m.v. efter råstoffer på ejendommen skal inden 3 måneder efter udførelsen indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser på særlige skemaer. Inden for samme frist skal resultater af geofysiske undersøgelser og andre råstofundersøgelser, herunder om råstoffernes kvalitet, indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser.

8.19 Underretning ved konkurs mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

8.20 Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer, skal registreres ved Skat, myndighed@skat.dk. Region Sjælland orienterer skattemyndigheden om afgørelsen.

8.21 Yderligere vilkår og ændringer

Region Sjælland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Fastsættelse af eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, hvis der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

¹⁴ LBK nr. 741 af 1. juni 2015 om graveadgang og ekspropriation mv. til kommunikationsformål.

9 Offentliggørelse og klagevejledning

9.1 Generel klagevejledning

Tilladelsen til råstofindvinding med tilhørende andre afgørelser vil blive offentliggjort den 8. december 2017 ved annoncering på Region Sjællands hjemmeside.

Afgørelserne kan påklages inden 4 uger fra de er offentligt annonceret.

Hvis du ønsker at klage over afgørelserne, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via siden "Nævnenes Hus, Miljø- og Fødevareklagenævnet". Du logger på via borger.dk eller via virk.dk med NEM-ID. Klagerne sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er rettidigt indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen inden kl. 23.59 på den dag, hvor klagefristen udløber.

Privatpersoner, virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder skal betale et gebyr for behandling af en klage ved Miljø- og Fødevareklagenævnet på henholdsvis 900 kr. for privatpersoner og 1800 kr. for virksomheder, organisationer eller offentlig myndighed. Nævnenes Hus opkræver et gebyr for hver selvstændig klageskrivelse. Hvis flere klageberettigede indgiver en samlet klage, betales ét klagegebyr. Hvis blot en af klagerne er en virksomhed, en organisation eller en offentlig myndighed opkræves gebyrsatsen gældende for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Formanden fastsætter en frist for indbetaling af gebyret. Indbetales gebyret ikke inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Et indbetalt klagegebyr tilbagebetales, hvis

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Nævnenes Hus' hjemmeside.

9.2 Klage over Region Sjællands afgørelser

9.2.1 Råstofftilladelsen og vurderinger efter Habitatdirektivet

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen.
- Offentlige myndigheder.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Rettidig klage efter denne lov har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse kan indbringes for domstolene inden 12 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

9.2.2 VVM screening

Klageberettigede

- Enhver, der har en retlig interesse i sagens udfald.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse kan indbringes for domstolene inden 12 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

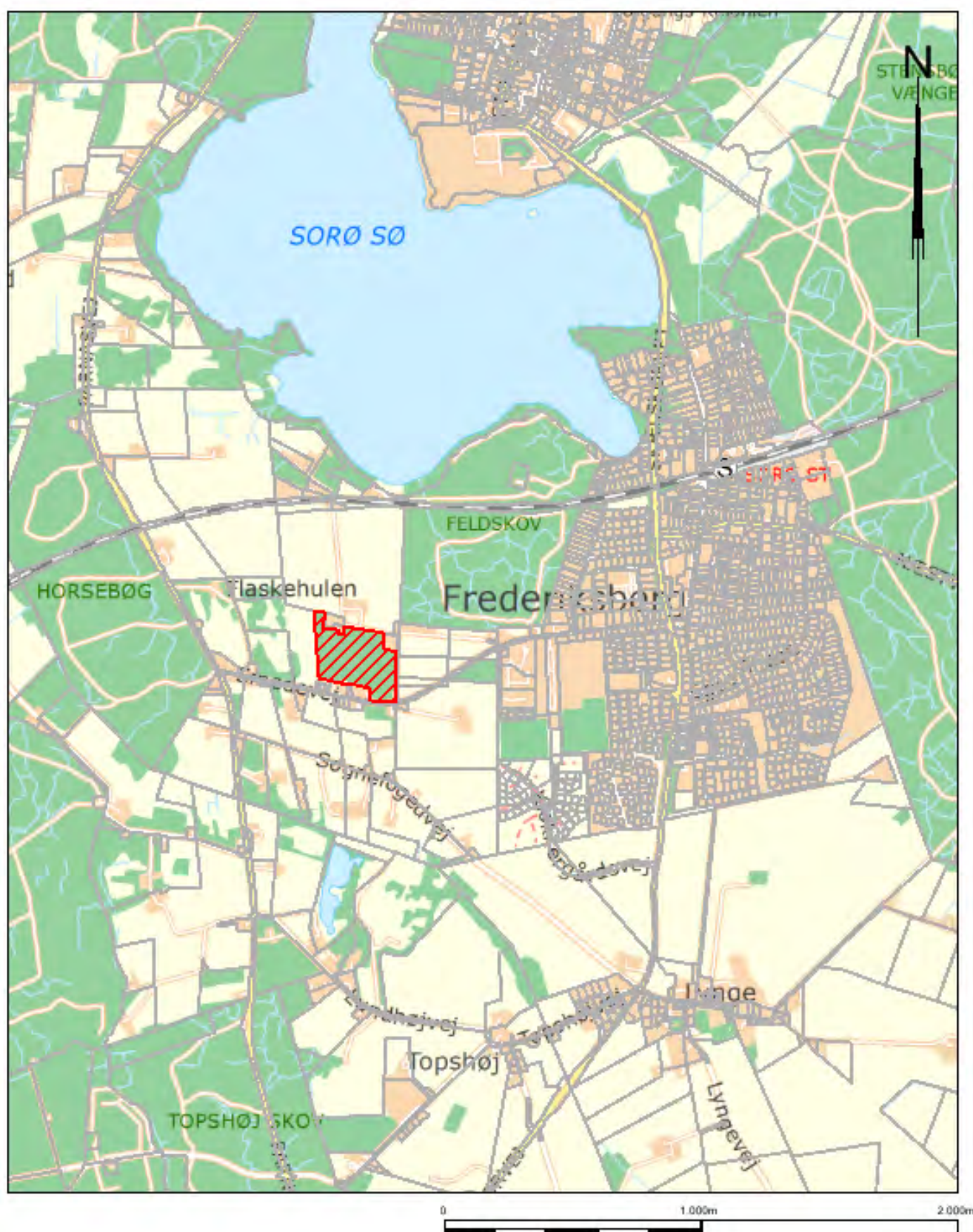
9.3 Orientering

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Sorø Kommune
- Sorø Forsyning
- Naturstyrelsen (driftsenhed), nst@nst.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening i Sorøkommune, soroe@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Embedslægeinstitutionen for Sjælland, sjl@sst.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, fbr@fbr.dk
- Fredningsnævnet for Vestsjælland, vestsjaelland@fredningsnaevn.dk
- Museum Vestsjælland (Holbæk, Kalundborg, Odsherred, Ringsted, Slagelse, Sorø), plan@vestmuseum.dk
- Friluftsrådet fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Kreds Sydvestsjælland (Slagelse, Sorø, Næstved): sydvest@friluftsradet.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Skat, myndighed@skat.dk

Derudover orienteres øvrige høringsparter jf. afsnit 5.3

Region Sjælland
Regional Udvikling
Miljø & Ressourcer

DATO 27/1 2016
SAG NR. B24847
REF. KMH/JKP

Grave- og efterbehandlingsplan (UDKAST)
Smedevej 54, 4180 Sorø, matr. nr. 14ac, Lynge By, Lynge

Anlægs- og opstartsfasen:

Anlægsfase

Før indvindingen kan påbegyndes, skal arealerne afømmes for muld og overjord, som ikke er anvendelig i produktionen. Arbejdet forventes at tage ca. 50 arbejdsdage. Muldlaget i området har en mægtighed på ca. 0,5 m, mens forekomsten af overjord er ca. 1 m. Der skønnes således at være ca. 100.000 m³ ikke-anvendelige materialer på det ansøgte 6,8 ha store areal til etablering af jord-/støjvolde. Støjvoldene etableres i en højde på ca. 4-5 m inden for matrikelskel til mindskning af støj- samt støvgener. Afrømningen udføres med dozer/dumper og vil blive påbegyndt i den sydøstlige del af graveområdet, hvorefter arbejdet fortsættes mod nord/nordvest.

Opstartsfase

Når indvindingen af råstoffer påbegyndes, vil der til en start udelukkende blive gravet materialer til direkte bortkørsel – således uden oparbejdning i råstofgraven. Denne type drift i opstartsfasen udføres for hurtigt at skabe plads i graven til fuld drift.

Drift:

Indvindingen vil foregå i én etape, hvor der indvindes over det sekundære grundvandsspejl (GVS). Indvindingen påbegyndes fra sydøst mod vest.

Det forventes, at der vil blive foretaget en prøvegravning under det sekundære grundvandsspejl ift. at undersøge forekomsternes kvalitet herunder. Indvindingen over GVS vil foregå med hhv. frontlæsser og gravemaskine.

Det gravede materiale oplægges i midlertidige stakke på området og tilkøres et sorteringsanlæg, når der er samlet tilstrækkeligt materiale. De færdigsorterede materialer placeres lokalt omkring sorteringsanlægget og på materialepladsen i de dertil indrettede båse til videresalg. Større sten knuses på knuseanlægget efter behov. Materialerne bortkøres råstofgraven på lastbiler.

Placeringen af maskiner og anlæg fremgår af kortbilag 2 til ansøgningen af 27.1.2016.

Maskinel

Der vil i grusgraven være:

Anlægsfase

- 1 stk. dozere (CAT D6T)
- 2 stk. dumpere (Volvo A25D)

Driftsfase

- 1 stk. gravemaskine (Volvo 25 eller 32 ton)
- 2 stk. frontlæssere (Volvo)
- 1 stk. sorteringsanlæg (Powerscreen 2100)
- 1 stk. vådsorteringsanlæg (Terex Finlay 683)
- 1 stk. knuseanlæg (Premiertrak 400/R400)

Alle maskiner/anlæg vil ikke være i drift samtidigt.

Brændstof og affald

Den stationære tank er typegodkendt og placeret i en aflåst miljøcontainer på materialepladsen ved mandskabspavillonen. Placeringen er angivet på kortbilag 2 til ansøgningen af 27.1.2016.

De miljøgodkendte, mobile tanke følger hver deres maskine og flyttes ud i graven, hvor der aktivt indvindes. Ved endt arbejdsdag flyttes tanken med maskinen tilbage til materialepladsen.

Tankning

Tankning fra den stationære tank foregår med tilhørende pumpe, slange samt automatpistol på materialepladsen. Tankning fra de mobile tanke foregår med tilhørende pumpe, slange samt automatpistol i graven.

Håndtering af spildhændelse

Såfremt der skulle forekomme en spildhændelse sørges der for øjeblikkeligt at opsuge evt. fri fase, hvorefter der afgraves til forureningen vurderes oprenset. Herefter udtages der de nødvendige afgrænsende jordprøver til dokumentation for oprensningen i sin helhed. Den olieforurenede jord bortskaffes til godkendt modtager.

Oplag af oliespildrester

Oliespildrester opbevares i godkendt og aflåst miljøcontainer placeret på materialepladsen ved mandskabskuret. Placeringen er angivet på kortbilag 2 til ansøgningen af 27.1.2016.

Håndtering af affald

Affald fra driften af grusgraven vil blive opbevaret midlertidigt i en container, der opstilles på materialepladsen og bortkøres til godkendt modtager, når den er fyldt.

MiljøforholdGrundvandsforhold*Regional Geologi*

Sorø Regionale Graveområde ligger i en nord/sydgående smeltevandsdal, som strækker sig mellem Åmosen og Tystrup sø. Smeltevandsdalen er dannet under sidste istid ved store mængder strømmende smeltevand både under og foran isranden. Materialerne i området er således karakteriseret ved grove materialer, der er ført med de stærke smeltevandsstrømme, med moderat indhold af kalk og lavt indhold af porøst flint.

De kvartære aflejringer i området har en tykkelse på 40 – 70 m. Disse er underlejret af Kerteminde Mergel og derunder paleocæn grønsandskalk. De kvartære aflejringer i området er domineret af store forekomster af glaciale smeltevandssand og -grus samt glaciale aflejringer af moræneler.

Graveområdet er beliggende i terrænkote ca. +50 m.

Graveområdet ved Smedevej er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD-område).

Den nærmeste recipient er en §3-beskyttet sø beliggende ca. 100 m vest for graveområdet.

Sorø Sø er beliggende ca. 600 m nord for graveområdet.

Nærmeste vandindvinding er boring DGU nr. 210. 624, der er placeret 310 m nordøst for graveområdet. Boringen er en offentlig vandværksboring. Boringen er filtersat i smeltevandssand i dybdeintervallet 43 – 63 m u.t.

Hydrogeologiske forhold

Det primære grundvandsmagasin i området knytter sig til glaciale smeltevandsaflejringer (sand og grus) typisk beliggende i dybdeintervaller mellem 25 – 70 m u.t. Smeltevandsaflejringerne udgør et regionalt udbredt grundvandsmagasin/1/.

Rovandsspejlet i de filtersatte boringer i nærheden af graveområdet er pejlet til kote +30 til +45, jf. Jupiter-Databasen. De dybest filtersatte boringer har typisk et spændt grundvandspotentiale omkring kote +30 m og de mere terrænnære filtersætninger har typisk et frit potentiale omkring kote +40 m. På denne baggrund vurderes det, at der i området findes to grundvandsmagasiner, hhv. primært og sekundært med ringe hydraulisk forbindelse.

Vandspejlet i den §3-beskyttede sø vest for kommende graveområde på matr. 14ac blev i oktober 2015 pejlet til kote +39,3 m og i Sorø Sø blev vandspejlet målt til kote +35 m.

På baggrund af det foreliggende vurderes det således, at der ved gravning i terrænnære smeltevandsaflejringer i området vil påtræffes et sekundært grundvand i ca. kote +40 m således svarende til ca. 10 m u.t. Det vurderes ligeledes, at den § 3 beskyttede sø forsynes med vand fra det sekundære grundvandsmagasin. Grundvandsstrømning i det sekundære grundvand vurderes at være nordlig imod Sorø Sø.

De dybereliggende kalkaflejringer i området har ikke vandindvindingsmæssig interesse.

Fortidsmindebeskyttelseslinje

Ca. 0,5 ha i det nordvestlige hjørne af projektarealet er omfattet af 100 m beskyttelseslinje rundt om et fortidsminde (Rundhøj – dateret til oldtid jf. Kulturstyrelsen). Jf. Naturbeskyttelseslovens §18, stk. 1 må der ikke foretages ændring i tilstanden af arealet inden for 100 m fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i Museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende.

Der søges således dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §18 til at indvinde inden for 100 m beskyttelseslinjen.

Beskyttelseslinjen skal bl.a. sikre ud- og indsyn til fortidsmindet i terrænet. Disse forhold til rundhøjen vurderes ikke at blive hindret ved gennemførelsen af nærværende projekt.

Skovbyggelinje

Størstedelen af projektområdet er omfattet af skovbyggelinjen til Feldskov. Jf. Naturbeskyttelseslovens § 17 må der ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende inden for en afstand af 300 m fra skoven. Således skal det frie udsyn til skoven sikres og skovbrynene bevares som værdifulde levesteder for plante- og dyrelivet.

Nærværende projekt vurderes ikke at hindre det frie udsyn til Feldskov såvel, som det ikke berører skovbrynet.

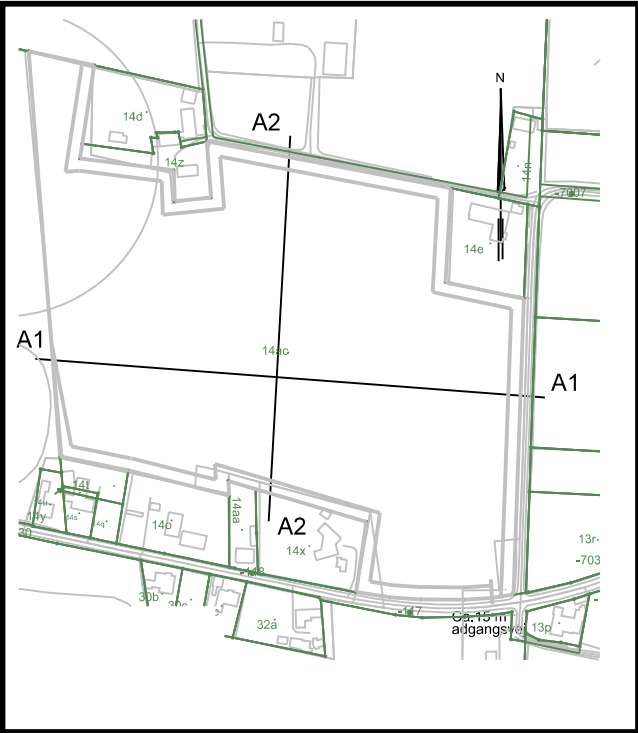
Efterbehandling

Det planlægges at efterbehandle området til naturområde. Se vedhæftede princip-/snittegninger for udformningen af det efterbehandlede område, bilag 1.

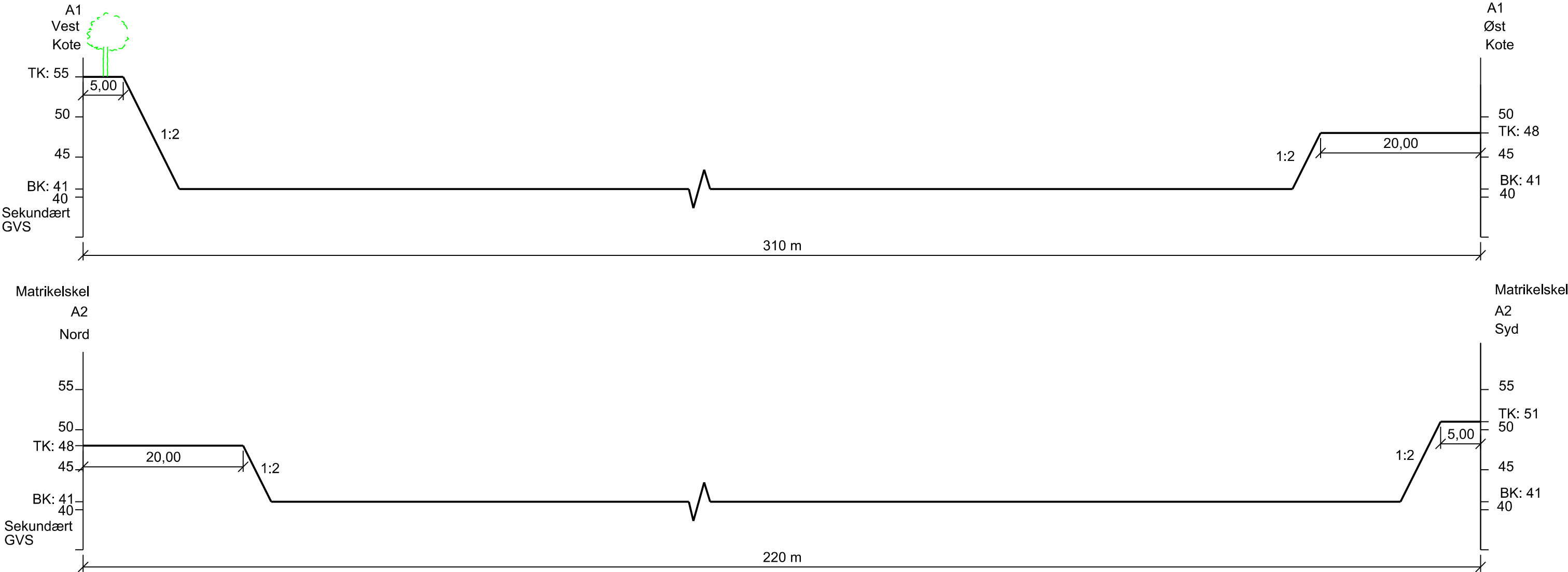
Planlagte tidshorisonter for indvinding og efterbehandling er vejledende, da indvindingen til en hver tid vil være afhængig af råstoffernes forekomst samt muligheden for afsætning. Såfremt der forekommer væsentlige ændringer undervejs kan grave-/efterbehandlingsplanen revideres.

Referencer:

- /1/ Kortlægning af grundvandsbeskyttelsen i Sorø-Stenlilleområdet, Trin 1, Miljøcenter Nykøbing F, 2008.
- /2/ Miljøprojekt nr. 526. Følgevirkninger af råstofgravning under grundvandsspejlet, Miljøstyrelsen, 2000.

Oversigskort

DJ MILJØ & GEOTEKNIK P/S RÅDGIVENDE INGENIØRER FRI
FALKEVEJ 12 ENERGIVEJ 3
3400 HILLERØD 4180 SORØ
TLF. 25 94 06 66 TLF. 57 86 06 66
INTERNET :
www.dj-mg.dk
mg@dj-mg.dk

Den 28. august 2017

Region Sjælland
Regional Udvikling - Råstoffer
Alleen 15
4180 Sorø

Grave- og efterbehandlingsplan
TSG Smedevej, 4180 Sorø, matr.nr. 14ac, Lyngby, Lyngby.

Anlægs- og gravefase:

Anlægsfase

Før indvindingen kan påbegyndes, skal arealerne afgrænses for muld og overjord, som ikke er anvendelige i produktionen. Arbejdet forventes at tage ca. 50 arbejdsdage. Muldlaget i området har en mægtighed på ca. 0,5 m, mens forekomsten af overjord er ca. 1 m. Der skønnes således at være ca. 100.000 m³ ikke-anvendelige materialer i form af muld-/overjord på det ansøgte 6,8 ha store areal til etablering af jord-/støjvolde. Støjvoldene etableres i en højde på ca. 5 m inden for matrikelskel til mindskning af støj- samt støvgener. Afrømningen udføres med dozer/dumper og vil blive påbegyndt i den sydøstlige del af graveområdet, hvorefter arbejdet fortsættes mod nord/nordvest.

Opstartsfasen

Når indvindingen af råstoffer påbegyndes, vil der til en start udelukkende blive gravet materialer til direkte bortkørsel – således uden oparbejdning i råstofgraven. Denne type drift i opstartsfasen udføres for hurtigt at skabe plads i graven til fuld drift.

Drift:

Indvindingen foregår over det sekundære grundvandsspejl (GVS). Indvindingen vil påbegyndes fra sydøst mod vest.

Det forventes, at der vil blive foretaget prøvegravning under det sekundære grundvandsspejl ift. at undersøge forekomsternes kvalitet herunder med henblik på en eventuel senere ansøgning om indvinding af råstoffer under grundvandsspejl. Indvindingen over GVS vil foregå med hhv. frontlæsser og gravemaskine.

Det gravede materiale oplægges i midlertidige stakke på området og tilkøres et sorteringsanlæg, når der er samlet tilstrækkeligt materiale. Det færdigsorterede materiale placeres lokalt omkring sorteringsanlægget og på materialepladsen. Større sten knuses på knuseanlægget efter behov. Materialerne bortkøres råstofgraven på lastbiler.

Placeringen af anlæg fremgår af kortbilag 1.

Maskinel

Der vil i grusgraven være:

Anlægsfase

- 1 stk. dozer (CAT D6T)
- 2 stk. dumpere (Volvo A25D)

Driftsfase

- 1 stk. gravemaskine (Volvo 25 eller 32 ton)
- 2 stk. frontlæssere (Volvo)
- 1 stk. sorteringsanlæg (Powerscreen 2100)
- 1 stk. knuseanlæg (Premiertrak 400/R400)

Alle maskiner vil ikke være i drift samtidigt.

Støj

Der er i juli 2016 udarbejdet en støjrapport af MOE A/S. Den viser, at de vejledende støjkrav kan overholdes under fuld drift ved den i rapporten beskrevne indretning. Støjrapporten er vedlagt som bilag 2.

Brændstof og affald

Det kørende maskinel tankes og parkeres uden for gravens åbningstid på Parnasvej 45. Det stationære maskinel/anlæg tankes på arealet på Smedevej 54 fra en mobil miljøgodkendt tank med pumpe, slange og automatpistol. Den miljøgodkendte tank placeres på et ikke udgravet areal uden for gravens åbningstid.

Håndtering af spildhændelse

Såfremt der skulle forekomme en spildhændelse, sørges der øjeblikkeligt for at evt. fri fase opsuges, hvorefter der afgraves til forureningen vurderes oprenset. Herefter udtages de nødvendige afgrænsende jordprøver til dokumentation for oprensningen i sin helhed. Den olieforurenede jord bortskaffes til godkendt modtager. Der vil ved den mobile tank hænge en procedure for håndteringen af en spildhændelse.

Oplag af oliespildrester og affald

Oliespildrester og affald håndteres på Parnasvej 45, hvor det opbevares i aflåste containere. Olien afhentes ifm. service og affald køres til godkendte modtagere.

Miljøforhold

Grundvandsforhold

Regional Geologi

Sorø Regionale Graveområde ligger i en nord/sydgående smeltevandsdal, som strækker sig mellem Åmosen og Tystrup sø. Smeltevandsdalen er dannet under sidste istid ved store mængder strømmende smeltevand både under og foran isranden. Materialerne i området er således karakteriseret ved grove materialer, der er ført med de stærke smeltevandsstrømme, med moderat indhold af kalk og lavt indhold af porøst flint.

De kvartære aflejringer i området har en tykkelse på 40-70 m. Disse er underlejret af Kerteminde Mergel og derunder paleocæn grønsandskalk. De kvartære aflejringer i området er domineret af store forekomster af glacial smeltevandssand og -grus samt glaciale aflejringer af moræneler.

Graveområdet er beliggende i en gennemsnitlig terrænkote på ca. +50 m.

Graveområdet ved Smedevej er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD-område).

Den nærmeste recipient er en §3-beskyttet sø beliggende ca. 100 m vest for graveområdet.

Sorø sø er beliggende ca. 600 m nord for graveområdet.

Nærmeste vandindvinding er boring DGU nr. 210.624, der er placeret 310 m nordøst for graveområdet. Boringen er en offentlig vandværksboring. Boringen er filtersat i smeltevandssand i dybdeintervallet 43-63 m u.t.

Hydrogeologiske forhold

Det primære grundvandsmagasin i området knytter sig til glaciale smeltevandsaflejringer (sand og grus) typisk beliggende i dybdeintervallet mellem 25-70 m u.t. Smeltevandsaflejringerne udgør et regionalt udbredt grundvandsmagasin /1/.

Rovandsspejlet i de filtersatte boringer i nærheden af graveområdet er pejlet til kote +30 til +45, jf. Jupiter-Databasen. De dybest filtersatte boringer har typisk et spændt grundvandspotentiale omkring kote +30 m, og de mere terrænnære filtersætninger har typisk et frit potentiale omkring kote +40 m. På denne baggrund vurderes det, at der i området findes to grundvandsmagasin, hhv. et primært og et sekundært med ringe hydraulisk forbindelse.

Vandspejlet i den §3-beskyttede sø vest for kommende graveområde på matr. 14ac blev i oktober 2015 pejlet til kote +39,3 m, og i Sorø sø blev vandspejlet målt til kote +35 m.

På baggrund af det foreliggende vurderes det således, at der ved gravning i terrænnære smeltevandsaflejringer i området vil påtræffes et sekundært grundvandsspejl i ca. kote +40 m således svarende til gennemsnitligt ca. 10 m u.t. Det vurderes ligeledes, at den §3-beskyttede sø forsynes med vand fra det sekundære grundvandsmagasin. Grundvandsstrømning i det sekundære grundvand vurderes at være i nordlig retning mod Sorø sø.

De dybereliggende kalkaflejringer i området har ikke vandindvindingsmæssig interesse.

Fortidsmindebeskyttelseslinje

Ca. 0,5 ha i det nordvestlige hjørne af projektarealet er omfattet af 100 m beskyttelseslinje omkring et fortidsminde (Rundhøj – dateret til oldtid jf. Kulturstyrelsen). Jf. Naturbeskyttelseslovens (NBL) §18, stk. 1 må der ikke foretages ændring i tilstanden af arealet inden for 100 m fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i Museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende.

Der er søgt og opnået dispensation fra NBL §18 til at indvinde inden for beskyttelseslinjen fra Sorø Kommune. Afgørelsen er blevet påklaget af Slots- og Kulturstyrelsen og afventer afgørelse.

Efterbehandling

Generelt planlægges det at efterbehandle området til naturområde. Sorø Kommune ved Kim Hansen (Natur og Miljø) er blevet hørt i forbindelse med udarbejdelsen af planen ift. generelle retningslinjer og hensyntagen til flora og fauna. Forholdene er forsøgt indarbejdet i nærværende efterbehandlingsplan af området beskrevet nedenfor og skitseret på vedlagte bilag 3.

Da tidligere råstofgrave er ideelle arealer til udbredelse af næringsfattige naturtyper, vil det forsøges i videst muligt omfang at undgå genudlægningen af muld. Særligt de sydvendte skråninger vil blive friholdt for

genudlægning af muld således, at flora og fauna i tilknytning hertil får gunstige vilkår. Der vil kunne efterlades en sydvendt skråning med anlæg 1:1 til 1:2 på en min. 20-25 m strækning i den vestlige del af gravearealet til fordel for faunaen særligt knyttet til stejle, solrige skråninger. Periferiskråninger vil her udover blive etableret med anlæg 1:2-1:4 således, at der etableres en varieret afslutning af tidligere graveskel. Der kan dog ved konstatering af stabile gravefronter, efterlades stejlere hældninger på udvalgte skråninger til bevaring af eventuelle særlige geologiske profiler. I selve det tidligere graveområde kan der efterlades forskellige høje, hvor der påtræffes materialer, der ikke er anvendelige i produktionen (f.eks. ler). Som udgangspunkt er det tiltænkt at lade naturlig succession forekomme på de tidligere gravearealer og således give plads til, at lokale arter kan etablere sig.

Ifm. prøvegravningerne af materialer under grundvand efterlades lavvandede småsøer til fordel for bl.a. padder. Det påpeges, at der i første omgang kun er søgt indvindingstilladelse over grundvand, men at der i løbet af graveperioden vil blive foretaget prøvegravninger under grundvand med henblik på en eventuel senere ansøgning om indvinding af råstoffer herunder.

Der er søgt om dispensation fra Jordforureningslovens §52 til at tilføre ren jord ifm. efterbehandlingen af arealet, da grundejer har visioner om at udstykke grunde langs Smedevej samt Gl. Smedevej efter endt indvinding, såfremt tilladelse hertil kan opnås. Der er således udarbejdet to scenarier for efterbehandlingen alt efter om dispensationen opnås:

Ved opnåelse af §52-dispensation

Såfremt der opnås dispensation efter Jordforureningslovens §52, tilføres der ca. 120.000 m³ ren intakt jord til arealet, som indbygges i skråningerne mod det østlige og nordlige skel således, at de tidligere terrænkoter reetableres i en bredde/længde på ca. 50 m. Her genudlægges det oprindelige muldlag i terræn. Jordtilførslen sker med henblik på, at det i fremtiden skal være muligt at anvende arealerne til boligbyggeri, såfremt Sorø Kommune på sigt tillader huludfyldning. Projektet med jordtilførslen er nærmere beskrevet i §52-ansøgningen af 30/1 2016 vedlagt som bilag 4.

Ved afslag på §52-dispensation

Opnås der ikke dispensation efter Jordforureningslovens §52 efterbehandles periferiskråningerne efter samme principper som ovenfor beskrevet blot med en mindre terrænflade ved det nordlige og østlige matrikelskel.

Der efterbehandles løbende, og det tilstræbes, at der maksimalt er indvinding på ca. 4,5 ha ad gangen.

Planlagte tidshorisonter for indvindingen og efterbehandling er vejledende, da indvindingen til en hver tid vil være afhængig af råstoffernes forekomst samt mulighed for afsætning. Såfremt der skulle forekomme væsentlige ændringer undervejs, kan efterbehandlingsplanen revideres.

Med venlig hilsen
TSG ApS

Christian Bødker-Petersen

/1/ Kortlægning af grundvandsbeskyttelsen i Sorø-Stenlilleområdet, Trin 1, Miljøcenter Nykøbing F, 2008.

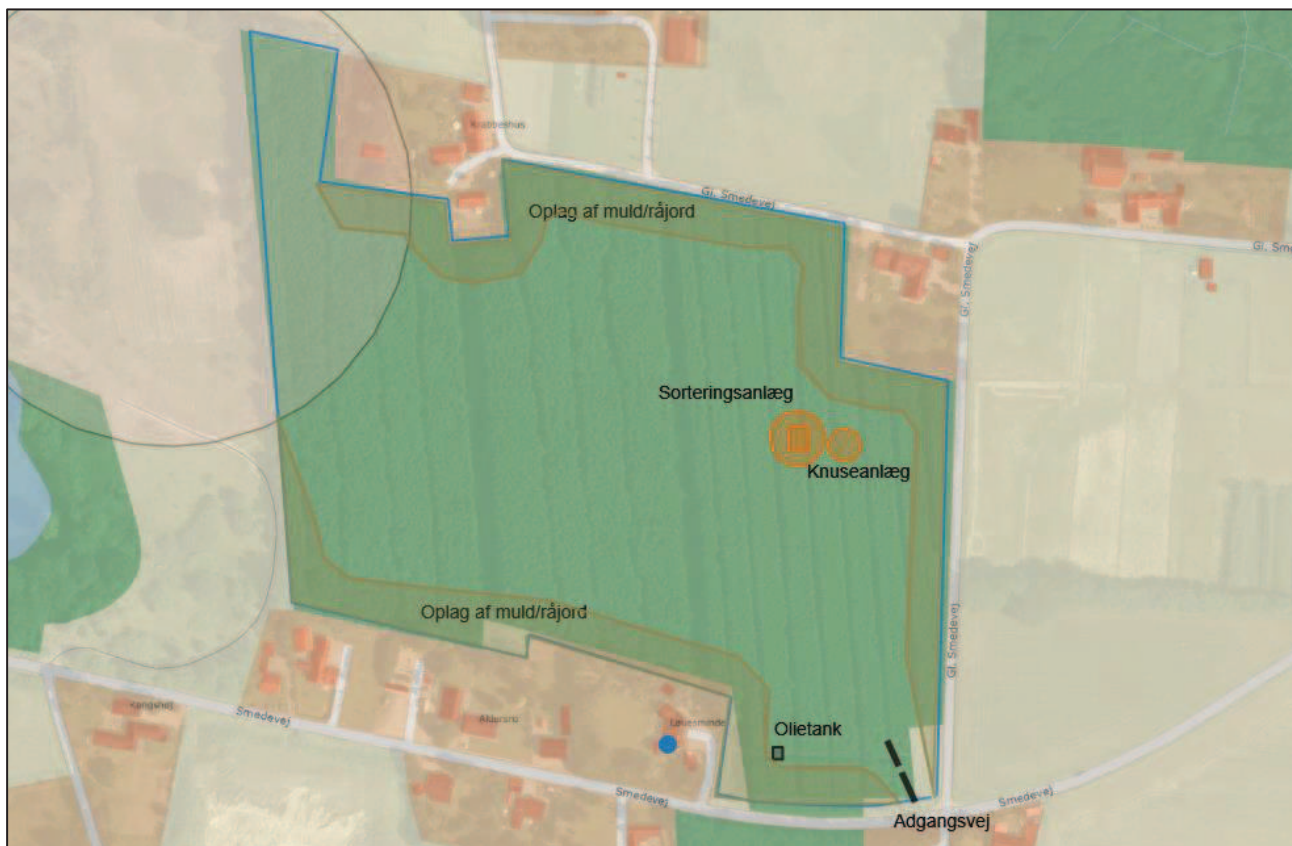
Vedlagt:

Bilag 1: Graveplan

Bilag 2: Støjrapport, MOE A/S (2016)

Bilag 3: Efterbehandlingsplaner

Bilag 4: Ansøgning efter Jordforureningslovens §52

Legende:

----- Graveareal

Kortbilag 1

TSG Smedevvej

Graveplan
30. januar 2017

VVM screening i forbindelse med ansøgning om indvinding af råstoffer på Smedevej 54, matr. nr. 14ac Lyngby, Lyngby

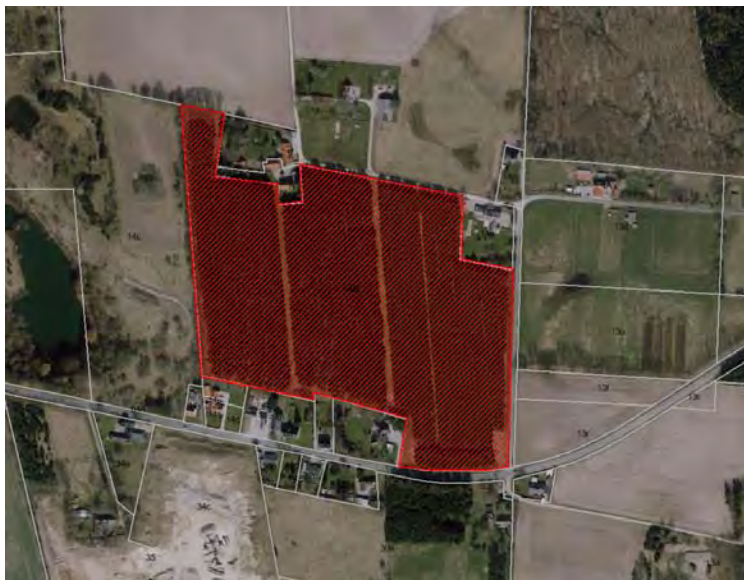
Projektet

Region Sjælland har modtaget ansøgning om indvinding af råstoffer på Smedevej 54, matr. nr. 14ac Lyngby, Lyngby.

Arealet udgør 6,9 ha, og der er ansøgt om en gravedybde på 14 meter til 1 meter over maksimal grundvandsstand. Det forventes, at der skal indvindes 100.000 m³ sand, grus, sten årligt. Materialerne udgøres af grus, sandfyld, bundsikringsmaterialer, stabilgrus, asfalttilslag og uspecificeret vejmaterialer.

Der ønskes opstillet følgende anlæg

I anlægsfasen	1 stk dozer, CAT D6T 2 stk Volvo A25D dumpere
Driftsfasen	2 stk Volvo 150 h læssemaskiner 1 st.. volvo 480 gravemaskine 1 stk sorteringsanlæg, powerscreen 2100 1 stk knuseanlæg, Premiertrak 400/R400

Screening efter bilag 3 i VVM bekendtgørelsen

Det ansøgte område er omfattet af bilag 2 i VVM bekendtgørelsen, under ”råstofindvinding fra åbne brud” og skal dermed screenes for VVM pligt. VVM-pligten indtræder, hvis det anmeldte kan antages, at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet.

1. Anlæggets karakteristika	
Anlæggets dimensioner	Gravearealet er 6,9 ha stort, der ønskes gravet ind til 1 meter over grundvandsspejl, til en dybde af maksimalt 14 meter under terræn (kote 31). Materialerne tørsorteres. Arealet har ikke tidligere været udgravet
Kumulation med andre projekter	Der har været indvundet råstoffer på naboejendommen mod vest, der indvindes for nuværende mod syd på Sognefogedvej, samt nordvest på Parnasvej. Graveområdet ligger 4-500 meter fra nærmeste lokalplanområde. Det ansøgte graveareal ligger inden for Lynge graveområde.
Anvendelsen af naturressourcer	Der tænkes en årlig indvinding på 100.000 m³. Der forventes et årligt forbrug af dieselolie på 500.000 ltr, samt ca. 500 ltr hydraulikolie. Herudover udgør de indvundne ressourcer en naturressource
Affaldsproduktion	Affald fra gravearealet forventes at udgøre 500 ltr olieprodukter, der afhentes til godkendt modtager. Diverse metalsold som opbevares i container og køres til godkendt modtager efter behov. Region Sjælland vurderer, at bortskaffelse af det producerede affald fra f.eks reservedele, olierester, klude m.m., kan ske inden for rammerne af de eksisterende godkendte affaldsordninger i Sorø kommune. Der fastsættes vilkår om håndtering af affaldet inden for det tilladte graveareal, i en eventuel råstoftilladelse.
Forurening og gener	Region Sjælland vurderer, at de væsentligste gener der er forbundet med råstofindvinding er støv og støj, samt det

	visuelle indtryk. Derudover vil der være en forøgelse af de trafikale gener, det foreslås imødekommet med vilkår fra Sorø Kommune omkring overkørselsforhold. Der er i ansøgningsmaterialet vedlagt beregninger for støjpåvirkningen. Støv: der vandes efter behov. Støj: Der er udarbejdet en støjberegning for arealet. Beregningen forudsætter en 5 meter høj støjvold omkring graven samt et 7 meter højt oplag i graven. Beregningen er udført i forhold til de forventede støjvilkår, dvs jf Miljøstyrelsens støjvejledning. Der er i støjberegningen fastsat forslag til leverandørkrav i forbindelse med udskiftning af maskiner på et senere tidspunkt. Der forventes aktivitet med 5 lastbiler/30 minutter for afhentning af materialer. Med de forudsatte jordvolde, vurderes de vejledende støjværdier for områdetype 3, fastsat i Miljøstyrelsens støjvejledning, at kunne overholdes. Det er nævnt, at der vil blive vandet efter behov i forbindelse med, at forebygge støvgener. Der vil i tilladelsen blive stillet vilkår om opbevaring og påfyldning af drivmidler mm, samt parkering af kørende maskinel. Derudover stilles vilkår i forbindelse med forebyggelse af eventuelle spild. Det vurderes at der i råstoftilladelsen kan meddeles vilkår der tager højde for de gener der opstår som følge af indvindingen, dog fastsættes vilkår om overkørsel samt kørsel på offentlig vej af vejmyndigheden, og er således ikke en del af samordningen i råstoftilladelsen.
Risikoen for uheld, navnlig under hensyn til de anvendte stoffer og teknologier	Erfaringen fra andre indvindingsområder viser, at der sjældent sker større uheld i forbindelse med selve indvinding og bearbejdning af råstoffer. Det er oplyst at der opbevares olie affald i graven. Under forudsætning af, at de stilles vilkår omkring opbevaring og benyttelse af drivmidler, oliestoffer og spildprodukter vurderer Region Sjælland, at der ikke er

	forøget risiko for forurening.

2. Anlæggets placering <i>Den miljømæssige sårbarhed i de geografiske områder, der kan blive berørt af anlægget, skal tages i betragtning, navnlig:</i>	
Nuværende arealanvendelse	Arealet har været anvendt til nåle plantage i en længere årrække. Træerne er fældet i 2016 i forbindelse med indsendelse af ansøgning om tilladelse til indvinding af råstoffer. Der vurderes ingen konflikt imellem den nuværende arealanvendelse og råstofindvinding.
Naturressourcernes relative rigdom, kvalitet og regenereringskapacitet	Gravearealet ligger i OSD område, i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vandværk, ca 300 meter fra Frederiksberg Vandværks nærmeste drikkevandsboring. Da ansøgning om vådsortering er trukket tilbage i ansøgningsprocessen og der indvindes over grundvandsspejl, forventes ingen påvirkning af grundvandsmagasinerne. Påvirkning af overfladestrømning ved ændring af terræn, vurderes minimal i forhold til indvindingsoplandet.
Det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder: a) vådområder b) kystområder c) bjerg- og skovområder d) reservater og naturparker e) Vadehavsområdet f) områder, der er registreret, beskyttet eller fredet ved national lovgivning, EF-fuglebeskyttelsesområder og habitatområder. g) områder, hvor de fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet h) tætbefolkede områder	Der er nogle beskyttede søer i vestlig retning for graveområdet. Da der ikke indvindes under grundvandsspejl, vurderes at søerne ikke påvirkes af indvindingen. Nærmeste habitatområde ligger ca. 1,4 km mod nordøst (Natura 2000 område nr 160, nordlige del af sønderskov). Området er primært udpeget pga forekomster af en trælevende bille, eremitten, og vil ikke kunne påvirkes af gravningen. Hasselmus er fundet både mod øst ved Flaskehulen og ved Koldmosevej. Arten vurderes dog ikke at have yngle, eller rastområder i eller umiddelbart omkring projektområdet, da områderne ikke har karakter heraf. Regionen har ikke kendskab til yderligere bilag IV arter på lokaliteten. I den vestlige del af området skærer det ansøgte areal igennem en beskyttelseslinje til fortidsminde. Sorø Kommune er myndighed. Såfremt der ikke meddeles dispensation til indvinding inden for beskyttelseslinjen, reduceres det ansøgte areal, efter aftale med ansøger, til at

i) vigtige landskaber set ud fra et historisk, kulturelt, arkæologisk, æstetisk eller geologisk synspunkt.	omfatte det omkringliggende. Arealet er fortsat med i det ansøgte, dog med forbehold for en eventuel dispensation.

3. Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

De potentielle væsentlige virkninger af anlægget skal ses i relation til de kriterier, der er anført under 1 og 2 ovenfor og navnlig under hensyn til:

Påvirkningernes omfang (geografisk område og personer der berøres)	Gravearealet ligger umiddelbart syd for Sorø, i et område der i forvejen har karakter af råstofgraveområde. Det er præget af spredt bebyggelse, men udgør skolevej for beboelser vest for området.
Påvirkningernes grænseoverskridende karakter	Det vurderes at påvirkningerne af indvindingen ikke er af grænseoverskridende karakter, såfremt de fastsættes vilkår i råstofftilladelsen der tilgodeser støj, støv og natur. Det bemærkes at overkørselstilladelse samt byggetilladelse til opstilling af mandskabsvogn og lign. behandles uden for samordning, af Sorø Kommune.
Påvirkningsgrad og kompleksitet	Der kan blive tale om en mindre forøgelse til det samlede støjniveau, samt øget bidrag til trafikbelastningen for Smedevej.
Påvirkningens sandsynlighed	Det er sandsynligt at der vil være en forøget belastning, der vurderes at være begrænsede og tålelige, ved forebyggende vilkårsfastsættelse.
Påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet	Råstofindvinding er irreversibel.

Samlet vurdering

Det vurderes, at anlægsprojektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, forudsat, at det kan anlægges og drives i overensstemmelse med gældende lovgivning og overholder gældende og vejledende grænseværdier.

Dato: 04.05.2017

Bilag 1: VVM pligt

18. Råstofindvinding fra åbne brud, hvor minestedets areal er over 25 hektar, eller tørvegravning på et areal over 150 hektar.
19. Råstofindvinding fra åbne brud med en samlet indvindingsperiode på mere end 10 år med undtagelse af indvinding inden for de i en endeligt vedtaget kommuneplan eller råstofplan⁸⁾ udpegede graveområder.
31. Rydning af fredskov, der er ældre end 20 år og større end 30 ha i de i kommuneplanen planlagte skovrejsningsområder, og hvor der ikke sker tilplantning af mindst et tilsvarende areal, medmindre den ryddede skov af den statslige skovmyndighed er erklæret for værende uden væsentlig skovdyrkningsmæssig, biologisk, landskabelig eller rekreativ værdi

Bilag 2. VVM screening

1. (d) Nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse.
2. (a) Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning
2. (c) Geotermiske borer, vandforsyningsboringer

Bilag IV-screening ifm. tilladelse til indvinding af råstoffer	
Navn på graveområde	Smedevej 54, 4180 Sorø
Dato for screeningen	18-04-2017
Screenet af	asbk

Bilag IV-arter

Arter	Mulig påvirkning	Ingen påvirkning	Projektets betydning for Bilag 4 arter
Pattedyr			
Bredøret Flagermus (<i>Barbastella barbastellus</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Damflagermus (<i>Myotis dasycneme</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Bechsteins flagermus (<i>Myotis bechsteinii</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Brandts flagermus (<i>Myotis brandtii</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Vandflagermus (<i>Myotis daubentonii</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Skægflagermus (<i>Myotis mystacinus</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Frynseflagermus (<i>Myotis nattereri</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Brunflagermus (<i>Nyctalus noctula</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Langøret flagermus (<i>Plecotus auritus</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Sydflagermus (<i>Eptesicus serotinus</i>)		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.

Arter	Mulig påvirkning	Ingen påvirkning	Projektets betydning for Bilag 4 arter
Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer			
Skimmelflagermus (<i>Vespertilio murinus</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Troldflagermus (<i>Pipistrellus nathusii</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Pipistrellflagermus (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Dværgflagermus (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>) Obs: Ved nedrivning af bygninger fældning af gamle træer		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Hasselmus (<i>Muscardinus avellanarius</i>) Obs: Ved rydning af skovkrat samt ændret anvendelse af udyrkede arealer, frugthaver o.lign.		X	Hasselmus er fundet både mod øst ved Flaskehulen og vest ved Koldmosevej. Arten vurderes dog ikke at have yngle- eller rasteområder i eller umiddelbart omkring projektområdet, da områderne ikke har karakter heraf. Hasselmus er knyttet til lav- og blandskov med tæt undervækst af buske og krat. Typisk skovbryn ved lysninger. Bevoksningen skal helst være varieret med urter, bærbuske og bregner som undervegetation.
Birkemus (<i>Sicista betulina</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Odder (<i>Lutra lutra</i>) Obs: Ved ændringer i ældre skov med tæt bundvegetation og høj fugtighed tæt på vandløb.		X	Ikke relevant grundet projektområdet og omgivelsernes karakter.
Marsvin (<i>Phocoena phocoena</i>) Obs: Ved omfattende aktivitet ved havområder.		X	Ikke relevant grundet projektområdet og omgivelsernes karakter.
Krybdyr			
Markfirben (<i>Iacerta agilis</i>) Obs: Ved ændring af solvendte skrånninger med løse jordtyper, linjeformede terrænelemente.		X	Arten vurderes ikke at have yngle- eller rasteområder i eller umiddelbart omkring projektområdet, da områderne ikke har karakter heraf. Markfirben træffes typisk på steder med bar og løs, sandet jord som heder, overdrev, råstofgrave og på vej – eller jernbaneskrånninger. Stedet skal have stor variation og forskellige planter.
Padde			

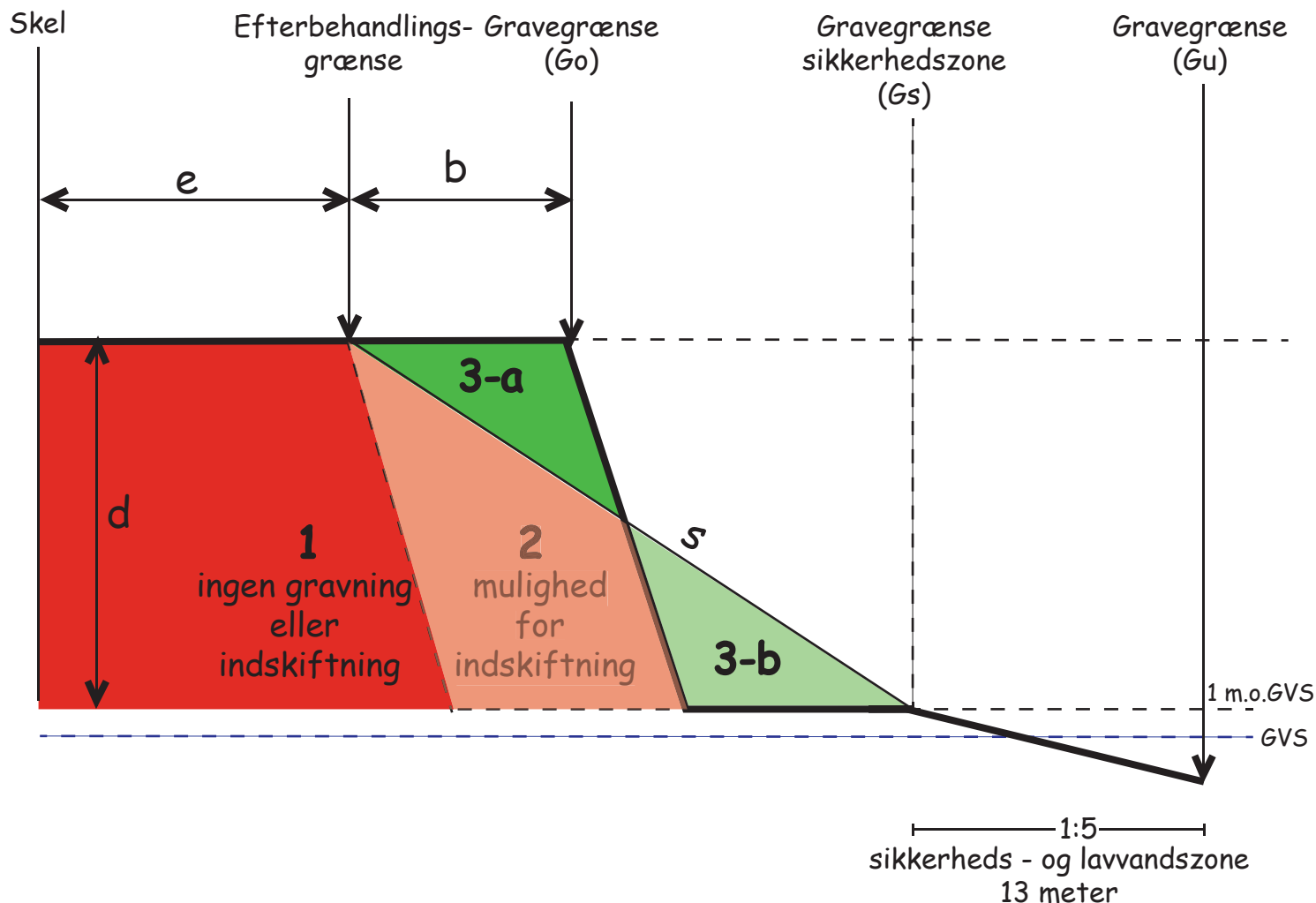
Arter	Mulig påvirkning	Ingen påvirkning	Projektets betydning for Bilag 4 arter
Klokkefrø (<i>Bombina bombina</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Løgfrø (<i>Pelobates fuscus</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Løvfrø (<i>Hyla arborea</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Ingen kendte atlasfund i eller omkring projektområdet. Ydermere fremstår området som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Spidssnudet frø (<i>Rana arvalis</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Vurderes ikke at have yngle- eller rasteområder der kan påvirkes af råstofindvindingen. Yngler ofte i vandhuller i moser, på enge eller på fugtige eller græsbevoksede steder i skove. Vandhullerne er særlig egnede hvis de er omgivet af enge, moser og græsmarker, hvor de kan finde føde. Rasteområderne er typisk de ovennævnte landbiotoper.
Springfrø (<i>Rana dalmatina</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten. Yngler ofte i vandhuller beliggende i eller nær løvskov eller blandskov. Undertiden kan markvandhuller anvendes. Uden for yngletid opholder de sig langt fra ynglevandet og gerne i lysåbne arealer i løvskov, græsmarker, skovbryn og haver.
Strandtudse (<i>Bufo calamita</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten. Foretrækker "ustabile" vandhuller, der kun findes i kortere perioder. Den kan også yngle i vandhuller der lige er dannet eller nogle med helt nøgne kanter, især grusgravningssøer.
Grønbroget tudse (<i>Bufo viridis</i>) Obs: Ved ændringer i våde områder, naturområder eller ledelinjer.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten. Yngler i åbne, solbeskinnede vandhuller, der gerne må være lavvandede og tørre ud i løbet af sommeren. Det kan være: vandhuller i grusgrave, nygravede vandhuller, gadekær, lavninger med vand i klipper ved kysten, vandingshuller for kvæg, oversvømmelser på marker, i brakvand. Efter parring raster arten i tæt vegetation op til flere kilometer fra vandhullet.
Fisk			

Arter	Mulig påvirkning	Ingen påvirkning	Projektets betydning for Bilag 4 arter
Snæbel (<i>Coregonus oxyrhyncus</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Insekter			
Bred vandkalv (<i>Dytiscus latissimus</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Lys skivevandkalv (<i>Graphoderus bilineatus</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Eremit (<i>Osmoderma eremita</i>) Obs: Ved fældning af-, barrierer mellem eller tilplantning i tilknytning til gamle træer med huller.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten. Eremit er knyttet til hule veterantræer. Arten foretrækker gamle ege man kan findes ynglende på bl.a. lind, ask og avnbøg.
Sortplettet blåfugl (<i>Maculinea arion</i>) Obs: Ved ændringer i områder med overgang mellem heder, klitter og tørre overdrev.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten. Findes på og i overgangen mellem heder, klitter og tørre overdrev, som ikke gødes.
Grøn mosaikguldsmed (<i>Aeshna viridis</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Stor Kærguldsmed (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>) Obs: Ved ændringer i svagt næringsrige søer og vandhuller i skov.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten. Yngler i 3 forskellige typer af natur: 1) søer og moser, der ikke er for næringsrige og hvor solen kan skinne på vandoverfladen, ofte skov og 2) kanaler og grøfter i marsken i Sydvestjylland, som ligger helt åben med et rigt planteliv. Arten er tæt knyttet til krebseklo, da hunnen lægger sine æg i denne. Dog kan andre arter som dunhammer og gul åkande også anvendes. Ses på vingerne fra juli til september.
Grøn Kølleguldsmed (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Muslinger			
Tykskallet malermusling (<i>Unio Crassus</i>) Obs: Ved ændringer i vandløb med stenet, gruset eller sandet bund, med stærk til moderat strøm.		X	Ikke relevant grundet projektområdet og omgivelsernes karakter.
Planter			

Arter	Mulig påvirkning	Ingen påvirkning	Projektets betydning for Bilag 4 arter
Enkelt månerude (<i>Botrychium simplex</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Vandranke (<i>Luronium natans</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Liden Najade (<i>Najas flexilis</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Fruesko (<i>Cypripedium calceolus</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Mygblomst (<i>Liparis loeselii</i>) Obs: Ved ændringer på fugtige enge, i moser med stort kalkindhold eller i frodig rørsump.		X	Området fremstår som ryddet plantageskov, hvorfor arealet ikke vurderes at fungere som yngle- eller rastested for arten.
Gul stenbræk (<i>Saxifraga hirculus</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland
Krybende sumpskærm (<i>Helosciadium repens</i>) (= <i>Apium repens</i>)			Ingen kendte fund i Region Sjælland

Graveafstande og skråningsanlæg

- b = afstanden mellem gravegrænsen og efterbehandlingslinien (m)
- d = gravedybde (m) (regnet indtil 1 meter over højeste grundvandsspejl)
- e = minimal afstand fra efterbehandlingsgrænsen til skel (m)
- G = gravegrænse (m) (minimal graveafstand fra skel, før evt. indskiftning samt efterbehandling)
- s = skråningens anlæg (ved anlæg på 1:3 er s=3)
- 1 = ingen indvinding
- 2 = Der kan efter aftale tillades gravning i forbindelse med indskiftning, kun i blivende skråninger.
- 3 = Ved efterbehandling udjævnes skråningen fra 3-a til 3-b

Beregning af minimal graveafstand (G)

Gravning over grundvandsspejl:

$$G_o = e + (\frac{1}{2} \times d \times s)$$

Graveafstand til sikkerhedszone

$$G_u = e + (d \times s)$$

Gravning under grundvandsspejl:

$$G_u = e + (d \times s) + 13$$

Sikkerheds - og lavvandszone

Sikkerhedszone ved gravning under grundvandsspejl udføres i friktionsmaterialer som anlæg 1:5, 5 meter over og 8 meter ud i søen fra .højeste grundvandsstand

Høringssvar i forbindelse med indledende nabo-orientering om indgået ansøgning om tilladelse til indvinding af råstoffer på Smedevej 54, 2016

Eva Hilker, Smedevej 66

Tak for orienteringen om, at der overvejes en grusgravning på Smedevej 54, og muligheden for en kommentar hertil.

Overordnet er min kommentar, at Regionen ikke skal tillade en grusgravning på Smedevej 54. Dette synspunkt understøtter jeg med nedenstående overvejelser.

Som nabo til grusgravning gennem 20 år, i dette område, regnede jeg med, at der ikke skulle graves mere grus. Derfor etablerede jeg i dette naturmæssigt skønne område Haverefugiet, en terapihave for stressramte for fem år siden. Der er imidlertid forsat tre grusgrave åbne, idet ejerne løbende får deres tilladelser til gravning forlænget, uden at vi som naboer tages med på råd. Jeg regnede med det ville få en ende, og at der ikke ville blive åbnet flere.

Min overvejelser er derfor en kombination af synspunkter som terapihave og synspunkter som almindelig beboer i området.

Støj

Støjen fra sorteringsmaskinerne er meget generende. Hvis der skal graves vil vi foretrække at råmaterialet sorteres et andet sted, med færre naboer. Støjen er enerverende og langvarig, og værst i regnvejr og når vinden er i vores retning. Det er endvidere ikke rimeligt, at driften starter allerede kl. 7.00 og for delfunktioner allerede kl. 6.00. Endelig har vi bemærket, at der ikke planlægges støjvold i vores retning mod vest. Flere af vore gæster er støjsensitive, og bruger allerede nu høreværn udendørs. Meningen med at være i terapihaven er udendørs aktiviteter.

Derfor vil endnu en gravetilladelse, som sikkert også forlænges ud over de 10 år, gøre området mindre egnet for terapihaver yderligere mange år, ligesom vores gener som beboere i området forlænges tilsvarende.

Trafik

Smedevej kan ikke rumme den trafik, der vil komme såfremt der etableres en grusgrav. Den er relativt smal og vi vil som beboerne langs Smedevej vil blive meget generet af den øgede trafik. Dels på grund af støjen, og dels når vi som gående eller cyklister passerer af en lastbil og værre to lastbiler når de mødes.

Den ønskede udkørsel direkte til Smedevej, med dårlige oversigtsforhold, vil intensivere risikoen for uheld. En tredje ting er, at Smedevej er skolevej til Frederiksberg Skole. Det vil udsætte skolebørnene for unødigt risiko og især den del af trafikken, der vil komme fra Skælskørvej.

Hasselmus

Vi er i nabolaget stolte over og går op i, at hasselmusen har sit kerneområde i Horsebøg skov. Det er en truet dyreart, som nyder en såkaldt bilag 4 beskyttelse. Det betyder, at myndighederne og vi som naboer skal værne om dens levesteder og yngleområde, og sikre dens naturlige udbredelsesområde.

Hasselmusen er ud over Horsebøg skov med sikkerhed set langs Rødengvej, i Nyrup Skov, og i Topshøj Skov. Den har endvidere bevæget sig over Parnasvej til matr. 15 e og muligvis også videre til matr. 14 c. En råstofgravning på matr. 14 ac vil afskære hasselmusens videre naturlige udbredelse til Feldskov, Sønder skov mv.

Fortidsminde

I nabolaget går vi endvidere op i at beskytte vore fortidsminder. Vi er derfor ikke interesseret i, at der skal dispenseres fra fortidsmindebeskyttelsen i det nordvestlige hjørne, som forslaget lægger op til

Drikkevandsinteresser

Vi er som borgere bekymret for en gravnings afledte effekt på den nærliggende vandforsyningsboring. Vi er endvidere bekymret for grusgravning under grundvandsspejlet. Det oplyses godt nok, at der ikke indvindes, men man vil dog fortage en prøvegravning. Hvorfor skulle man dog det, hvis det ikke var med henblik på at bruge råstofferne?

Såfremt du har spørgsmål til mine synspunkter er du velkommen til at vende tilbage.

Eva Nielsen, Parnasvej 36

Vi har følgende bemærkninger til sagen.

Hasselmusen

Skovene, Horsebøg og Feldskoven er bosted for hasselmusen, som Sorø Kommune i samarbejde med DN Sorø har været med til at registre i opsatte redekasser. Flere steder i begge skove er hasselmusen registreret, så skovbyggelinjen bør ikke fraviges.

Fortidsminde og skovbyggelinjen

Rundhøjen er et af Sorøs fortidsminder, som skal bevares. Derfor skal udsynet til denne og til det frie udsyn til skoven ikke forstyrres af gravearbejde i området. Vi mener ikke, at disse to linjer skal overskrides under gravningen.

Anette og Søren Krytz, Gl. Smedevej 9

I forbindelse med det modtagne brev om ansøgning til indvinding af råstoffer på ejendommen Smedevej 54 har vi følgende bemærkninger/forslag:

- Vi vil meget gerne se et udkast til en reetableringsplan. Vores ønsker til en sådan er, at der etableres en så stor blivende sø som muligt. Meget gerne med en ø i midten, hvor vildt livet har mulighed for at etablere sig.
- Såfremt der gives tilladelse til indvinding, ønsker vi en så kort tidshorisont som muligt. Vi hører dagligt støj fra de omkringliggende graveområder, og havde håbet på en snarlig normalisering af specielt støj niveauet. Med henblik på størrelsen af arealet samt generne for alle beboerne i området, bør en eventuel tilladelse til indvinding ske, indenfor en periode af max. 3-5 år.
- Starttidspunktet kl. 06.00 skal udsættes til kl. 07.00. Erfaringen med de omkringliggende graveområder (hvor starttidspunktet er kl. 07.00), viser i øvrigt, at starttidspunktet respekteres i opstarten for derefter gradvis at blive fremrykket.
- Indvinding og salg om lørdage samt søn- og helligdage ønsker vi helt undgået. Det må være rimeligt, at der i det mindste er 2 dage om ugen uden larm og støj.

- Specielt knusning af sten vil give en masse støj. Såfremt det er muligt, appellerer vi til, at knusning af sten kommer til at foregå væk fra området.

Slutteligt vil jeg retfærdigvis nævne, at ejeren af ejendommen Smedevej 54, løbende har holdt os underrettet om planerne med matriklen. Det er sympatiske mennesker, der blot har andre interesser for området, end os der bliver naboer til en ny grusgrav.

Karoline Elmoose Mønsted, Rødengvej 17

Jeg er blevet gjort bekendt med, at der hos jer er ansøgt om indvinding af råstoffer på Smedevej 54, 4180 Sorø på Matrikel 14ac, Lyng By, Lyng.

Jeg skriver for at gøre opmærksom på, at Smedevej er skolevej til Frederiksberg Skole og at mange børn hver dag cykler ad den vej. Smedevej er i forvejen alt for smal med dårligt udsyn for trafikanterne og uden cykelsti og kun oplyst af gadebelysning på en del af strækningen, når det er mørkt. Gennemkørsel for lastbiler er ikke tilladt på strækningen, formentlig pga de ringe trafikale forhold og skolens beliggenhed.

Vi har mange grusgrave i området, så vi kender alt til omfanget af den lastbiltrafik samt grus og mudder på vejene som en grusgrav afstedkommer. Derfor er tanken om at en ny grusgrav skal etableres på en strækning, hvor skolebørnene cykler hver dag, mildest talt skræmmende, for der findes ingen alternativ cykelrute.

Med håb om at denne vinkel tages med i overvejelserne vedrørende tilladelsen.

Jane Hommel, Smedevej 53

Vi har d. 14/5-2016 modtaget brev fra Region Sjælland omkring råstofindvinding på Smedevej, Sorø, og fremfører herved indsigelse til denne råstofindvinding, hvor vores indsigelse omhandler følgende punkter:

1. Støj
2. Støv
3. Trafikale gener og problemstillinger

Det er uhensigtsmæssigt at påbegynde råstofindvinding (grus) i et område, hvor der allerede er råstofindvinding, førend den eksisterende indvinding er færdiggjort.

Endnu en råstofindvinding vil belaste området unødvendigt i form af støj og støvgener, samt kraftigt forringede trafikale adgangsforhold.

Endvidere opfattes det som uhensigtsmæssigt at belaste området unødvendigt i en periode, hvor Frederiksberg Skole er under renovering/ombygning, og hvor det antages, at denne ombygning ligeledes bidrager til trafikale problemstillinger.

Vi forstår, at adgangsvejen til råstofindvindingsområdet er planlagt, hvor der er begrænsede trafikale muligheder og vil påføre områdets beboere unødvendige risici, herunder cyklende børn og ældre, gangbesværede borgere.

Vi indstiller herved til, at kommunen/regionen ikke giver en tilladelse til råstofindvinding.

Skulle kommunen overveje at give tilladelse til råstofindvindingen, skal denne adressere de nævnte forhold og gives efter, at anden aktivitet i området er færdiggjort.

Med denne skrivelse forbeholder vi os retten til at klage til anden instans, samt opnå kompensation, skulle dette være muligt.

Vi søger også kommunens råd omkring vores rettigheder og eventuelle kompensationer.

Anja og Heine Amstrup, Gl. Smedevej 5 (matr.nr. 14e)

Tak for skrivelse af den 10. ds. med tilhørende bilag.

Her er vores umiddelbare bemærkninger og spørgsmål:

1. Der bør under ingen omstændigheder gives tilladelse til, at der opstilles/benyttes en stenknuser på arealet, da vi frygter at støjbelastningen fra aktiviteterne i grusgraven i dette tilfælde, vil være meget voldsomme for hele området/oplandet. Os bekendt har ingen af de nærliggende grusgrave haft en stenknuser i drift.
2. Sorteringsanlæg bør placeres ca. midt på strækningen mellem matr.nr. 14e og den foreslåede adgangsvej ved Smedevej. Matr.nr. 14e ligger i den primære vindretning (vestenvinden). Den nye placering vil begrænse støjgener for matr.nr. 14e og de øvrige ejendomme på Gl. Smedevej, som ligger i den primære vindretning.
3. Adgangsvejen er placeret i et sving på Smedevej, hvor der i forvejen er dårlige oversigtsforhold. Det er værd at bemærke, at også den vestlige del af Smedevej benyttes som skolevej for mange børn i området. Der bør som minimum etableres et passende oversigtsareal og hastigheden på Smedevej (ved adgangsvejen) bør nedsættes til 50 km/t eller lavere.
4. En alternativ adgangsvej til matr.nr. 14ac kunne ske via matr.nr. 14c (ved den nuværende adgangsvej til matr.nr. 14c), hvis dette kan forhandles på plads med ejer af matr.nr. 14c.
5. Der bør kun gives tilladelse til en åbnings-/arbejdstid fra mandag til fredag fra kl. 7.00 til kl. 16.00, og der bør under ingen omstændigheder gives tilladelse til åbnings-/arbejdstid på lørdage (og søn- og helligdage).
6. Arealet bør udgraves hurtigst muligt og tilladelsen bør gives for en væsentlig kortere periode end anført.
7. Efterbehandlingsplan: Arealet bør efter endt indvinding etableres til et naturområde og der bør af hensyn til fugle og dyrelivet i øvrigt anlægges en størst mulig sø. Der bør under ingen omstændigheder gives tilladelse til, at der tilføres udefrakommende forurenede eller lettere forurenede materialer til arealet.
8. Nedsivningsbrønd: Matr.nr. 14e benytter en nedsivningsbrønd, som er placeret på den nordlige del af matr.nr. 14ac. Denne brønd er placeret ca. 35 meter fra det vestlige skel på matr.nr. 14e og ca. 6 meter fra grusvejen (Gl. Smedevej). I forbindelse med etablering af voldene, skal der sikres uhindret adgang til brønddækslet.
9. Spørgsmål: Hvordan forholder man sig til, hvis der i forbindelse med råstofindvindingen sker sætningsskader eller lignende på bygninger på naboejendommene? Er bygherre pålagt, at tegne særskilt forsikring i denne anledning?

Cc. til ejer Rie Marskot Engstrøm og Peter-Michael Marskot Engstrøm. Primært vedr. punkt 8.

Per Bech Christiansen

I forbindelse med ansøgning om råstofudvinding på Smedevej 54.

Vi kunne ønske os en så kort indvindings periode som muligt, 3-5 år. Start på arbejdsdag skal ikke være tidligere end 7.00 og ikke i weekend og helligdage hvor der er mange hjemme.

Stenknusning er den mest larmende proces og vil være til meget besvær for alle naboer.

Udkørsel gennem den gamle grusgrav, som ligge mod Panasvej vil dæmpe noget støj og der er bedre trafikal oversigt. Det kunne også være dejligt med en reetablerings plan, med et rekreativt og pænt område til slut.

Beboerne fra Smedevej nr. 55 + 57 + 58 + 59 + 60 + 62 + 64 + 65 + 67, sendt af Lis Hansen

Undertegnede gruppe som er nærmeste nabo til graveområdet har følgende bemærkninger.

- a) Udkørsel til Smedevej er uacceptabelt, dårlige oversigt forhold.
- b) Lørdagsarbejde vil gerne undgås.
- c) Længden af gravetid nedsættes til under 10 år.

Anette Lykkegaard Ravn

Med henvisning til Regionens skrivelse af 10. maj 2016, skal jeg hermed fremkomme med følgende bemærkninger og ideer:

Selve det forhold at der overvejes grusgravning på adressen Smedevej 54 har vi ikke nogen bemærkninger til. De nedennævnte bemærkninger går på hvorledes der i givet fald udgraves, dvs. rammerne herfor.

1. Udkørslen

Ifølge den skitse vi har modtaget i det fremsendte materiale ønskes udkørslen placeret tæt ved krydset Smedevej og Gl. Smedevej.

Dette synes vi er en dårlig idé. Fra vores udkørsel i nr. 56 har vi gennem mange år haft problemer med udkørsel til Smedevej. Oversigtforholdene er dårlige fordi vejen drejer. Der er herudover sket det i de senere år, at trafikmængden er tiltaget specielt i morgen- og de sene eftermiddagstimer. Jeg vil foreslå, at beslutningstagerne besøger Smedevej på det pågældende sted ca. 07:45 på en skoledag for dermed selv at iagttage forholdene.

På det ovennævnte kort har jeg skitseret to alternative ruter (med røde pile) for trafikken ud fra grusgraven. Jeg er klar over, at de vil involvere fremmede lodsejere. Men det er formentlig et problem der kan løses.

2. Graveperioden

I materialet skrives at der at forventet årlig produktion vil være 100.000 m³. Et løseligt skøn over arealet og de forventede mængder indebærer efter vor opfattelse at der skal pålægges ansøger at færdiggøre udgravningen på 5 år. Dette også når der tages de betydelige støj- og støvgener der ventes ifm grusgravningen, specielt hvis stenknusning tillades. Så vidt det er undertegnede bekendt er det ikke alle grusgrave i området der har tilladelse til stenknusning.

3. Lørdagsdrift

Der er søgt om tilladelse til drift om lørdagen. Hvis der gives en 5 årig gravetilladelse vil det efter min opfattelse være i orden at driften kan ske om lørdag. Dog bør en eventuel stenknusning ikke tillades om lørdagen på grund af støjgenerne.

4. Retablering

Så vidt jeg kan se ud af skitsen omkring retablering søges der om kun 5 meter vandret afstand mod vest og mod syd til matrikelskel, hvorimod der i de to andre retninger gives 20 meter. Herudover er skråningen givet til 1:2 hvilket er forholdsvis stejlt. Det ville her være ønskeligt, at der stilles krav om 20 meter i alle retninger samt en mindre stejl skråning.

Såfremt Regionen er interesseret i en uddybning af vore synspunkter, står vi gerne til disposition.

Robert Kjær, Poul Mikkelsen, Gregers Dankjaer, Eilif Byrnak og Helle Storm, Smedevej 64a

Tak for orienteringen om ovennævnte graveansøgning.

Ejerne af naboejendommen mod vest, Smedevej 64 a. (matr. Nr. 15m, 14c og 15u) skal hermed komme med denne indsigelse:

1. Vi finder ovennævnte areal uegnet til råstofgravning. Det er ude af proportioner at grave så lille et areal i.f.t. de store gener det vil give naboerne hele vejen rundt om matriklen, samt de gener endnu flere beboere vil have af udkørsel af råstoffer i mange år fremover.
2. Vi har et fredet fortidsminde liggende på matr. 14c, som er underlagt en streng beskyttelseslinie. Vi mener, at det er udelukket, at der kan dispenseres til gravearbejde eller kørsel indenfor denne beskyttelseslinie.

Vi opfordrer derfor Regionen til at afvise ansøgningen om gravetilladelse.

Michael Møller Sørensen, Smedevej 62

Undertegnede skal herved på det kraftigste modsætte sig, at der bliver etableret en grusgrav på adressen Smedevej 52.

Området omkring Smedevej 52, er bebygget med flere ejendomme, som vil blive påvirket af støj og væsentlig forøvet trafik af Smedevej.

Jeg modsætte mig idet:

- Endnu mer støj, end der i forvejen er af Smedevej.
- Endnu en grusgrav! I samme område!, Er langt fra acceptabelt.
- Trafiksikkerheden vil blive væsentlig tilsidesat.
- Smedevej er en skolevej, og der er mere trafik på vejen nu, end der var for ca. 30 år siden, da der før var grusgrav på Smedevej.

- Udkørsel fra Smedevej 54, er efter min opfattelse mere eller mindre umuligt, uden at forstyrre den øvrige trafik på Smedevej.
- Støv fra grusgraven vil også sætte et irritationsmoment for os beboere på Smedevej.

Er alle disse negative informationer som jeg har nævnt – såvel som trafiksikkerheds – følgevirkninger af at give tilladelse til en grusgrav taget med i betragtning, inden i ved Region Sjælland har foretaget før i giver ejeren tilladelse til at etablere en grusgrav på adressen Smedevej 54?

Jeg opfordre jer til at fjerne fokus fra en ansøgning der er foretaget og mere tænke på hvilke konsekvenser det ville få for os beboere på Smedevej!

Dyrlæge Sarah Beck og Mark Davies, Gl. Smedevej 10 (matr.nr. 54+55)

Som ejer af Sorana Dyreklinik/kattepension samt bosiddende matrikelejer 54+55 på Gl.Smedevej 10 og 11, 4180 Sorø tilslutter vi os punkterne 1-7 i vedhæftede mail fra Heine og Anja Amstrup (matr.nr.14e).

1. Der bør under ingen omstændigheder gives tilladelse til, at der opstilles/benyttes en stenknuser på arealet, da vi frygter at støjbelastningen fra aktiviteterne i grusgraven i dette tilfælde, vil være meget voldsomme for hele området/oplandet. Os bekendt har ingen af de nærliggende grusgrave haft en stenknuser i drift.
2. Sorteringsanlæg bør placeres ca. midt på strækningen mellem matr.nr. 14e og den foreslåede adgangsvej ved Smedevej. Matr.nr. 14e ligger i den primære vindretning (vestenvinden). Den nye placering vil begrænse støjgener for matr.nr. 14e og de øvrige ejendomme på Gl. Smedevej, som ligger i den primære vindretning.
3. Adgangsvejen er placeret i et sving på Smedevej, hvor der i forvejen er dårlige oversigtsforhold. Det er værd at bemærke, at også den vestlige del af Smedevej benyttes som skolevej for mange børn i området. Der bør som minimum etableres et passende oversigtsareal og hastigheden på Smedevej (ved adgangsvejen) bør nedsættes til 50 km/t eller lavere.
4. En alternativ adgangsvej til matr.nr. 14ac kunne ske via matr.nr. 14c (ved den nuværende adgangsvej til matr.nr. 14c), hvis dette kan forhandles på plads med ejer af matr.nr. 14c.
5. Der bør kun gives tilladelse til en åbnings-/arbejdstid fra mandag til fredag fra kl. 7.00 til kl. 16.00, og der bør under ingen omstændigheder gives tilladelse til åbnings-/arbejdstid på lørdage (og søn- og helligdage).
6. Arealet bør udgraves hurtigst muligt og tilladelsen bør gives for en væsentlig kortere periode end anført.
7. Efterbehandlingsplan: Arealet bør efter endt indvinding etableres til et naturområde og der bør af hensyn til fugle og dyrelivet i øvrigt anlægges en størst mulig sø. Der bør under ingen omstændigheder gives tilladelse til, at der tilføres udefrakommende forurenede eller lettere forurenede materialer til arealet.

Af yderligere kommentarer håber vi ikke at støjgener/transport fra grusgravningen vil påvirke vores erhverv på ejendommen hhv. smådyrsklinik og kattepension.

Mht. efterbehandlingsplan håber vi, at der etableres et naturområde der især også vil gavne både den sjældne hasselmus samt klokkefrø der lever i området.

Lizzie og Niels Petersen, Gl. Smedevej 7

Og af hensyn til de i forvejen meget varierede terrænforskelle fra vores hus placering og til graveområdet ønsker vi ikke jordvolden omkring vores matrikel overstiger max. 2 meter, da det fra vores stueterrænkote vil sige lidt over 4 m.

Samtidig ønsker vi jordvolden bliver lidt pæn at se på, dvs ikke fyldt med sten, rødder osv...

Et generelt ønske fra alle naboer er, at blive fri for stenknuseren....

Bilag 7

Partsbemærkninger til forslag til indvinding af råstoffer på Smedevej 54

Kristine Maria Møller Sørensen og Michael Møller Sørensen, Smedevej 62, Anette Lykkegaard Ravn, Smedevej 56 og Mikkel Rath Pedersen og Signe Mia Hansen, Smedevej 61

Støjberregning

Den vedlagte støjberregning, foretaget af MOE A/S, er ikke fyldestgørende, og giver ikke et retvisende billede af de faktiske støjforhold. Det ønskes afklaret at beregningen er foretaget korrekt og stadig er gældende, for dette konkrete udkast til gravetilladelse, med specielt henblik på nedenstående kommentarer: - Ejendommen Smedevej 53, der ligger lige over for den ønskede udkørsel, er ikke medtaget i beregningerne. Det er selvsagt denne ejendom der vil være mest udsat for støjgener, da der ikke er støjvold ud for ejendommen. Det ses også tydeligt på støjkonturerne i støjberregningens bilag 1b. - Selve udkørslen er beregnet alt for smal i forhold til hvordan den vil blive etableret - det skønnes ud fra dimensioner på beregningens bilag at den er regnet som 2.5m bred (en lastbil må være over 3m bred). En bredere udkørsel vil selvsagt give mere støjledning. - Volden er beregnet liggende helt ud til Smedevej, der stilles dog krav i dette udkast til tilladelse om at denne vold skal etableres minimum 5m fra Smedevej. - Der nævnes en typisk usikkerhed i beregningerne på 2-5dB. Dermed ligger 3 af de 5 beregningspunkter inden for usikkerheden, både for hverdag og nat, og der er ikke taget højde for denne usikkerhed i beregningerne. Der må desuden forventes en højere usikkerhed i denne konkrete beregning, da virksomheden ikke har fyldestgørende data vedr. det mest støjende udstyr, sorteringsanlægget – der skrives således: *"Vi har modtaget oplysninger fra leverandøren af maskinen med angivelse af lydtrykniveauer, målt forholdsvist tæt på maskinen i afstande op til 10 meter, når det kører i tomgang ved 2200 o/m. Vi antager, at de modtagne målinger er udført over hårdt terræn. Det har ikke været muligt, at udføre kildestyrkemåling på et lignende anlæg under typisk drift."*

Regionens bemærkninger

Certificering eller akkreditering er normalt et krav fra Region Sjælland i forbindelse med støjmålinger og beregninger af ekstern støj, således at myndigheden kan have tillid til, at de udførte beregninger og målinger har et sådan omfang og en kvalitet, at de er retvisende og fyldestgørende. Støjberregningen er foretaget af MOE A/S, der ifølge Referencelaboratoriet er certificeret af DELTA, til udarbejdelse af støjberregninger af ekstern støj fra virksomheder. Region Sjælland vurderer således, at beregningerne er foretaget efter de gældende retningslinjer og således er fyldestgørende for de påvirkede ejendomme. Da forholdene ikke har ændret sig siden udarbejdelsen af beregningen vurderes det ligeledes, at de fortsat er gældende.

Støj generelt

Da støjberregningen viser at grænserne kun med nød og næppe er overholdt for de fleste beregningspunkter, beregningsgrundlaget ikke er retvisende, og usikkerheden desuden er meget høj, finder vi støjniveauet uacceptabelt. Hertil skal lægges at de udregnede støjværdier først er gældende når graven er i normal drift, og støjniveauet må derfor anses højere i anlægsfasen. Ydermere udtrykkes der i støjberregningen en anbefaling om leverandørkrav, der ikke er angivet i det fremsendte udkast til gravetilladelse. Det ønskes som absolut minimum at der ikke er støjende aktivitet i grusgraven om lørdagen.

Region Sjællands bemærkninger

Det er korrekt, at beregningerne antyder, at anlægget med maksimal drift, kan have en støjemission der er tæt på grænseværdierne.

Der er i tilladelsen fastsat lempede vilkår for støjemissionen i anlægsfasen. Dette anses som en midlertidig nødvendighed for virksomhedens drift.

Region Sjælland træffer ikke afgørelse om hvilke typer af maskinel, der skal vælges i forbindelse med drift. Tilladelsen forudsætter, at støjvilkår overholdes. Ud fra dette skal indvinder anvende maskiner, der i drift overholder de fastsatte støjkrav. Krav til leverandører stilles dermed af indvinder.

Virksomheden har oplyst, at der ikke vil ske drift alle lørdage. De fastsatte vilkår for støj forudsættes overholdt, også om lørdagen og Region Sjælland vurderer ikke, at der skal fastsættes begrænsning på lørdagsdrift i forhold til det ansøgte.

Region Sjælland kan dog opfordre indvinder og ejer til, i samarbejde med en eventuel følgegruppe, at foretage orientering til naboerne forud for de lørdage, hvor der planlægges indvinding.

Trafikale forhold

Udkørslen til Smedevej vil stadig blive et stort problem, og er debatteret meget. Desværre ses der stadig ikke en åbenlys løsning på overkørsel af tredjeparts jord mod øst eller nord, på trods af mange borgeres protest mod udkørsel på Smedevej.

Smedevej er blevet omfartsvej for Frederiksberg-borgere, der skal mod Slagelse eller på motorvejen, og er i forvejen trafikalt overbelastet set ifht. vejens bredde og oversigtsforhold. Mellem Gl. Smedevej og Parnasvej er vejen flere steder kun ca 5.5m bred, og det er allerede svært for lastbiler og personbiler at passere hinanden. Vejens bredde betyder også at der ikke er midterstriber, eller plads til at etablere cykelsti på strækningen.

Smedevej bruges som skolevej til Frederiksberg skole for oplandet mod vest, og benyttes af cyklende børn og voksne og andre bløde trafikanter. De færdes alle direkte på vejbanen, som følge af vejens indretning og bredde. Det er selvsagt at trafikken til/fra grusgraven kun vil forværre de trafikale forhold, specielt i morgen- og eftermiddagstimerne. Dette oplevede vi borgere i lokalområdet også under ombygning af Frederiksberg Skole sidste år, hvor lastbiltrafikken var til stor fare og gene for alle andre trafikanter på strækningen.

Trafiksituationen er allerede erkendt som problematisk af Sorø Kommune, i og med lastbilkørsel på Smedevej kun er tilladt med ærinde. Herudover er der i Vestsjællands Amtskommunes råstofplanlægning fra 1988 (et godt og vel 30 år gammelt dokument, vel at mærke), nævnt at de trafikale forhold på bla. Smedevej er "nøje vurderet" og at "de kommuneveje, der i dag benyttes som skoleveje til Frederiksberg Skole umiddelbart øst for graveområdet, bør ikke yderligere belastes af tung trafik, som er en naturlig følge af råstofudvindingen." Desuden står der at adgang til den kommende grusgrav "skal ske ad en nyanlagt vej med tilslutning til Parnasvej, i overensstemmelse med nærmere, af Sorø Kommune, fastsatte bestemmelser". Det står uden tvivl at trafikmængden er steget betragteligt de sidste 30 år, hvorfor ovenstående er endnu mere aktuelt i dag.

Sorø Kommune har udsendt pressemeddelelse om at de bl.a. vil sænke hastighedsgrænsen, optegne midterstribe og udbygge vejen til fuld bredde.

Vi har følgende konkrete forslag til at forbedre trafiksituationen:

- Fjernelse af 60km/t zone, så det er gældende byhastighed 50km/t på hele Smedevej (der er allerede byskilt for enden af vejen, mod Parnasvej)
- Indføre 40 km/t zone fra Gl. Smedevej til Parnasvej.

- Ændring af "ærindekørsel tilladt" for lastbiler til "gennemkørsel forbudt" på hele Smedevej. Dermed reduceres de 150 daglige lastbiler, der allerede kører ad Smedevej til Frederiksberg bla. til Netto og SuperBrugsen. Det går vi ud fra har været hensigten tidligere, da der er markeret omfartsvej for lastbiler til Frederiksberg med skiltning på Parnasvej.
- Forbud mod ind/udkørsel til grusgraven klokken 7.30-8.30 eller 7.30-8, hvor trafikken på Smedevej er værst (der kører 170 køretøjer i dette tidsrum, ud af 1100 dagligt). Dette vurderes ikke at forstyrre driften af grusgraven, da lastbiler må læsses fra kl. 6.
- Sætte krav om parallel indkørsel til grusgraven, for at minimere tiden en lastbil blokerer hele Smedevej i bredden. Det vil også forbedre udsigtsforholdene for chaufførerne.

Vi gør opmærksom på at de sidste to punkter er fuldt lovlige for kommunen at kræve, jf. Lov om offentlig vej §49 stk. 4. De første tre punkter beror på Politiets vurdering.

Regionens bemærkninger

Region Sjælland henviser til Sorø Kommune, der træffer afgørelse om udkørselsforhold, samt trafikale forhold på Smedevej.

Der er den 2. juni 2017 truffet afgørelse om tilladelse til udkørsel. Afgørelsen er suppleret af brev fra Sorø Kommune den 17. november 2017, som ses vedlagt i bilag).

Generelt til udkastet

- Tilladelsen gives for 10 år, hvilket er uacceptabelt lang tid. Der regnes med en årlig udvinding på 100.000m³ materialer, og tidligere råstofplaners vurdering er at der er 2-300.000m³ totalt. Vi anbefaler med henblik på dette at tilladelsen kun gives for 5 år.
- I punkt 5.3.4 nævner Sorø Kommune at der kun må udlægges muld på nordvendte skråninger. Det fremgår dog i 6.1.2 at det ønskes at opfylde med jord langs nordlige og østlige matrikelstel (der er sydvendt hhv. vestvendt skråning).
- I punkt 7.7 nævnes det at "ejer ønsker at bidrage til forbedring af de naturmæssige værdier der er for området", hvilket overhovedet ikke hænger sammen med planer om på sigt at ville udstykke jorden til beboelse.

Regionens bemærkninger

Region Sjælland fastsætter indvindingsperioden ud fra Råstofloven § 9, Tilladelse til indvinding af råstoffer kan gives for indtil 10 år. Af bemærkningerne fremgår det at, et kortere tilladelsesperiode skal være sagligt begrundet.

Indvinding af råstoffer er i høj grad styret af markeds kræfter, især byggeriet. Det er i de senere år set, at er reduktion i efterspørgsel på råstoffer i nogle tilfælde har forsinket indvinding og efterbehandling. Det er også normalt, at der er en vis usikkerhed på forekomstens udbredelse, hvorfor de indledende beregninger på samlede råstofforekomst, kan variere.

Regionen anser det samtidig som værende yderst vigtigt, at de åbnede grave så vidt muligt færdigudnyttes, hvorfor en begrænsning i indvindingsperioden ikke som udgangspunkt er optimalt. Dog er Region Sjælland meget opmærksomme på, at indvinding af råstoffer fortsat er en primær aktivitet for ejendommen, samt at indvindingen ikke går i stå og således folænger indvindingsperioden væsentligt.

Region Sjælland vurderer at der som udgangspunkt ikke er grundlag for, at reducere den fastsatte indvindingsperiode på 10 år.

Regionen bemærker også, at såfremt arealet ikke er færdiggravet inden for den fastsatte periode, vil der være mulighed for at ansøge om ny tilladelse.

Abelone Bak og Per Christiansen - Gl. Smedevej 4, Lone og Ebbe Hvidtfeldt - Gl. Smedevej 6, Anja Rotbøl-Amstrup og Heine Amstrup - Gl. Smedevej 5, Lizzie og Niels Petersen - Gl. Smedevej 7, Hanne og Henning Møller Jensen - Gl. Smedevej 8, Anette og Søren Krytz - Gl. Smedevej 9

I forbindelse med nabohøringen i Regionshuset d. 31/8-2017, omhandlende ansøgning om tilladelse til råstofudvinding på adressen Smedevej 54, udtalte en gruppe stor bekymring overfor tilladelsen til udkørsel på Smedevej.

Vi kan nu forstå, at denne gruppe foreslår en eventuel udkørsel via den nordlige ende af adressen Smedevej 54.

En sådan løsning har ikke tidligere været foreslået, hvorfor vi i sagens natur ikke har protesteret mod en sådan løsning.

Region Sjælland/Sorø kommune kan således fejlagtigt have den opfattelse, at en udkørsel nordvest fra grusgraven ikke vil være til gene for os naboer.

Dette er absolut ikke korrekt. Vi har alle købt vores ejendomme langt fra offentlig vej, netop for at kunne leve uden trafik.

Der findes intet eksisterende vejnet i denne retning, og en sådan vejføring vil betyde, at man skal lave en ny vejføring gennem privat ejendom.

Vi vil blive voldsomt generet af en sådan løsning og håber, at Region Sjælland/Sorø Kommunen vil droppe yderligere undersøgelser herom, efter denne indsigelse fra os naboer.

Region Sjællands bemærkninger

Der henvises til Sorø Kommunes afgørelse om tilladelse til udkørsel, samt tilhørende bemærkninger.

Helle Storm og Eilif Byrnak, Parnasvej 47, 4180 Sorø (samt Kirsten og Børge Mortensen, Smedevej 68, 4180 Sorø som ikke er vurderet til at være parter i sagen)

Vi støtter op om indsigelsen fra naboerne ved Gammel Smedevej af 1. november 2017 ved Søren Krytz: "Udkørsel fra en eventuel grusgrav på Smedevej 54" og vil tilføje yderligere 4 argumenter mod en eventuel nordlig udkørsel:

- 1) Beskyttede jord- og stendiger
- 2) Brud i spredningskorridor
- 3) Brud mod fortidsmindebeskyttelse
- 4) Direkte afledte gener

Udkørsel mod nord via matr.nr. 14.a + 15.o vil medføre krydsning af 2 beskyttede jord- og stendiger (jf. nedenstående kort fra miljøportalen). Digerne, der samtidig ved deres træbevoksning, fungerer som spredningskorridor for faunaen og især den habitatdirektiv beskyttede hasselmus. Hasselmusen spredes udelukkende via træbevoksning; og et brud på bevoksningen ved et vejgennembrud vil være ødelæggende for hasselmusens spredningsmuligheder mellem dens habitatområde ved Parnasvej 47 i vest og artens levested i Feldskoven mod øst.

En eventuel udkørsel mod nord vil endvidere krydse fortidsmindebeskyttelseslinjen for fortidsmindet/gravhøjen på den retablerede grusgrav mod vest.

Direkte gener for os som naboer til evt. udkørsel via matr.nr. 14.a til Parnasvej:

Vi har i 4 år været påvirket af den igangværende grusgrav på matr. 14.a og har set frem til færdiggravning og efterbehandling af denne grusgrav til et smukt naturområde. Hvis der skal være udkørsel her, vil det blokere for endelig efterbehandling af denne grusgrav og vi vil have udsigt til ind- og udkørsel af materialer de næste 10 til 20 år med voldsomme støv- og støjgener.

Vi håber derfor, at Region Sjælland/Sorø Kommunen vil afvise en nordlig udkørsel.

Høringssvar til region Sjælland i.f.m. Udkast til tilladelse til råstofindvinding på Smedevej 54, 4180 Sorø.

1. Vi finder ovennævnte areal uegnet til råstofgravning. Det er ude af proportioner at grave så lille et areal i.f.t. de store gener, det vil give naboerne hele vejen rundt om matriklen, samt de gener endnu flere beboere vil have af udkørsel af råstoffer i mange år fremover.

2. Vi er medejer af et fredet fortidsminde (den fredede gravhøj Kongshøj) liggende på matr. 14c, som er underlagt en streng beskyttelseslinie. Vi mener, som Slots- og Kulturstyrelsen, at der ikke skal dispenseres til gravearbejde eller kørsel indenfor denne beskyttelseslinie.

Vi opfordrer derfor Regionen til at afvise ansøgningen om gravetilladelse.

Hvis der alligevel gives tilladelse til grusgravning, mener vi som minimum, der bør stilles krav om:

- Maksimalt 5 års gravetilladelse
- Ingen drift i weekenden
- Ingen stenknusning
- Ingen jordkørsel til grusgraven
- Efterbehandling til naturformål.

Vi vil samtidig gøre indsigelse mod en eventuel nordlig udkørsel på grund af :

- 1) Brud i beskyttede jord- og stendiger
- 2) Brud i spredningskorridor
- 3) Brud mod fortidsmindebeskyttelse
- 4) Direkte afledte gener

Udkørsel mod nord via matr.nr. 14.a + 15.o vil medføre krydsning af 2 beskyttede jord- og stendiger (jf. nedenstående kort fra miljøportalen). Digerne, der samtidig ved deres træbevoksning, fungerer som spredningskorridor for faunaen og især den habitatdirektiv beskyttede hasselmus.

Hasselmusen spredes udelukkende via træbevoksning; et brud på bevoksningen ved et vejgennembrud vil være ødelæggende for hasselmusens spredningsmuligheder mellem dens habitatområde ved Parnasvej 47 i vest og artens levested i Feldskoven mod øst.

En eventuel udkørsel mod nord vil endvidere krydse fortidsmindebeskyttelseslinjen for fortidsmindet/gravhøjen på den retablerede grusgrav mod vest.

Direkte gener for os som naboer til evt. udkørsel via matr.nr. 14.a til Parnasvej:

Vi har i 4 år været påvirket af den igangværende grusgrav på matr. 14.a og har set frem til færdiggravning og efterbehandling af denne grusgrav til et smukt naturområde. Hvis der skal være udkørsel her, vil det blokere for endelig efterbehandling af denne grusgrav og vi vil have udsigt til ind- og udkørsel af materialer de næste 10 til 20 år med voldsomme støv- og støjgener.

Regionens bemærkninger

Der er afsøgt flere muligheder for interne veje, overkørsler og transport af råstofferne. Sorø Kommune har truffet afgørelse om udkørsel, der henvises hertil i bilag.

Der er fastsat vilkår for støj. Forudsætningen for opsætning af knuse-anlæg er, at virksamheden også ved drift af denne, kan overholde de fastsatte vilkår. Region Sjælland vurderer således, at der som udgangspunkt ikke skal fastsættes skærpede vilkår for opsætning af knuseanlæg. Der er i tilladelsen fastsat vilkår der giver myndigheden mulighed for, at kræve yderligere støjdæmpning såfremt det vurderes at gener fra anlægget er, af væsentlig karakter, jf lovgivningen samt vejledninger.

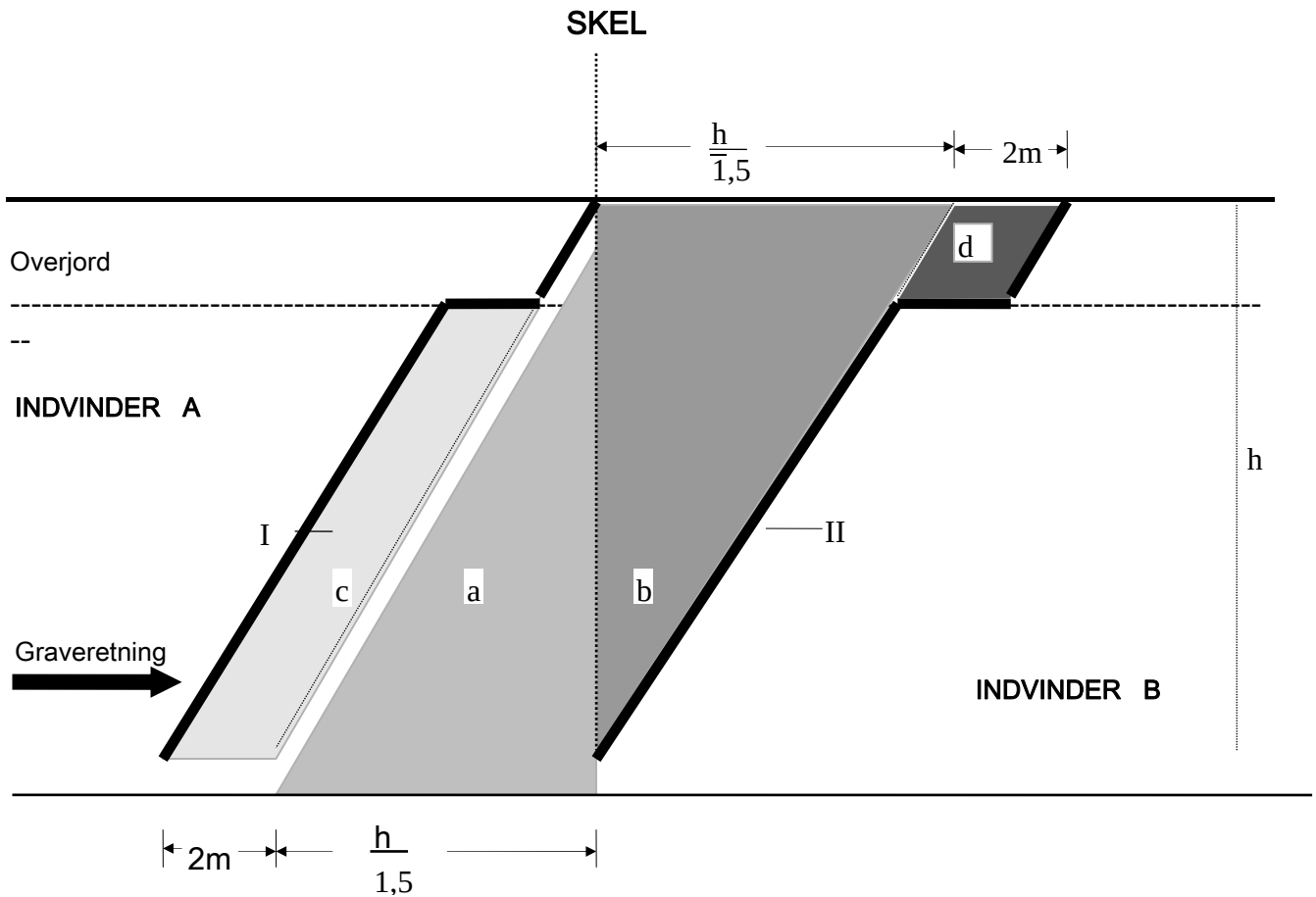
Som det fremgår af afsnit 7.4.1, er tilladelse til indvinding af råstoffer inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen betinget af, at der foreligger en gældende dispensation fra Sorø Kommune. Sagen er ikke færdigbehandlet i Miljø – og Fødevareklagenævnet. Såfremt dispensationen omstødes, vil denne råstoftilladelse således ikke omfatte arealet inden for 100 meter beskyttelseslinjen. Kørsel uden for det areal der er omfattet af det tilladte areal, reguleres ikke af råstoftilladelsen.

Dispensation i forhold til diger, behandles af Sorø Kommune. Den nuværende tilladelse omfatter ikke behov for påvirkning af de omtalte diger. Dette skyldes primært, at udkørselstilladelse er meddelt til Smedevej, og således ikke igennem matrikelskel med diger.

Der er truffet afgørelse om efterbehandling, til naturformål samt mulighed for udstykning. Dispensation til tilkørsel og anvendelse af jord er ikke omfattet af råstoftilladelsen, men behandles særskilt. Der er ansøgt om dispensation til tilkørsel af jord efter jordforureningsloven § 52. Sagen er ikke færdigbehandlet.

PRINCIPSKITSE

Bortgravning af naboskel i forbindelse med råstofindvinding

HOVEDPRINCIP:

Den der kommer først til skel, vælger at afslutte råstofgravningen ved linie I eller II.

Aftalens forudsætninger:

- Al afsætning og opmåling foretages af landinspektør mindst en gang årligt i graveperioden.
- Afregningsgrundlag for de indvundne råstoffer på naboareal skal beskrives og prissættes inden aftalen træder i kraft.
- Eventuelle tvister afgøres ved voldgift.

MODEL 1

Indvinder A afslutter råstofgravningen ved linie I:

Indvinder B afregner råstofmængden $a+c$ til indvinder A, og afslutter gennemgravning.

MODEL 2

Indvinder A afslutter råstofgravningen ved linie II:

Indvinder A afregner råstofmængden $b+d$ til indvinder B.

Region Sjælland
Regional Udvikling
Alleen 15
4180 Sorø

Holbæk d. 12-05-2016
J.nr. MVE.P322

Høringssvar/udtalelse jf. museumslovens §23 vedr. ansøgning om råstofindvinding på Smedevej 54; 4180 Sorø.

Regionens j.nr. "ukendt"

Museet har modtaget ansøgningen til høring.

Nyere tids interesser:

Langs det korte, nordligste skel ligger et registreret, beskyttet sten- og jorddige.

Arkæologi/jordfund:

Kontrol i arkiverne viser at der findes flere gravhøje i nær området. Pkt 22 og 23 er således overpløjede høje, mens pkt 61 er en fredet høj – Kongshøj, der også trækker fortidsmindebeskyttelseslinje over dele af arealet.

Det kan på den baggrund formodes, at der er flere høje i området. Rent topografisk hæver landskabet sig, hvilket erfaringsmæssigt er en attraktiv beliggenhed for høje eller anden aktivitet ligesom den østvendte skråning er yndet til bosættelser. Der er flere tegn på bosættelser i områder. Der er mod syd fundet affaldsgruber og stolpespor efter spredte aktiviteter, hvilket må formodes at knytte sig til en bebyggelse i nærområdet pkt 99 og 100. På højen, der antageligt er etableret i bronzealder, er fundet en skeletgrav dateret til jernalder, mens der under grusgravningen mod vest er fundet en bronzehank. Der kan dermed spores aktivitet i området fra stenalder til bronzealder. fx

Museet anbefaler derfor, at der i tilladelsen oplyses om dette forhold, samt at der indskrives vilkår om indhentning af udtalelse jf. museumslovens §25 forud for muldafrømning og indvinding samt vilkår om meddelelse til det arkæologisk ansvarlige museum senest 2 uger forud for muldafrømning. Kendt indvinder kan med fordel orienteres om dette forhold allerede nu ved kopi af denne skrivelse for at have mulighed for at imødegå forsinkelser og uplanlagte standsninger af jordarbejder ved arkæologiske fund. Ejer af arealet har i 2015 fået udarbejdet budget for arkæologisk forundersøgelse i forbindelse med indhentning af udtalelse jf. Museumslovens §25 (Museets j.nr. MVE3030-1).

Bygherre/entreprenør har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumslovens § 25.

Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologisk undersøgelse jf. museumslovens § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse skulle betales af Kulturministeren jf. museumslovens § 27. En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

Har de spørgsmål er De velkommen til at henvende Dem til museet.

Med venlig hilsen

Hugo Hvid Sørensen, Museumsinspektør, arkæologi

Kortbilag til MVE.P322

Museumssager Undersøgelser/registreringer	Pløjsager Udtalelser
Diverse Viden Uden sag/registrering i F&F	Lokalplanforslag Aktuelle
F&F (Fund og fortidsminder) arealer	F&F - Kulturanvsarealer
F&F - linjer	F&F - bestyrelseslinjer
Fredede fortidsminder (F&F)	
Beskyttede sten-/jorddiger	
Registreret arkæologi (F&F) "Primært anlæg/indtøj"	
● Nyere tid	
● Efterreformatorisk tid	
● Historisk Tid	
● Middelalder	
● Vikingetid	
● Jernalder	
● Bronzealder	
● Stenalder	
● Oldtid	
● Udtøret	

Sagsareal (sort, stiplet omramning).

Registrerede fortidsminder og arkæologiske interesser jf. signaturforklaring.

Baggrundskort: Ortofoto, forår, hvidt matrikelkort (aktuelt: 12-05-2016) Copyright Geodatastyrelsen.

TSG ApS
Stæremosen 21
3250 Gilleleje

Holbæk d. 16-12-2016.

J.nr. MVE3030-2

KUAS j.nr. 16/06131

Udtalelse jf. museumslovens § 25 efter arkæologisk forundersøgelse af 68.500 kvm. forud for råstofindvinding ved Smedevej. Matrikel 14ac. Areal for udtalelsen jf. kortbilag

Museet har d.d. afsluttet den arkæologiske forundersøgelse af arealet.

Udtalelse:

På baggrund af forundersøgelsens resultater vurderes området at være uden væsentlige arkæologiske interesser.

Redegørelse:

Den arkæologiske forundersøgelse viste ikke væsentlige spor af arkæologisk interesse, da kun et enkelt stolpehul og to kogestensgruber muligvis kan være fra oldtiden, mens de øvrige registrerede nedgravninger og forstyrrelser er fra nyere tid, dels dræning og dels spor af rydning af den tidligere frugtplantage på stedet. Der til kommer enkelte nyere nedgravninger med affald, stenrydningsgruber og et par mulige prøvegravninger med maskine efter grus eller lignende.

Skulle der ved anlægsarbejder på området alligevel blive fundet arkæologisk interessante fund skal arbejdet straks standses og det arkæologisk ansvarlige museum orienteres - jf. museumslovens § 27.

Udgiften til evt. nødvendig arkæologisk undersøgelse vil dog med baggrund i denne udtalelse fra det arkæologisk ansvarlige museum skulle betales af Kulturministeren jf. museumslovens § 27 stk. 5.

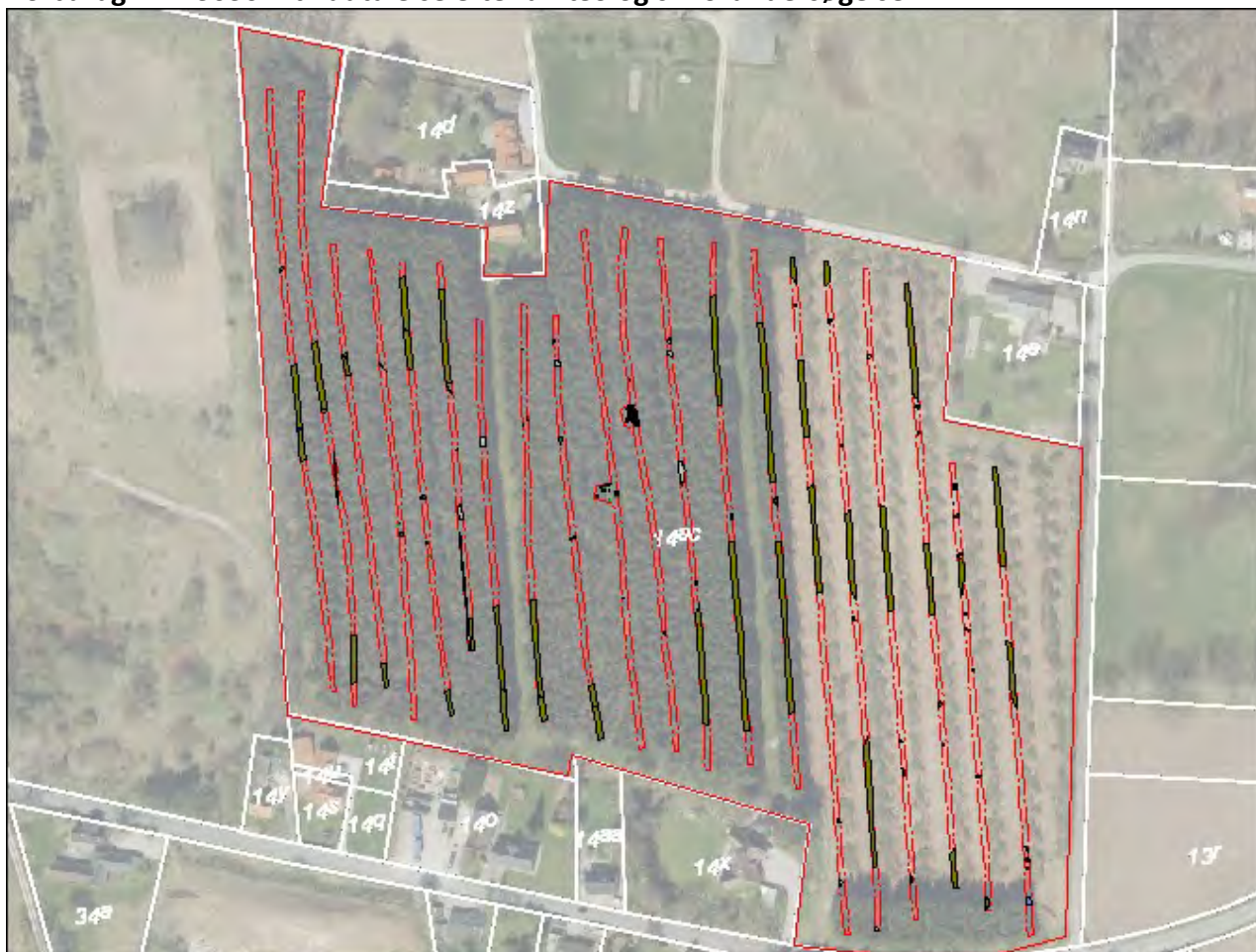
Rapport for undersøgelsen er under udarbejdelse og vil blive fremsendt snarest sammen med faktura.

Med venlig hilsen

Hugo hvid Sørensen
Museumsinspektør, arkæologi

Kortbilag MVE3030-2 til udtalelse efter arkæologisk forundersøgelse

Sagsareal (rød, optrukket omramning).

*Søgegrøfter vises med rød, stiple omramning.
Områder registreret med lavninger/mosepræg
vises med grøn signatur.*

Baggrundskort: Hvidt matrikelkort (aktuelt: 16-12-2016), Ortofoto Forår Copyright Geodatastyrelsen.

Tulstrup Sten og Grus ApS
Møllehøjvej 4
3400 Hillerød
E-mail: niels@tulstrupstenoggrus.dk

Dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen

Vi har behandlet din ansøgning om dispensation til terrænændring på ejendommen:

Adresse.: Smedevej 54, 4180 Sorø.
Matr. nr.: 14ac, Lynge By, Lynge.

Dispensation

Sorø Kommune giver dig dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen til terrænændring efter naturbeskyttelsesloven § 65, stk. 3. Men du må først udnytte dispensationen, når klagefristen er udløbet, og du har modtaget en gravetilladelse fra Region Sjælland.

Dispensationen gælder kun, hvis du opfylder følgende vilkår:

- At støjvolden fjernes senest et år efter indvindingen er ophørt.

Klagefristen er på 4 uger fra du har modtaget dette brev. Hvis der bliver klaget over dispensationen skal Natur- og Miljøklagenævnet behandle sagen¹, før kommunen eventuelt vil kunne meddele en byggetilladelse.

Dispensationen vedrører kun bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens kapitel 2. Du skal søge andre nødvendige tilladelser hos de relevante myndigheder.

Dispensationen er gyldig i 3 år. Dvs. du skal søge på ny, hvis du ikke har udnyttet den inden 3 år fra datoen på dette brev².

---

¹ Jf. naturbeskyttelseslovens § 87.

Den 19. juli 2016
J.nr. 340-2016-14927
Sag vedr. 8689

Teknik, Miljø og Drift
Rådhusvej 8
4180 Sorø
T 5787 6000
soroekom@soroe.dk
www.soroe.dk

Hans Henning Jensen
T 57876342
hhje@soroe.dk

Vær også opmærksom på

Fund af arkæologisk materiale

Hvis der bliver fundet arkæologisk materiale ved bygge- eller anlægsarbejdet, skal du standse arbejdet³. Fundet skal straks anmeldes til Museum Vestsjælland, Arkæologisk Afdeling, Storgade 17, 4180 Sorø, tlf. 57 83 40 63. Kommunen har orienteret museet om dispensationen ved kopi af dette brev.

Du har også mulighed for at kontakte museet, inden jordarbejdet bliver påbegyndt for at få oplyst, om der er en risiko for at ødelægge arkæologisk materiale.

Jordforurening

Hvis der under bygge- eller jordarbejder konstateres eller forårsages en forurening af jorden, skal Sorø Kommune underrettes⁴.

Redegørelse

Du har søgt om dispensation til at terrænregulere indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen af rundhøj syd for Sorøsø. Reguleringen skal ske i forbindelse med udvinding af råstoffer. På kortet er vist med gul signatur hvilken del af graveområdet, der ligger indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen. På kortet kan også se, at der er indvundet råstoffer vest for fortidsmindet.

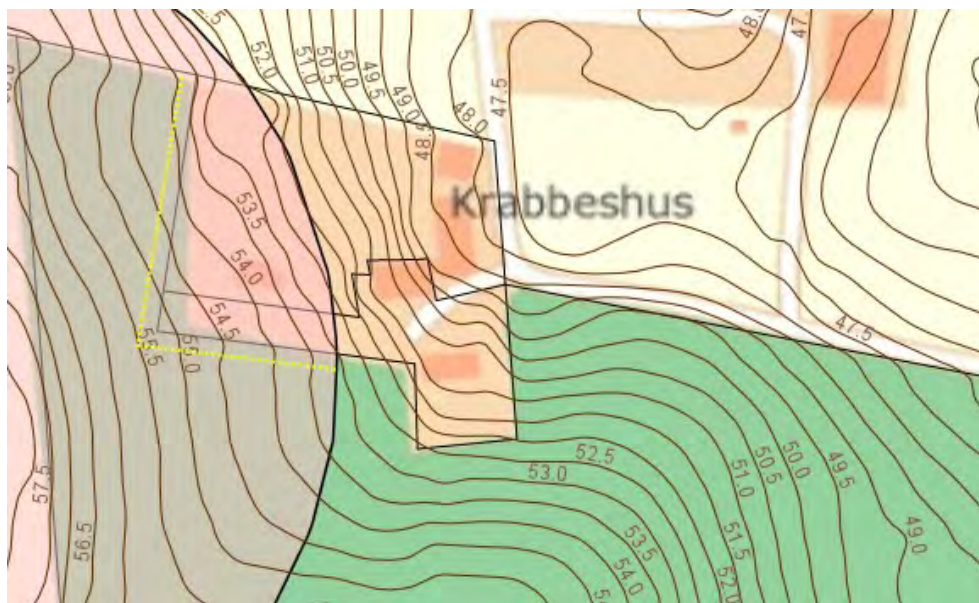
²Jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

³Jf. museumslovens § 27, stk. 2.

⁴Jf. miljøbeskyttelseslovens § 21, stk. 1.

De nuværende koter i området indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen, som fremgår af nedenstående kort, ligger på mellem 54 og 57.

Ifølge ansøgningen for råstofindvindingen er der søgt om, at grave 7-14 meter under terræn. Derudover skal der ifølge ansøgningen etableres en støjvold omkring indvindingsområdet. Forløbet af støjvolden er vist med stiplet gul signatur på ovenstående kort. I dispensationen er stillet vilkår om, at støjvolden skal fjernes senest et år efter indvindingen er ophørt.

Indvindingen af råstoffer skal ske indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen⁵, der går 100 m omkring det fredede fortidsminde (Sted- og lokalitetsnr.: 040107-3, Fredningsnr.: 35237). Det ansøgte kræver derfor Sorø Kommunes dispensation⁶.

Formålet med fortidsmindebeskyttelseslinjen er at sikre fortidsminderne som landskabselementer. Både den generelle betydning af fortidsminderne i landskabsbilledet, indsynet til og udsynet fra fortidsminderne skal sikres med beskyttelseslinjen. Samtidig skal beskyttelseslinjen sikre de arkæologiske lag i området omkring fortidsminderne, idet der ofte er særlig mange kulturhistoriske levn i områderne tæt ved fortidsminderne.

---

⁵Jf. naturbeskyttelsesloven § 18, stk. 1.

⁶Jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 3.

Sorø Kommune har i sin behandling af sagen lagt vægt på, at formålet med terrænreguleringen er grusgravning. Derudover er der lagt vægt på, at der allerede er gravet på den vestlige side af fortidsmindet. Mht. støjvolden er der lagt vægt på, at der er tale om midlertidig foranstaltning.

Sorø Kommune anser ikke denne dispensation efter naturbeskyttelsesloven for at være af større betydning eller af almindelig offentlig interesse. Afgørelsen er derfor ikke offentliggjort ved annoncering⁷.

Klagevejledning

Dispensationen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet⁸ af:

- 1) Adressaten for afgørelsen
- 2) Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- 3) Offentlige myndigheder
- 4) En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- 5) Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- 6) Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø og
- 7) Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sorø Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at

---

⁷Jf. § 5 i bekendtgørelse nr. 1308 af 21. december 2011 om bygge- og beskyttelseslinjer.

⁸Jf. naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1 og § 86, stk. 1.

blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sorø Kommune, der videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet. Nævnet træffer afgørelse om, hvorvidt de kan imødekomme din anmodning.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klagefristen regnes i hele døgn. Det vil sige, at klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. En klage skal således være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen) senest kl. 23.59 på den dag, hvor klagefristen udløber.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter, at du har modtaget afgørelsen⁹.

Venlig hilsen

Hans Henning Jensen
Landskabsforvalter

Kopi af dette brev er fremsendt til:

- SMEDEVEJ ApS, Korshøjgårdsvej 5, 3670 Veksø Sjælland. v/ Rie og Peter-Michael Marskot Engstrøm. E-mail: rie_marskot@hotmail.com og pme1985@icloud.com
- Region Sjælland, Alleen 15, 4180 Sorø. E-mail: radj@regionsjaelland.dk
- DN-Lokalkomite Sorø, v./ Niels Hilker, Smedevej 66, 4180 Sorø. E-mail: dnsoroe-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, E-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalforening, E-mail: soroe@dof.dk
- Museum Vestsjælland, Storgade 17, 4180 Sorø. E-mail: plan@vestmuseum.dk
- Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, Haraldsgade 53, 2100 København Ø. E-mail: svana@svana.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1353 København K. E-mail: nbu@snm.ku.dk att. Mikael Landt
- Slots- og Kulturstyrelsen, H.C. Andersens Boulevard 2, 1553 København V. E-mail: for@slks.dk
- Friluftsrådet i Sydvestsjælland, Orionvej 4, 4200 Slagelse, Att. Hans Vallentin Stoltz, E-mail: sydvest@friluftsraadet.dk

---

⁹Jf. naturbeskyttelsesloven § 88, stk. 1.

Slots- og Kulturstyrelsen

Natur- og miljøklagenævnet
Rentemestervej 8
2400 København NV

H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V
Telefon 33 95 42 00

post@slks.dk
www.slks.dk

10. august 2016
Jour.nr.: 16/05417

Slots- og Kulturstyrelsens klage over Sorø Kommunes dispensation til terrænændring indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen, NBL § 18 vedrørende den fredede gravhøj, Kongshøj/Helicon, Lyng.

Slots- og Kulturstyrelsen klager hermed over Sorø kommunes afgørelse om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 til terrænændring i forbindelse med udvinding af råstoffer indenfor beskyttelseslinjen omkring den fredede gravhøj, fredningsnummer 3523:7, matr.nr.14c, Lyng By, Lyng, Sorø Kommune.
Sorø kommunes afgørelse er truffet 19. juli 2016 (Sorø Kommune sagsnr. 340-2016-14927, jf. bilag)

Sorø Kommunes afgørelse

Sorø Kommune, Afdeling Teknik, Miljø og Drift har givet dispensation til terrænændring i forbindelse med råstofindvinding på Smedevej 54, 4180 Sorø indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen. Dispensationen giver tilladelse til terrænændring af et omkring 7000 m² stort areal indenfor beskyttelseslinjen og ind til 34 m's afstand fra fortidsmindet. Terrænændringen vil medføre, at der indenfor beskyttelseslinjen fjernes et sted mellem 7 og 14 meter jord.

I vurderingen har kommunen lagt vægt på at "... Formålet med terrænreguleringen er grusgravning." ... Samt at "...der allerede er gravet på den vestlige side af fortidsmindet."

Fortidsmindet

Afgørelsen vedrører en gravhøj, beskyttet af museumslovens § 29 e (fredningsnummer 3623:28).

Kongshøj/Helicon er en velbevaret gravhøj på 3,2 m's højde og med en diameter på omkring 20 m (senest målt i 1983). Selvom den aldrig har været arkæologisk undersøgt, tyder højens størrelse og beliggenhed på, at den er opført i bronzealderen i perioden ml. 1500 – 1100 f. kr. Gravhøjens størrelse peger på, at monumentets indre kan være uforstyrret og dermed rumme væsentlige gravfund og andre anlæg.

Kongshøj/Helicon har været fredet siden 1940. Den er én af meget få tilbageværende gravhøje i en oprindelig stor koncentration af høje i landskabet mellem Sorø Sø og Tystrup Sø. Langt hovedparten af de oprindeligt kendte høje er forsvundet, og kun meget få og spredtliggende gravhøje kan i dag opleves som reminiscenser af et 3500 år gammelt kulturlandskab.

Klagens indhold

Slots- og Kulturstyrelsen mener, at en dispensation til terrænændring indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen vil være en væsentlig forringelse af den visuelle oplevelse af gravhøjen i landskabet.

Formålet med fortidsmindebeskyttelseslinjen er at sikre fortidsminderne i sammenhæng med landskabet, og det er Slots- og Kulturstyrelsens holdning, at frie områder indenfor en beskyttelseslinje, der er delvist påvirket skal holdes fri fra nye anlæg og reguleringer med mindre, der foreligger et helt særligt tilfælde.

I det aktuelle tilfælde er der allerede foretaget et meget stort indgreb i form af grusgravning vest og sydvest for højen og indtil omkring 40 m's afstand fra denne. En ny terrænændring med bortgravning af adskillige meter jord og dermed en væsentlig sænkning af koten øst for højen være en yderligere forringelse af oplevelsen af det tusindårige gamle kulturlandskab, som højen repræsenterer. Slots- og Kulturstyrelsens holdning på dette punkt er dermed modsat Sorø Kommunes opfattelse.

Terrænregulering med bortgravning af anseelige mængder jord omkring gravhøjen vil efterlade denne på en kunstig "søjle" i landskabet og dermed forandre og svække dens oprindelige betydning som landskabeligt element. Slots- og Kulturstyrelsen mener, at dette vil have en negativ indflydelse på både oplevelse og bevaring af et karakteristisk kulturhistorisk monument og være i modstrid med lovens intentioner.

Slots- og Kulturstyrelsen er opmærksom på, at der er mange ansøgninger m.h.t. tilladelse til terrænregulering og råstofindvinding i dette område pga. særlige geologiske forhold. Vi vil derfor pege på, at man ved at give denne tilladelse til at ændre landskabet omkring et fredet fortidsminde markant kan danne præcedens.

Slots- og Kulturstyrelsen mener på denne baggrund at den tildelte tilladelse bør ændres til et afslag.

Venlig hilsen

Marianne Rasmussen Lindegaard
Konsulent
Fortidsminder

mrl@slks.dk
+45 33 74 51 35

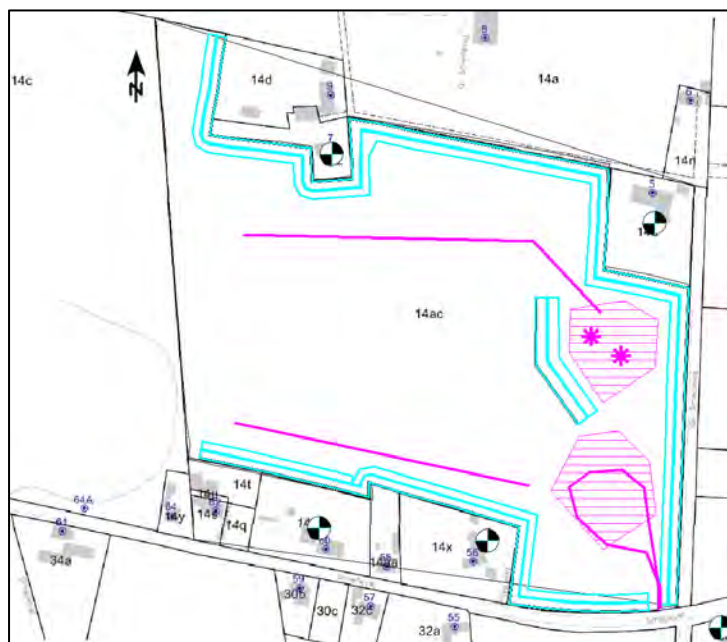

Støjberegning SCT Grusgrav Smedevej Sorø

Juli 2016

"Miljømåling - ekstern støj"

"Miljømåling - ekstern støj"

Målemetoder:

Miljøstyrelsens vejledning 5/1993 "Beregning af ekstern støj fra virksomheder"

Resume

I forbindelse med planlagt indvinding af grus er der udført beregning af støj fra grusgrav i normal fuld drift, dvs. når graven er etableret, og der indvindes og bearbejdes grus og sten.

Bergnet støjbelastning, L_r og forventede støjgrænser ved de nærmeste boliger:

Referencepunkt	L_r /grænse [dB] Hverdage (7-18)	L_r /grænse [dB] Aften (18-22)	L_r /grænse [dB] Nat (22-7)
R1 Smedevej 56 1.sal	53,7/55	Ingen drift	38,2/40
R2 Smedevej 60 1.sal	49,7/55	Ingen drift	31,3/40
R3 GI Smedevej 7 1.sal	45,5/55	Ingen drift	29,2/40
R4 GI Smedevej 5 1.sal	55,0/55	Ingen drift	36,6/40
R5 GI Smedevej 51B 1.sal	52,4/55	Ingen drift	38,5/40

Der er ikke givet tillæg for tydeligt hørbare impulser

Lørdag formiddag forventes samme drift, som i dagperioden på hverdage, men i en mindre del af referencetidsrummet. Følgelig vurderes det også her, at den forventede støjgrænse på 55 dB, ikke overskrides. Grusgraven er ikke i drift lørdag eftermiddag eller søndag.

Det konkluderes, at de forventede støjkrav kan imødekommes ved alle boliger og i alle tidsrum.

De udførte beregninger omfatter en 5 meter høj jordvold omkring grusgraven, samt et 7 meter højt oplag i grusgraven.

Udarbejdet af: Annelin Enggaard

Kontrolleret af: -

Godkendt af: ALE

Dato: 26.07.2016

Version: 0

Projekt nr.: 1003300-038

Vilkår for gengivelse:

Rapporten inkl. bilag må kun offentliggøres
i sin helhed. Anden form for offentliggørelse
kræver skriftlig godkendelse fra MOE A/S

MOE A/S

Buddingevej 272
DK-2860 Søborg
T: +45 4457 6040
CVR nr.: 64 04 56 28
www.moe.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Baggrund.....	4
1.1	De berørte parter.....	5
2	Forventede støjgrænser.....	5
3	Virksomheden	6
3.1	Virksomhedens drift	6
3.1.1	Indvinding og bearbejdning af materialer.....	7
3.1.2	Afhentning af grus med lastbiler	7
3.2	Kildestyrker.....	7
3.3	Støjklidernes drift	8
3.4	Udeladte støjklid og driftsscenarier.....	9
4	Fremgangsmåde	9
4.1	Valg af referencepunkter (immissionspunkter).....	9
4.2	Omgivelser og lydudbredelsesforhold	9
5	Beregningsresultater	11
6	Støjens karakter – toner og impulser.....	12
7	Maksimalværdier for drift om natten.....	12
8	Usikkerhed.....	12
9	Vurdering i forhold til de forventede støjgrænser	13
10	Konklusion	14

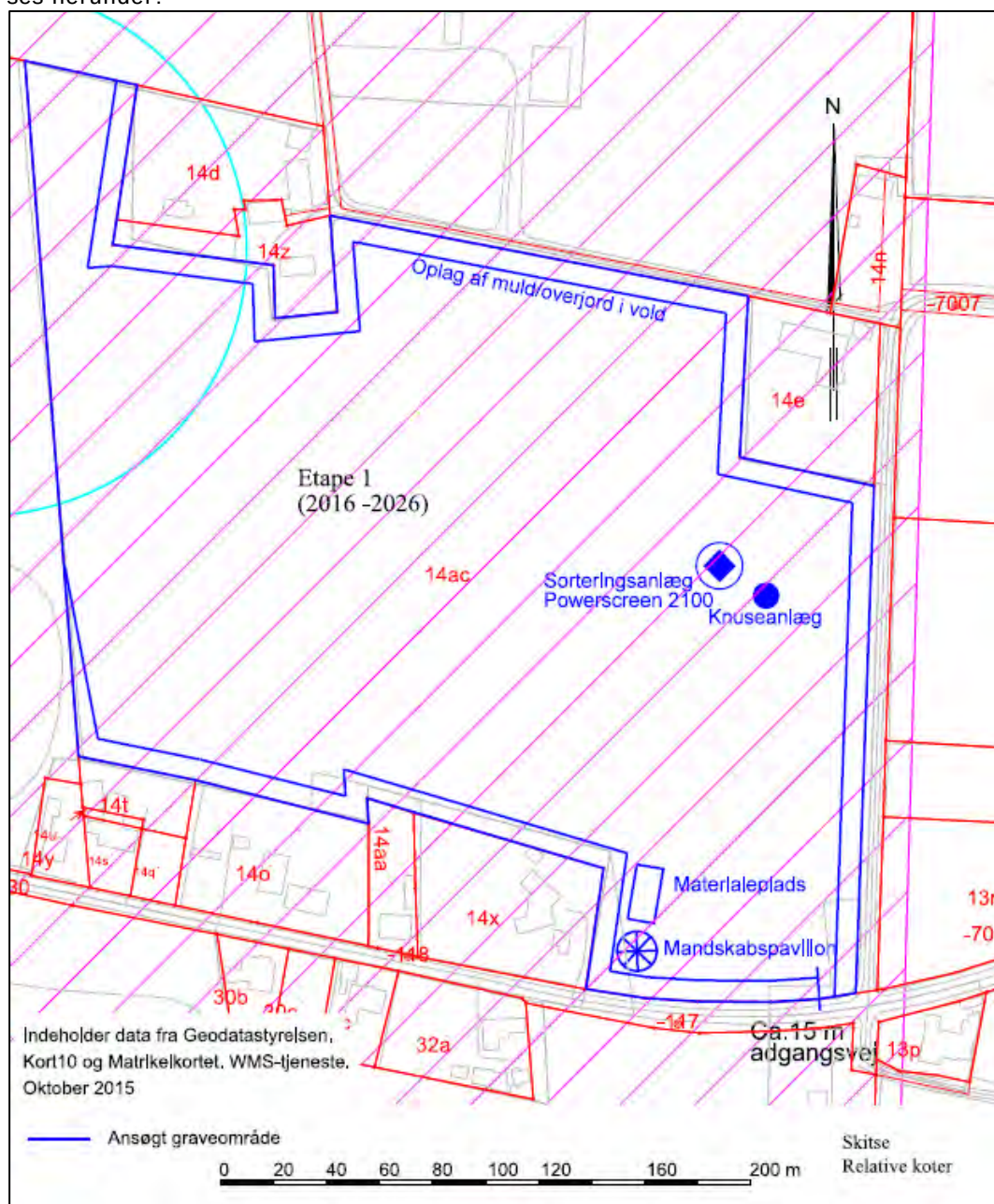
Bilagsoversigt

Bilag 1a Punktberegning med bidrag fra enkelte klid
 Bilag 1b Støjkonturer dag og nat
 Bilag 2a Terrænhøjder, kildeplacering og støjvolde
 Bilag 3a Kildestyrker og driftstider

1 Baggrund

I forbindelse med ansøgning om gravetilladelse for ny grusgrav ønskes støjberegning ved beboelse omkring grusgraven. Beregningerne udføres i forhold til de forventede støjgrænser. Hvis beregningerne – ud fra skærmningen fra selve afgravningen – viser overskridelser, skal der tilføjes jordvolde omkring grusgraven, der sikrer, at støjgrænserne kan overholdes.

TSG, Tulstrup Sten & Grus søger om tilladelse til at indvinde grus på matrikel 14ac. Området er nord for Smedevej, med boliger omkring grusgraven. Beregningerne omfatter én etape. Området ses herunder:

Figur 1 Oversigtskort over den planlagte indvinding

1.1 De berørte parter

Rekvirent / virksomhed

SCT Transport
Stæremosen 21-23
3250 Gilleleje
Tlf. 48 38 38 38

Kontaktperson: Karen Moltesen
Direkte tlf: 48 38 38 26
E-mail km@scttransport.dk

Myndigheder

Sorø Kommune er myndighed på støjområdet og skal behandle evt. støjklager.
Region Sjælland udsteder gravetilladelsen.

Klager

Grusgraven er endnu ikke etableret, men grusgravens naboer skal sikres, at de forventede støjgrænser ikke overskrides.

2 Forventede støjgrænser

Støjgrænser fastsættes af tilsynsmyndigheden, Sorø Kommune. Der er endnu ikke udmeldt endelige støjgrænser for boligerne ved grusgraven. Boligerne er placeret i det åbne land, dvs. i Områdetype 8 i henhold til de vejledende støjgrænser, anført i skemaet på side 15 i Miljøstyrelsens vejledning 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder". Skemaet er gengivet på næste side.

Omkring områdetype 8 skriver vejledningen:

Områdetype 8: Det åbne land (incl. landsbyer og landbrugsarealer)
Det er ud fra miljømæssige synspunkter ønskeligt, at niveauet af støjen fra virksomheder er meget lavt i det åbne land, ikke mindst på grund af det normalt lave baggrundsstøjniveau. Hensynet til en række virksomheder, som det er naturligt at placere i det åbne land, gør det imidlertid nødvendigt i et vist omfang at acceptere et støjniveau, der kan påføre omboende støjulempen.
Det forekommer ikke rimeligt at fastsætte generelle vejledende grænseværdier for områdetype 8. Der bør foretages en konkret vurdering for hvert enkelt område, eventuelt for hver enkelt sag.

Figur 2 Udklip fra afsnit 2.2.3. Side 19 i Miljøstyrelsens vejledning 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder"

Jf. de foreløbige udmeldinger fra regionen arbejder vi i nærværende rapport med, at boligerne i det åbne land får støjgrænser svarende til område type 3. Dette svarer godt med, at såvel den nye som de eksisterende grusgrave i området, naturligt er placeret i det åbne land.

	Mandag til fredag 7:00-16:00 Lørdag 7:00-14:00	Mandag til fredag 18:00-22:00 Lørdag 14:00 -22:00	Mandag – lørdag 6:00-7:00
Nærmeste boliger i det åbne land	55 dB	45 dB	40 dB

Tabel 1 Forventede støjgrænser for den nye grusgrav

Tidsrum Områdetype (faktisk anv.)	Mandag – fredag kl. 07.00–18.00 lørdag kl. 07.00–14.00	Mandag – fredag kl. 18.00–22.00 lørdag kl. 14.00–22.00 søn- og helligdag kl. 07.00–22.00	Alle dage kl. 22.00–07.00
1. Erhvervs- og industriområder	70	70	70
2. Erhvervs- og industriområder med forbud mod generende virksomheder	60	60	60
3. Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne)	55	45	40
4. Etageboligområder	50	45	40
5. Boligområder for åben og lav boligbebyggelse	45	40	35
6. Sommerhusområder og offentligt tilgængelige rekreative områder. Særlige naturområder	40	35	35
7. Kolonihaveområder	Se teksten i afsnit 2.2.3		
8. Det åbne land (incl. landsbyer og landbrugsarealer)	Se teksten i afsnit 2.2.3		

Figur 3 Skema med de vejledende støjgrænser fra side 15 i Miljøstyrelsens vejledning 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder"

3 Virksomheden

Samlet oversigtskort over grusgraven og støjklenderne ses i Bilag 2a Kildeplacering, terræn og voldhøjder.

3.1 Virksomhedens drift

Gruset udgraves med frontlæsser, der samler det udgravede materiale i bunker. Når der er samlet tilstrækkeligt materiale startes sorteringsanlægget (kaldes også "harpe") og frontlæsseren kører frem og tilbage mellem bunkerne og sorteringsanlægget og føder det, mens det er i konstant drift. I perioder vil der også blive behov for at anvende nedknuser, før materialet fødes videre til sorteringsanlægget.

Det (evt. knuste) og sorterede materiale læsses på lastbiler, der kører ind fra Smedevej mod syd. Læsningen udføres med frontlæsser.

3.1.1 Indvinding og bearbejdning af materialer

Beregningerne omfatter samtidig indvinding af materiale to steder i grusgraven. Udgravning af materialer foretages i virkeligheden overalt i grusgraven med forskellige lydudbredelsesforhold i forhold til beregningspunkterne. De to placeringer af udgravningen er en nødvendig forenkling af virkeligheden. I støjberegningerne indgår to placeringer samtidig, dvs. at støjen fra frontlæsserne overestimeres.

Når grusgraven er etableret vil der blive opstillet nedknusning- og sorteringsanlæg for bearbejdning af materialer. Placeringen ses på bilag og figurer.

3.1.2 Afhentning af grus med lastbiler

Materialer afhentes af lastbiler, der læsses med frontlæsser. Dette vil foregå i området umiddelbart nord for nedkørslen til graven, som det ses på Bilag 2a.

3.2 Kildestyrker

Grusgraven er i planfasen, og det er derfor ikke muligt at udføre målinger på arbejdsprocesserne. Ydermere vil kildestyrkerne være afhængige af hvilket materiale, der graves i. De kildestyrker og driftsaktiviteter, der er anvendt ved beregninger er anført i Bilag 3a.

Indvindingen af grus er benævnt "frontlæsser" i beregningerne. I praksis kan det også ske, at der anvendes gravemaskine på larvefodder. Den største maskine (Volvo 32 ton), der pt. anvendes i grusgraven Nejedevvej 20A, Hillerød er nyere og mærket jf. maskindirektivet med en kildestyrke på $L_{WA} = 104 \text{ dB(A)}$.

Figur 4 Fotos af 32 ton maskinen

Alternativt til 32 ton Volvo gravemaskinen anvendes frontlæssere (Ljungby), som vi tidligere har målt til $L_{WA} = 103 \text{ dB(A)}$. Et andet alternativ er en mindre 25 ton gravemaskine, der ligeledes er mærket jf. maskindirektivet med 103 dB(A) .

I de udførte beregninger anvendes en kildestyrke på 104 dB(A) for frontlæssere (eller gravemaskiner). Frontlæsserne kan skiftes ud med nyere gravemaskiner.

Der tænkes anvendt et sorteringsanlæg af typen Powerscreen Chieftain 2100X. Vi har modtaget oplysninger fra leverandøren af maskinen med angivelse af lydtrykniveauer, målt forholdsvis tæt på maskinen i afstande op til 10 meter, når det kører i tomgang ved 2200 o/m. Vi antager, at de modtagne målinger er udført over hårdt terræn. Det har ikke været muligt, at udføre kildestyrkemåling på et lignende anlæg under typisk drift. Ud fra de modtagne oplysninger, og vores erfaring

med lignende maskiner, anvender vi en kildestyrke på $L_{WA} = 116$ dB(A). Dette kan med fordel stilles som leverandørkrav i forbindelse med indkøb af den nye maskine. Af hensyn til usikkerheden om beskaffenheden af de udgravede materialer, der skal sorteres anbefaler vi, at der stilles et skrappe leverandørkrav til kildestyrken (= "sound power level") fx på $L_{WA} = 113$ dB(A), hvor der er en sikkerhedsmargin på 3 dB(A).

For knuseanlægget, Premiertrak 100/R400 har vi ligeledes modtaget leverandørdata for støjni-veauer indtil 10 meter fra maskinen. Igen antager vi, at målingerne er udført over hårdt terræn, og vi anvender en kildestyrke på $L_{WA} = 106$ dB(A). Dette kan med fordel stilles som leverandørkrav i forbindelse med indkøb af den nye maskine.

Kildestyrker for lastbiler, der henter materiale, er hentet fra Støjatabogen. Kildehøjden for alle frontlæssere og lastbiler er 1,5 m. Kildehøjden for sorteringsanlægget er 2,3 meter (opstillet i kote 44,1 dvs. kildehøjde i kote 46,4). For knuseanlægget er anvendt 2,6 m (opstillet i kote 43,9 dvs. kildehøjde i kote 46,5).

Der indgår ikke drift med vådsortering og indvinding under vand i de udførte beregninger. Det forventes ikke, at der skal flyttes materialer med dumpere i graven.

3.3 Støjkildernes drift

Det udvindes kun materialer i dagperioden på hverdage i tidsrummet 7-16. Referencetidsrummet for støjberegning på hverdage er 8 timer, og der er således drift i et tidsrum, der er længere end referencetidsrummet.

For lørdage søges om udvinding af materialer i tidsrummet fra 7-12. Referencetidsrummet for støjberegning på lørdag formiddag er 7 timer, og der er således drift i et tidsrum, der er betydeligt kortere end referencetidsrummet.

Der forventes afhentning af materialer i samme tidsrum som indvinding, dvs. dagperioden. Men derudover afhentes materialer i tidsrummet fra 6-7, dvs. i natperioden, hvor støjgrænserne er mere restriktive, og hvor referencetidsrummet for støjberegning er 30 minutter. Dvs. at støjen fastlægges som den halve time, hvor middelværdien af støjen er størst.

Støjkildernes drift er jævnt fordelt over arbejdsdagen, og er i beregningerne angivet enten i minutter pr 30 minutter eller i %. Driftsaktiviteterne er angivet i Bilag 3a.

For den mest betydende støjkilde i dagperioden, sorteringsanlægget, er der regnet med en aktivitet på 100 %. På lørdage vil der ikke være drift i hele referencetidsrummet.

Der forventes en aktivitet med 5 lastbiler pr 30 minutter for afhentning af materialer fra graven.

Driftstider og antal aktiviteter er oplyst af rekvirenten.

3.4 Udeladte støjklider og driftsscenarioer

Der er ikke indregnet bidrag fra maskiner, der flytter materiale ved fjernelse af muld-lag og opbygning af støjvolde og depoter for muldjord.

Først når man er nede i kote 4 meter under nuværende terræn forrest i graven, ved nedkørslen mod sydvest, begynder man for alvor at udgrave og bortkøre materialer.

Først når der er etableret plads nede i graven til knuse- og sorteringsanlæg, vil disse mest støjende maskiner blive opstillet og sat i drift. Det vil ikke blive sorteret eller knust materialer, der blot køres bort.

De midlertidige aktiviteter ved etablering af graven betragtes ikke som en del af den almindelige drift og er ikke medtaget i denne rapport. Det forventes, at grusgraven er etableret som i de beskrevne beregninger ca. ½ år fra man starter indvindingen.

4 Fremgangsmåde

Ud fra kildestyrkerne, oplysninger om virksomhedens og omgivelsernes geometri og akustiske egenskaber er støjbelastningen i omgivelserne beregnet. Beregningerne er udført i overensstemmelse med Miljøstyrelsens Vejledning 5/1993 "Beregning af ekstern støj fra virksomheder". Ved beregningen er anvendt software programmet SoundPLAN® version 7.4 senest opdateret 17/3-2016. Metode: GPM2005. Der er indhentet digitalt kortmateriale fra Kortforsyningen i form af "Kort 10". Oplysningerne er suppleret med informationer fra Sorø kommunes webgis og observationer i området.

4.1 Valg af referencepunkter (immissionspunkter)

Der er foretaget beregning af støjbelastningen i 5 punkter. Punkternes placering fremgår af bilagene. Der udføres beregninger til mest støjbelastet punkt. Da alle boliger har beboelse på 1. sal er dette ved nærmeste facade, i højden 4,5 meter over lokalt terræn.

Der er udført beregning i følgende punkter:

- R1 Smedevej 56 1.sal
- R2 Smedevej 60 1.sal
- R3 Gl Smedevej 7 1.sal
- R4 Gl Smedevej 5 1.sal
- R5 Gl Smedevej 51B 1.sal

Referencepunkternes placering fremgår af Bilag 2a.

4.2 Omgivelser og lydudbredelsesforhold

Oversigtskort med terrænhøjder anvendt ved beregningen er gengivet i Bilag 2a. Der er udført beregning for et scenarie, hvor der er udgravet til 4 meter under nuværende terræn. Det vil først være i denne dybde, at graven vil være i fuld drift, og der vil blive gravet ind i terrænet fra sydøst mod nordvest. Ud fra en "worst case" betragtning er der udført beregninger, hvor terrænnets skærmning er minimeret, så bakken – i alle beregninger - er fuldstændig bortgravet til kote 4 meter under nuværende terræn.

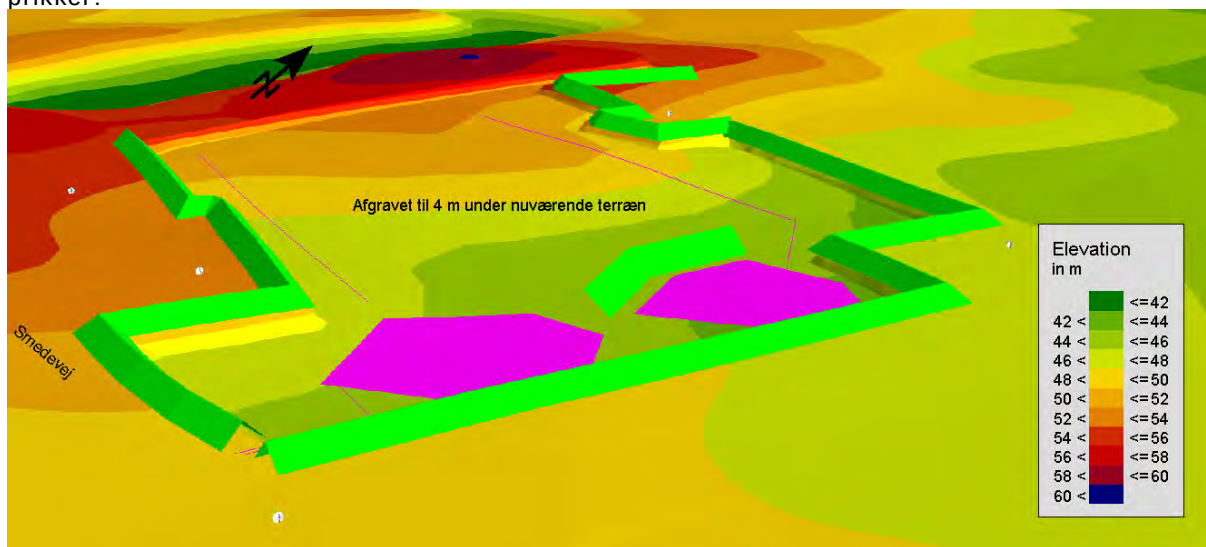

Støjafskærmning ved jordvolde

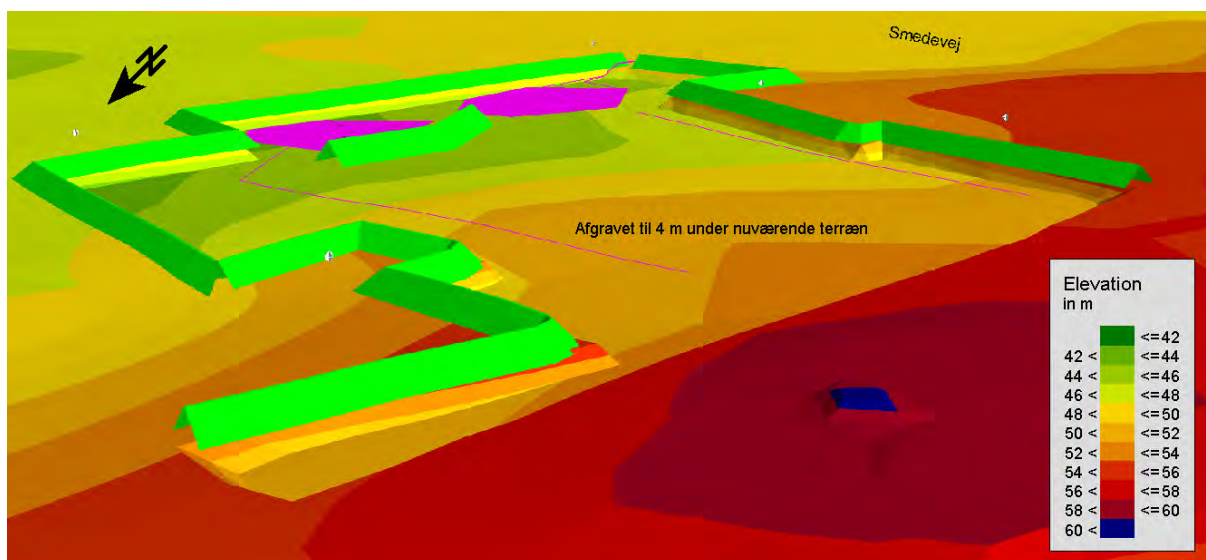
Beregningerne omfatter jordvolde, der virker afskærmende for støj. Jordvoldenes sider er forudsat udlagt i 1:1, men støjmæssigt er det væsentlige jordvoldenes tophøjde.

Jordvoldene er 5,0 meter høje, målt over eksisterende terræn. Derudover indregnes skærmning fra 7,0 meter højt oplag i graven. Jordvoldenes højde og placering ses på Bilag 2a.

Herunder ses 3D grafik fra to vinkler, hvor beregningspunkter ved naboer er markeret med hvide prikker:

Figur 5. 3D grafik fra sydøst

Figur 6. 3D grafik fra nordvest

I en største del af gravens levetid vil der blive udgravet i koter, lavere end i beregningerne. Med samme skærmning på kanten af grusgraven vil støjbelastningen blive mindre, da skærmningen bliver mere effektiv, når støjklenderne er placeret lavere end forudsat.

Terrænegenskaber

Terrænet i grusgraven og i omgivelserne er akustisk bløde.

Bygninger

I beregningerne indgår ikke skærmning og refleksion fra ca. 3 m høj pavillon i grusgraven. Dette er i praksis uden betydning i forhold til skærmning fra jordvoldene. I beregningerne indgår ikke andre bygninger, heller ikke ved naboerne, hvor fx stalde og lader i praksis skærmer for støjen på dele af ejendommene. Støjgrænser fastsættes i akustisk frit felt, uden refleksion fra klagers egen bygning. Det er derfor korrekt ikke at medtage nabobygninger, når de i denne sag ikke bidrager med skærmning ved andre naboer.

5 Beregningsresultater

Det energiækvivalente støjniveau er beregnet for dag- og natperioderne på hverdage. Grusgraven er ikke i drift om aftenen.

Støjniveauet er beregnet til:

	$L_{Aeq,8h}^*$ Mandag til fredag 7:00-18:00 $L_{Aeq,7h}^*$ Lørdag 7:00-14:00 [dB(A)]	$L_{Aeq,1h}$ Mandag til fredag 18:00-22:00 Lørdag 14:00 -22:00 [dB(A)]	$L_{Aeq,\frac{1}{2}h}^{**}$ Alle dage 22:00-7:00 [dB(A)]
	DAG	AFTEN/EFTERMIDDAG	NAT
Referencepunkt			
R1 Smedevej 56 1.sal	53,7	ingen drift	38,2
R2 Smedevej 60 1.sal	49,7	ingen drift	31,3
R3 GI Smedevej 7 1.sal	45,5	ingen drift	29,2
R4 GI Smedevej 5 1.sal	55,0	ingen drift	36,6
R5 GI Smedevej 51B 1.sal	52,4	ingen drift	38,5

Tabel 2 Det energiækvivalente, A-vægtede lydtrykniveau ref 20µPa, L_{Aeq}

*)Referencetidsrummet i dagperioden på hverdage er 8 timer, hvilket vil sige, at der i løbet af tidsrummet fra 7:00-18:00 midles over de 8 timer, hvor støjbelastningen er størst. På hverdage forekommer støj fra alle støjkloder i løbet af hele referencetidsrummet. Se Bilag 3a.

Støjbelastningen fra drift lørdag formiddag (7:00 -14:00), hvor der kun er drift i 5 timer (fra 7:00-12:00) af det 7 timer lange referencetidsrum vil være mindre end på hverdage, da der er samme drift, men i et kortere tidsrum

**)Referencetidsrummet om natten (22:00-7:00) er ½ time. Om natten (dvs. i praksis kun tidsrummet 6.00-7:00) forekommer ikke støj fra indvinding af grus, men kun fra bortkørsel af materialer.

Der vil ikke være drift af grusgraven om søndagen.

Bidragene fra de enkelte støjkloder til støjniveauet i beregningspunkterne fremgår af Bilag 1a. Støjkonturer for dag- og natperioden er beregnet i højden 4,5 m svarende til 1. sals facader. Støjkonturerne fremgår af Bilag 1b.

6 Støjens karakter – toner og impulser

Hvis støjen fra virksomheden frembringer særligt generende støj med indhold af toner eller impulser, skal der tillægges +5 dB til det beregnede energiækvivalente støjniveau, L_{Aeq} ved fastlæggelsen af støjbelastningen L_r .

Forekomsten af tydeligt hørbare toner og impulser kan ikke beregnes, men skal vurderes på stedet, når virksomheden er i drift.

MOE vurderer umiddelbart, ud fra vores erfaringer med lignende sager, at der

- ikke skal gives tillæg for tydeligt hørbare impulser om natten (dvs. 6-7 om morgenen), hvor der kun håndteres sorteret materiale (uden større sten)
- ikke skal gives tillæg på pga. tydeligt hørbare impulser i dagperioden. Dette forudsætter at evt. støjende håndtering af materialer med større sten kun forekommer, når der er drift af sorteringsanlægget, der er så kraftig en støjkilde, at støj herfra må forventes at maskere evt. impulsagtige lyde. Det er vores erfaring, at sorterings- og knuseanlæggene ikke i sig selv giver anledning til tydeligt hørbare impulser.

Vi forventer ikke, at virksomhedens støj giver anledning til tydeligt hørbare toner. Der er ved vurderingen af støjen ikke givet tillæg for hverken toner eller impulser.

7 Maksimalværdier for drift om natten

Grænseværdier for maksimalværdier, målt/beregnet som L_{pAmax} fastsættes jf. Miljøstyrelsens vejledning 5/1984: "Ekstern støj fra virksomheder" normalt til et niveau 15 dB højere end den tidsmidlede støjbelastning i natperioden.

MOE har ikke udført beregninger, der belyser L_{pAmax} , men ud fra støjkilernes karakter vurderer vi, at hvis støjgrænsen for den tidsmidlede støjbelastning i natperioden er overholdt, vil dette også være tilfældet for maksimalværdierne.

8 Usikkerhed

Når en ny virksomhed eller en ny installation planlægges, skal den forventede støjbelastning sammenlignes med støjgrænserne. Der skal i dette tilfælde ikke tages hensyn til usikkerhederne.

Det skal bemærkes, at usikkerhederne skal medregnes, når støjen fra en eksisterende virksomhed skal vurderes. Støjen skal i kontrolsituationen overstige støjgrænserne med mere end den beregnede usikkerhed, for at tilsynsmyndigheden (jf. Miljøstyrelsens vejledning 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder") har baggrund for at gribe ind, fx ved at udstede påbud om støjdæmpning.

Til orientering kan vi oplyse, at usikkerheden på denne type beregninger normalt er i området fra 2 -5 dB.

9 Vurdering i forhold til de forventede støjgrænser

Støjbelastningen, L_r er det energiækvivalente, A-vægtede støjniveau i det mest støjbelastede referencetidsrum korrigeret for tydeligt hørbare toner eller impulser:

Referencepunkt	L_r [dB] Mandag til fredag 7:00-18:00 Lørdag 7:00-14:00 DAG	L_r [dB] Mandag til fredag 18:00-22:00 Lørdag 14:00 -22:00 AFTEN/EFTERMIDDAG	L_r [dB] Alle dage 22:00-7:00 NAT
R1 Smedevej 56 1.sal	53,7	ingen aktivitet	38,2
Tone/impulstillæg?	Intet tillæg	-	Intet tillæg
Støjgrænse	55	45	40
Margin til støjgrænse	1,3	-	1,8
Vurdering. Støjgrænsen er	ikke overskredet	ikke overskredet	ikke overskredet
R2 Smedevej 60 1.sal	49,7	ingen aktivitet	31,3
Tone/impulstillæg?	Intet tillæg	-	Intet tillæg
Støjgrænse	55	45	40
Margin til støjgrænse	5,3	-	8,7
Vurdering. Støjgrænsen er	ikke overskredet	ikke overskredet	ikke overskredet
R3 GI Smedevej 7 1.sal	45,5	ingen aktivitet	29,2
Tone/impulstillæg?	Intet tillæg	-	Intet tillæg
Støjgrænse	55	45	40
Margin til støjgrænse	9,5	-	10,8
Vurdering. Støjgrænsen er	ikke overskredet	ikke overskredet	ikke overskredet
R4 GI Smedevej 5 1.sal	55,0	ingen aktivitet	36,6
Tone/impulstillæg?	Intet tillæg	-	Intet tillæg
Støjgrænse	55	45	40
Margin til støjgrænse	0,0	-	3,4
Vurdering. Støjgrænsen er	ikke overskredet	ikke overskredet	ikke overskredet
R5 GI Smedevej 51B 1.sal	52,4	ingen aktivitet	38,5
Tone/impulstillæg?	Intet tillæg	-	Intet tillæg
Støjgrænse	55	45	40
Margin til støjgrænse	2,6	-	1,5
Vurdering. Støjgrænsen er	ikke overskredet	ikke overskredet	ikke overskredet

Tabel 3 Støjbelastning, støjgrænser og vurdering

Der vil ikke være drift i noget tidsrum om søndagen.

10 Konklusion

Støjgrænserne overskrides ikke og de forventede støjkrav kan imødekommes ved naboerne. Beregningerne omfatter en 5 meter høj jordvold omkring det meste af grusgraven, og et 7 meter højt oplag af materialer som beskrevet i denne rapport.

Vi bemærker, at:

- Der i beregningerne indgår støjbelastning fra samtidig indvinding af grus flere steder i grusgraven. Dette forekommer ikke i praksis, og den beregnede støjbelastning i dagperioden er derfor en smule overvurderet.
- Kildestyrken for den mest støjende maskine, sorteringsanlægget Powerscreen Chieftain 2100X er kritisk. MOE anbefaler at der, i forbindelse med indkøb af den nye maskine, stilles leverandørkrav.

Bilagsoversigt

Bilag 1a Punktberegning med bidrag fra enkelte kilder

Bilag 1b Støjkonturer dag og nat

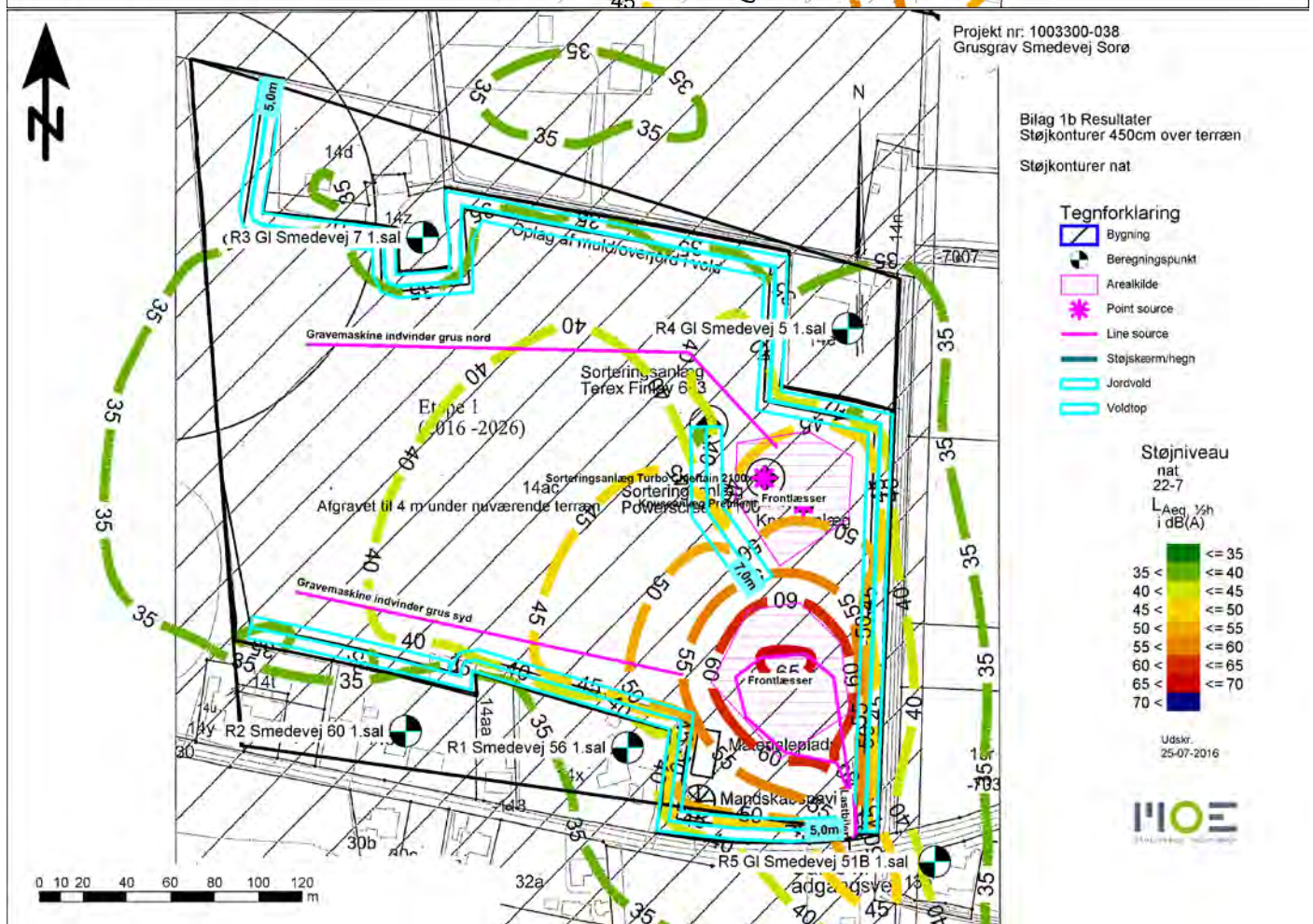
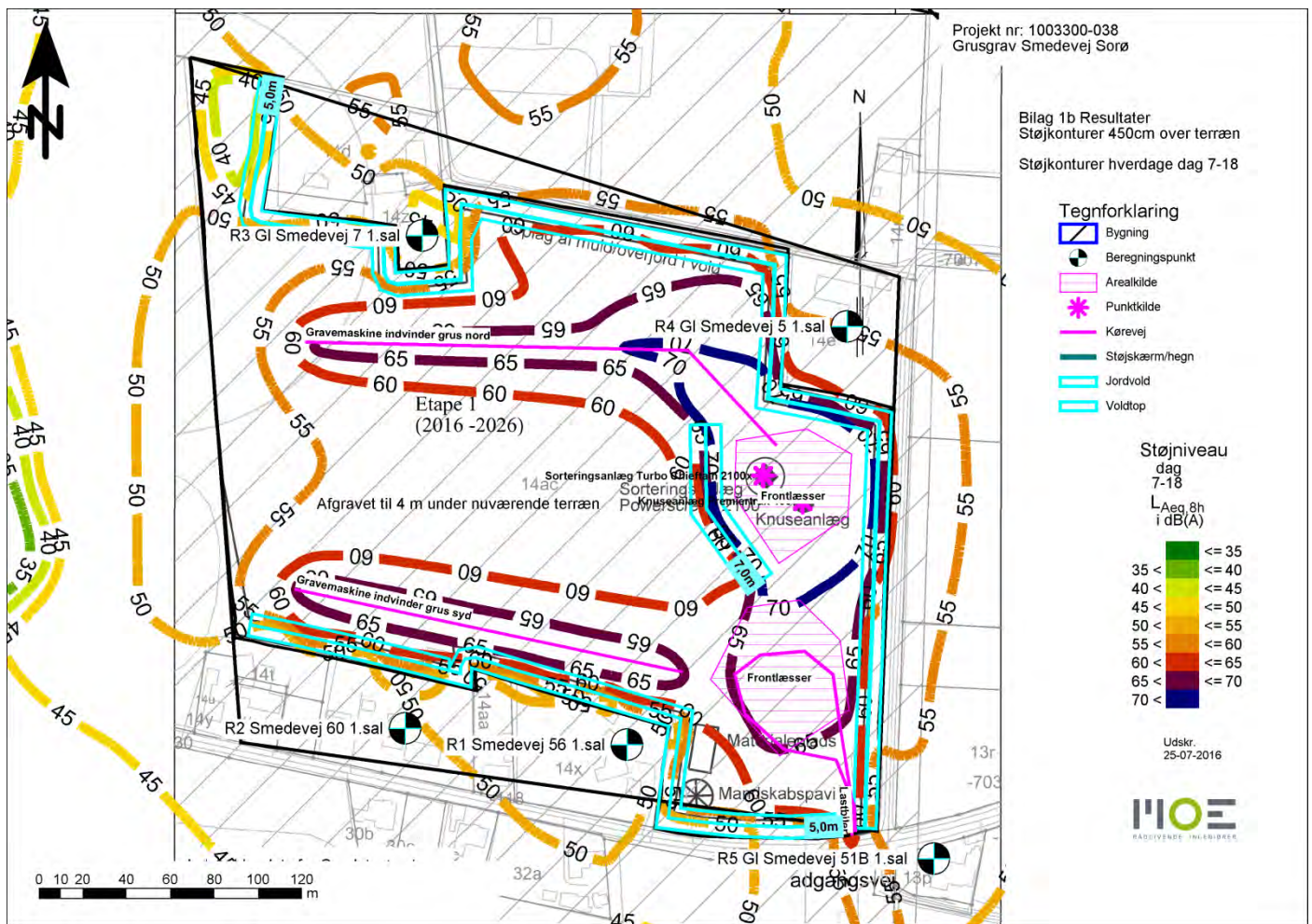
Bilag 2a Terrænhøjder, kildeplacering og støjvolde

Bilag 3a Kildestyrker og driftstider

Støjkilde	LAeq, 8h dB(A)	LAeq, 0,5h dB(A)

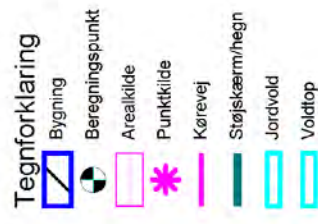
R1 Smedevej 56 1.sal	Z 57,0 m	LAeq, 8h	53,7	dB(A)	LAeq, 0,5h	38,2	dB(A)
Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 2100x		52,2					
Knuseanlæg Premiertrak 400		44,2					
Gravemaskine indvinder grus nord		41,7					
Gravemaskine indvinder grus syd		41,7					
Frontlæsser		38,5					
Frontlæsser		37,5	37,5				
Lastbiler		30,3	30,3				
R2 Smedevej 60 1.sal	Z 58,4 m	LAeq, 8h	49,7	dB(A)	LAeq, 0,5h	31,3	dB(A)
Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 2100x		47,2					
Gravemaskine indvinder grus nord		43,0					
Gravemaskine indvinder grus syd		40,2					
Knuseanlæg Premiertrak 400		38,6					
Frontlæsser		33,5					
Frontlæsser		30,6	30,6				
Lastbiler		22,8	22,8				
R3 GI Smedevej 7 1.sal	Z 55,7 m	LAeq, 8h	45,5	dB(A)	LAeq, 0,5h	29,2	dB(A)
Gravemaskine indvinder grus nord		41,9					
Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 2100x		40,6					
Gravemaskine indvinder grus syd		35,1					
Knuseanlæg Premiertrak 400		34,0					
Frontlæsser		32,2					
Frontlæsser		28,4	28,4				
Lastbiler		21,3	21,3				
R4 GI Smedevej 5 1.sal	Z 51,7 m	LAeq, 8h	55,0	dB(A)	LAeq, 0,5h	36,6	dB(A)
Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 2100x		53,8					
Knuseanlæg Premiertrak 400		44,1					
Gravemaskine indvinder grus nord		43,0					
Gravemaskine indvinder grus syd		41,8					
Frontlæsser		39,8					
Frontlæsser		35,3	35,3				
Lastbiler		30,7	30,7				
R5 GI Smedevej 51B 1.sal	Z 53,5 m	LAeq, 8h	52,4	dB(A)	LAeq, 0,5h	38,5	dB(A)
Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 2100x		51,3					
Knuseanlæg Premiertrak 400		40,7					
Gravemaskine indvinder grus syd		39,3					
Gravemaskine indvinder grus nord		39,1					
Lastbiler		35,9	35,9				
Frontlæsser		35,7					
Frontlæsser		35,1	35,1				

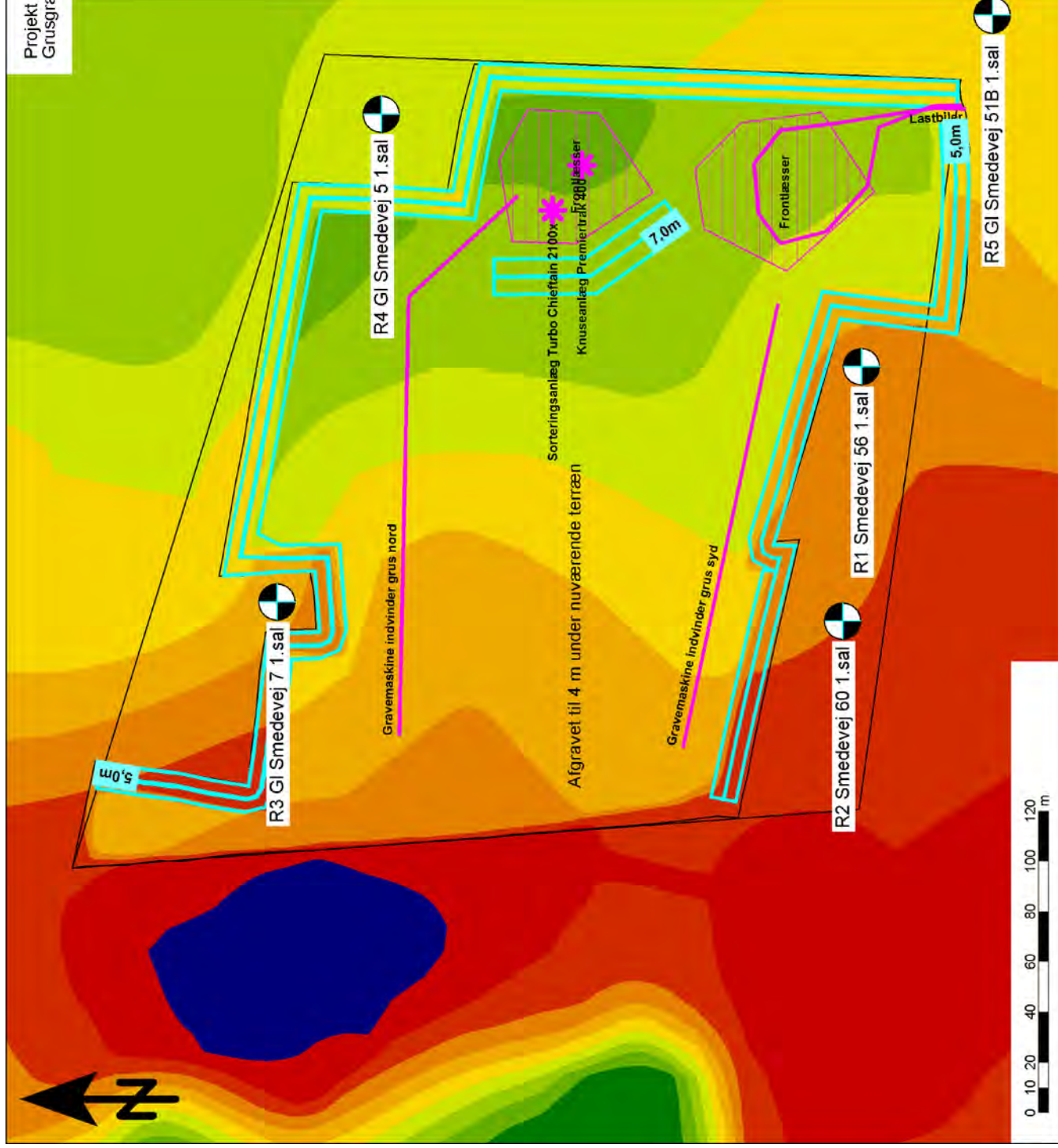
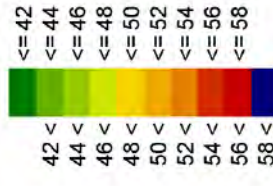

Bilag 2a
Terrænhøjder og placering
af støjkilder

Højde i meter
i m

Projekt 1003300-038

SCT Transport Grusgrav Smedevej Sorø Punktberegning

Bilag 3a
Støjklilder skema

Støjkilde	Kildetype	Z m	Kildespektrum	Tidshistogram	L'w (Kildestyrke pr m) dB(A)	Lw (kildestyrke) dB(A)	63Hz dB(A)	125Hz dB(A)	250Hz dB(A)	500Hz dB(A)	1kHz dB(A)	2kHz dB(A)	4kHz dB(A)	8kHz dB(A)
Frontlæsser	Area	45,5	Frontlæsser i arbejde	100% fra 7:00 til 16:00	69,5	103,2	81,1	91,9	96,8	97,2	97,2	95,1	87,8	79,3
Frontlæsser	Area	46,9	Frontlæsser i arbejde	10 min pr 30 minutter 6-16	69,3	104,0	81,9	92,7	97,6	98,0	98,0	95,9	88,6	80,1
Lastbiler	Line	47,6	101dB lastbil med 15km/h	Lastbiler 5 pr 30 minutter 6-16	58,9	82,4	62,8	65,8	71,8	74,8	78,8	75,8	69,8	61,8
Gravemaskine indvinder grus nord	Line	48,7	Frontlæsser i arbejde	100% fra 7:00 til 16:00	80,3	104,0	81,9	92,7	97,6	98,0	98,0	95,9	88,6	80,1
Gravemaskine indvinder grus syd	Line	50,4	Frontlæsser i arbejde	100% fra 7:00 til 16:00	81,4	104,0	81,9	92,7	97,6	98,0	98,0	95,9	88,6	80,1
Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 2100x	Point	46,4	Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 1400	100% fra 7:00 til 16:00	116,0	116,0	97,7	104,4	108,5	110,6	109,9	107,7	102,4	93,6
Knuseanlæg Premiertrak 400	Point	46,5	Sorteringsanlæg Turbo Chieftain 1400	100% fra 7:00 til 16:00	106,0	106,0	87,7	94,4	98,5	100,6	99,9	97,7	92,4	83,6

26-07-2016
11:06
10

MOE A/S Buddingevej 27 DK-2860 Soborg DENMARK

SMEDEVEJ ApS
Korshøjgårdsvej 5
3670 Veksø Sjælland

Offentlig vej - Smedevej 54 - Tilladelse til overkørsel

På baggrund af råstofansøgning dateret den 2. februar 2016 gives, i henhold til "Lov om offentlige veje" §49 stk. 1, tilladelse til etablering af overkørsel til Smedevej.

Forudsætninger for etablering af overkørsel:

- Omkostningerne i forbindelse med eventuelle anlægsarbejder vedrørende overkørslen er vejbestyrelsen uvedkommende
- Adgang til graveområdet skal ske som vist på fremsendt plantegning til Smedevej.
- Af hensyn til trafikikkerheden skal der udvises størst muligt agtpågivenhed overfor tab af materialer ved udkørsel til Smedevej. Brugeren må – om nødvendigt flere gange dagligt – fjerne tabte materialer fra vejen. Hvis vejmyndigheden ikke skønner dette er godt nok, kan der komme krav om vaskefaciliteter på egen grund.
- Til- og frakørselsvejen skal ved til slutning til Smedevej udføres med en 25 m asfalteret belægning for herved at sikre kommunevejens vejkant, minimere støvgener og lette vejens renholdelse.
- Kan trafikken til og fra grusgraven ikke holdes på den anlagte asfalterede adgangsvej, kan der kræves krav om udførelse af nødvendige vinger eller en afgrænsning i svingsten af grå beton.
- Til- og frakørsel må kun ske til Parnasvej via Smedevej.
- Udkørsel til Smedevej må kun ske ved højresving. Der kan opsættes skilte, såfremt det er nødvendigt.
- Der skal sikres en fri oversigt fra et punkt beliggende 2 m fra Smedevej på adgangsvejen i en højde af 1 m, hvor der skal være frit udsyn på minimum 75 m til hver side. Der må ikke anlægges volde over terræn som konflikter med denne oversigt.
- Hvis benyttelsen giver anledning til uforudsete trafikfarlige situationer vil Sorø Kommune trække tilladelsen tilbage.

Den 2. juni 2017
J.nr. 340-2017-13923
Sag vedr. 8689

Teknik, Miljø og Drift
Rådhusvej 8
4180 Sorø
T 5787 6000
sorøekom@soroe.dk
www.soroe.dk

René Nielsen
T 57876372
reni@soroe.dk

- Tilkørselsvejen skal fjernes straks efter grusgraven er efterbehandlet, dog senest 1 år efter indvindingens ophør.
- Denne tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 2 år

Venlig hilsen

René Nielsen
Ingeniør

Randi Adelhorst Johansson

Fra: René Nielsen <reni@soroe.dk>
Sendt: 17. november 2017 12:46
Cc: Jens Nygaard (politiker); FUNK Borgmester; Morten Olesen
Emne: Trafik ved Smedevej 54
Vedhæftede filer: 340_2017_75478_Offentlig_vej___Smedevej_54___Tilladelse_til_overk.pdf

Kære alle der har interesse, bor tæt ved og har spurgt Sorø Kommune om den mulige grusgrav på Smedevej 54

Sorø Kommune har modtaget mange henvendelser omkring Region Sjællands mulige tilladelse til grusgravning på Smedvej 54. Jeres henvendelse omfatter, som de øvrige, mange af de samme bekymringer, betænkeligheder og gode løsningsforslag. Vi har derfor valgt at lave en samlet besvarelse, som både besvarer jeres spørgsmål og andres. Herved vil vi få belyst sagen bedst muligt for jer alle.

Smedevej 54 ligger i et råstofområde, hvor Region Sjælland kan give en tilladelse til at grave efter grus. Grusgrave er vigtige af hensyn til væksten i samfundet og udbygning af infrastruktur.

I forbindelse med denne tilladelse, skal grundejeren af Smedevej 54 have stillet nogle saglige vilkår om deres overkørsel til offentlig vej. Smedevej 54 har en adgang til Smedevej i den vestlig ende af grunden, som dog ikke har været i jævnlig brug siden arealet er tilplantet. Se luftfoto. Ved en ændring af deres overkørsel kan Sorø Kommune stille saglige vilkår omkring selve overkørslen, således at trafikken via denne sker på bedst mulig måde i forhold til trafiksikkerheden. Kommunen kan ikke lukke eller forbyde kørsel via en eksisterende overkørsel, da alle grunde både har ret og skal have en adgang til offentlig vej. En kopi af tilladelsen er vedlagt, således I kan se hvilke vilkår der er stillet.

Sorø Kommune har ikke mulighed for at forhindre kørslen med lastbiler på en offentlig vej, men kommunen kan anvise en bestemt køre rute for trafikken. På Smedevej har Sorø Kommune kun mulighed for at anvise en rute til Parnasvej, da der ikke er andre alternativer. Der har været foreslået alternative ruter ad privat grund, såsom via nabogrunden mod vest og mod nord til den eksisterende grusgrav. Her kan kommunen ikke udlægge veje, og da parterne ikke har kunnet blive enige, vil dette ikke være en mulighed. Sorø Kommune har undersøgt, om

kommunen kan ekspropriere til en vej til den eksisterende grusgrav, men dette giver de nuværende love ikke mulighed for. Endvidere er denne løsning heller ikke ønsket hos flere i området omkring Smedevej 54. Der er tidligere blevet eksproprieret en vej på Rustkammervej til en grusgrav, da den eksisterende overkørsel lå ud for skolen. Grundet at Rustkammervej har status af trafikdæmpet vej med chikaner og at overkørslen var lige ud for skolen, blev det gjort på daværende tidspunkt af hensyn til almenvellet. Sorø Kommune har haft en kontakt til Vejdirektoratet, og de kan oplyse, at kommunen ikke har et grundlag til at gøre det samme på Smedevej.

Sorø Kommunes vurdering er, at kommunen ikke kan forhindre, at der sker en forøgelse af lastbil trafik på Smedevej. En trafik der i gennemsnit vil være på ca. 3 lastbiler i timen, dog med højere eller lavere intensitet alt efter hvad grusgraven vil have af salg på den enkelte dag. Der er foretaget en trafikmåling på Smedevej (26/10-2/11), som viser, at der ud af 1163 er 96 lastbiler/busser på Smedevej på en hverdag, hvilket svarer til lige over 8 procent af alt trafik på vejen. Gennemsnits hastigheden blev målt til 56 km/t. Med grusgraven vil der være yderligere 40 lastbiler på en dag, som vil svare til tæt ved 12 procent af den daglige trafik. Smedevej er i dag udpeget som en farlig skolevej for skoleklasser op til 5. klasse. Med den forøgede mængde af lastbiler er Sorø Kommune i gang med at vurdere muligheden for, at udvide skolebuskørslen, så den omfatter alle alderstrin i folkeskolen. Således at ingen børn vil cykle til skole.

Smedevej har en bredde på omkring de 6 m, men enkelte steder er den smallere. For at få et ensrettet vejforløb vil vi undersøge om det er teknisk og økonomisk muligt, at få udbedret rabatten med stabilgrus, og få udlagt køreafalt, således at Smedevej fra Parnasvej til Smedevej 54 har en minimum 6 m asfalteret kørebane på hele strækningen. Endvidere vil vi få lavet midte afstribning på strækningen og kantaftmærkning, som giver bilisterne en bedre opmærksomhed på, hvor kørebane er. For at få hastigheden ned på stykket, således at lastbilerne ikke kører for hurtigt forbi cyklister på strækningen, vil vi bede politiet om samtykke til at sætte hastigheden ned til 40 km/t på strækningen. Dette skal ske i et sammenspil med en hastigheds nedsætning til 70 km/t på Parnasvej ud for Smedevejs udmunding her. Det forventes at tiltagene er på plads inden der åbnes for grusgravning.

Sorø Kommune håber med ovenstående tiltag at få højnet trafiksikkerheden på Smedevej inden grusgraven tages i brug. Vi vil efterfølgende løbende følge med i udviklingen, og håber at I vil fortsætte med at give os gode råd og ideer, som vi kan vurdere om er muligt. Om end at grusgraven kunne ligge og have en bedre logistisk løsning, kan vi ikke ændre på, at den ligger i et råstofområde, som har været kendt i mange år.

Region Sjælland har sendt partshøring af forslaget til tilladelse til indvinding af råstoffer på Smedevej 54 i Sorø ud nu. Vi vil opfordre til at komme med bemærkninger til Region Sjælland inden partshøringsperioden udløber tirsdag den 28. november 2017. I kan læse mere i forslaget til tilladelsen omkring bl.a. vilkår om støj, tidspunkter for drift af grusgraven, hvor lang tid de forventer at grave m.m.

Udkast til denne råstofindvindingstilladelse kan ses på dette link:

<http://www.regionsjaelland.dk/Miljo/raastoffer/gravetilladelse-regionen-er-myndighed/Sider/gravetilladelser-der-er-vedtaget.aspx>

Venlig hilsen

René Nielsen
Ingeniør

Hovednr.: 57876000
Direkte: 57876372
E-mail: reni@soroe.dk

Sorø Kommune
Teknik, Miljø og Drift, Plan, Byg og Trafik
Rådhusvej 8
4180 Sorø
www.soroe.dk

